

EBPOΦAPMA ABEE BИOMHXANIA ΓAΛAKTOC

Γ.Ε.Μ.Η. 54412521000

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019

και για τη χρήση 1η Ιανουαρίου έως 31η Δεκεμβρίου 2019

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου για τη χρήση 2019 που περιλαμβάνονται στις σελίδες 29 έως 65 έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) που έχουν εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, είναι αυτές που εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας την Τετάρτη 17 Ιουνίου 2020 και τελούν υπό την έγκριση της επόμενης τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων. Επιπλέον, αναρτήθηκαν και στον διαδικτυακό τόπο της μητρικής Εταιρείας <http://www.evrofarma.gr>. Στην ίδια διεύθυνση διαδικτύου θα αναρτηθούν και οι ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, η έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και η επί αυτών έκθεση ελέγχου των ορκωτών ελεγκτών της θυγατρικής εταιρείας CAMPUS A.E.

Περιεχόμενα

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	1
ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ.....	2
1. ΕΤΗΣΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2019	3
2. ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΣΥΜΒΕΙ ΕΩΣ ΣΗΜΕΡΑ	6
3. ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΕΣ	8
4. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΒΑΣΕΙ ΤΗΣ ΠΑΡ. 7 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 4 ΤΟΥ Ν.3556/2007.....	9
5. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΣΥΝΔΕΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ	11
6. ΔΗΛΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ.....	12
ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ.....	19
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ & ΛΟΙΠΩΝ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ 1 ^{ης} ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ – 31 ^{ης} ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019	24
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΗΣ 31 ^{ης} ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019	25
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΟΜΙΛΟΥ 1 ^{ης} ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ – 31 ^{ης} ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019	26
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ 1 ^{ης} ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ – 31 ^{ης} ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019	27
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ 1 ^{ης} ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ – 31 ^{ης} ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019	28
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	29
1. Γενικές Πληροφορίες.....	29
2. Σύνοψη σημαντικών λογιστικών αρχών	29
3. Επίπτωση από σημαντικές αλλαγές στην εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών & Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις	39
4. Πληροφόρηση κατά λειτουργικό τομέα.....	43
5. Πωλήσεις.....	44
6. Άλλα έσοδα / έξοδα	45
7. Λειτουργικά έξοδα	45
8. Χρηματοοικονομικά έσοδα / (έξοδα).....	47
9. Φόρος εισοδήματος	47
10. Κέρδη ανά μετοχή.....	51
11. Ενσώματες ακινητοποιήσεις	52
12. Συμμετοχές σε συγγενείς εταιρείες	54
13. Βιολογικά περιουσιακά στοιχεία	54
14. Αποθέματα	55

15.	Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	55
16.	Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	56
17.	Μετοχικό κεφάλαιο και αποθεματικά	57
18.	Δάνεια τραπεζών.....	57
19.	Υποχρεώσεις μισθώσεων	58
20.	Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις.....	59
21.	Επιχορηγήσεις.....	59
22.	Προβλέψεις για παροχές σε εργαζομένους.....	59
23.	Ενδεχόμενες υποχρεώσεις	60
24.	Διαχείριση κινδύνων.....	61
25.	Χρηματοοικονομικά στοιχεία – εύλογη αξία	62
26.	Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	62
27.	Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς	63

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

(Σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφο 2 περίπτωση γ του Ν.3556/2007)

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου:

1. Αθανάσιος Παπαζηλάκης, Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου
2. Πασχάλης Παπαζηλάκης, Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και Διευθύνων Σύμβουλος
3. Δημήτριος Γιαννουλάκης, Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου (Μη Εκτελεστικό)
4. Θεοδωρίδης Παναγιώτης, Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου (Ανεξάρτητο, Μη Εκτελεστικό)
5. Ζιούτας Δημήτριος, Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου (Ανεξάρτητο, Μη Εκτελεστικό)

υπό την ως άνω ιδιότητα μας δηλώνουμε και βεβαιώνουμε με την παρούσα ότι εξ όσων γνωρίζουμε:

Α) οι ετήσιες, εταιρικές και ενοποιημένες, χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ ΑΒΕΕ, για τη χρήση 01.01.2019 – 31.12.2019, οι οποίες καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσεως της εταιρείας ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ ΑΒΕΕ, καθώς και της εταιρείας που περιλαμβάνεται στην ενοποίηση εילαμβανομένων ως σύνολο.

Β) η ετήσια έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση της Εταιρείας ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ ΑΒΕΕ καθώς και της Εταιρείας που περιλαμβάνεται στην ενοποίηση ειλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Διδυμότειχο, 17 Ιουνίου 2020

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.

Ο Αντιπρόεδρος του Δ.Σ.

Το Μέλος του Δ.Σ.

και Δ/νων Σύμβουλος

Αθανάσιος Παπαζηλάκης

Πασχάλης Παπαζηλάκης

Δημήτριος Γιαννουλάκης

Α.Δ.Τ ΑΕ 417565

Α.Δ.Τ. ΑΗ 926302

Α.Δ.Τ. ΑΙ 907700

ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**(ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 4 ΤΟΥ Ν. 3556/2007)**

επί των ενοποιημένων και εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2019 και για τη χρήση 1^η Ιανουαρίου έως 31^η Δεκεμβρίου 2019

Κύριοι Μέτοχοι,

Από μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας μας, σας υποβάλλουμε για έγκριση τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας, της χρήσης από 1^η Ιανουαρίου έως 31^η Δεκεμβρίου 2019.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της τρέχουσας χρήσης, όπως και εκείνες της προηγούμενης έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, που έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου περιλαμβάνονται, η μητρική Εταιρεία ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ Α.Β.Ε.Ε. και η θυγατρική της, CAMPUS Α.Ε., με έδρα τη Μέστη Αλεξ/πολης, στην οποία η μητρική κατέχει το σύνολο των μετοχών της (100%).

Η έδρα της Εταιρείας βρίσκεται στο Διδυμότειχο, όπου στεγάζεται η κύρια παραγωγική μονάδα της, το κεντρικό λογιστήριο όπου καλύπτεται επίσης η διάθεση των προϊόντων σε κεντρικές παραδόσεις και στον Β. Έβρο. Επίσης, η Εταιρεία διαθέτει ένα υποκατάστημα στη Θεσσαλονίκη και τρεις αποθήκες στην Αλεξ/πολη, στην Ξάνθη και στην Αθήνα για τη διάθεση των προϊόντων στις αντίστοιχες περιοχές.

Η παρούσα Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου συντάχθηκε σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του άρθρου 150 του Ν. 4548/2018 όπως ισχύει, τις διατάξεις του άρθρου 4 του Ν. 3556/2007 καθώς και των κατ' εξουσιοδότηση του ίδιου Νόμου αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Σκοπός της Έκθεσης είναι η ενημέρωση των επενδυτών:

- Για την οικονομική κατάσταση, τα αποτελέσματα, τη συνολική πορεία της Εταιρείας και του Ομίλου κατά την υπό εξέταση χρήση, καθώς και τις μεταβολές που επήλθαν.
- Για τα σημαντικά γεγονότα που έλαβαν χώρα κατά τη διάρκεια της τρέχουσας οικονομικής χρήσεως και την επίδρασή τους στις Χρηματοοικονομικές καταστάσεις (Εταιρικές και Ενοποιημένες).
- Για τις προοπτικές και εξελίξεις της δραστηριότητας της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Για τους κινδύνους που ενδέχεται να προκύψουν για την Εταιρεία και τον Όμιλο.
- Για τις σημαντικές συναλλαγές που έγιναν μεταξύ της Εταιρείας και των συνδεδεμένων (σύμφωνα με το ΔΛΠ 24) με αυτήν προσώπων.
- Για τις σημαντικότερες μη χρηματοοικονομικές πληροφορίες που έχουν αντίκτυπο στην Εταιρεία και στον Όμιλο.

1. ΕΤΗΣΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2019

Σε μακροοικονομικό επίπεδο η κατάσταση χαρακτηρίστηκε από την μικρή αύξηση του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος, κατά 1,9% περίπου. Το 2019 η αύξηση αυτή κυμάνθηκε σε επίπεδο μικρότερο του προϋπολογιζόμενου (η ΕΕ πρόσφατα προέβλεπε για το 2019 ανάπτυξη 2,2% του ΑΕΠ ενώ το ΥΠΟΙΚ 2,1% του ΑΕΠ), καθώς στο 4ο τρίμηνο του 2019 σημειώθηκε κάμψη των εξαγωγών. Η αύξηση του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος ήταν μικρότερη από το μέσο όρο της ανάπτυξης των χωρών της Ευρωζώνης.

Σε αυτό το περιβάλλον ο οικονομικός απολογισμός του Ομίλου και της Εταιρείας για τη χρήση 2019 χαρακτηρίζεται από τα εξής γεγονότα:

- Τη μικρή μείωση του όγκου των πωλήσεων σε επίπεδο Εταιρείας.
- Τη συνεχιζόμενη αύξηση του ζωικού πληθυσμού των παραγωγικών ζώων της θυγατρικής εταιρείας Campus ως αποτέλεσμα των προηγμένων τεχνικών αναπαραγωγής, φροντίδας, εκτροφής και στέγασης των ζώων αυτών. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η αύξηση προέρχεται κυρίως από γεννήσεις ζώων.
- Την αγορά αγελάδων «Jersey» οι οποίες παράγουν λιγότερη ποσότητα γάλακτος, ωστόσο αυτό είναι καλύτερης ποιότητας με πλουσιότερα λιπαρά και περισσότερη πρωτεΐνη.
- Τη μείωση των τιμών γάλακτος.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η χρήση 2019 χαρακτηρίζεται από τα εξής:

- Τη σημαντική κερδοφορία για τη θυγατρική εταιρεία Campus.
- Το σημαντικό EBITDA για τον Όμιλο και την Εταιρεία και τις σημαντικές λειτουργικές και ελεύθερες ταμιακές ροές.
- Τη συνεχιζόμενη αύξηση στην παραγωγή προϊόντων ιδιωτικής ετικέτας.
- Την πραγματοποίηση νέων επενδύσεων σε μηχανολογικό εξοπλισμό και τεχνικές εγκαταστάσεις, ύψους περίπου 764 χιλ. σε επίπεδο Ομίλου και € 478 χιλ σε επίπεδο Εταιρείας.
- Την εξόφληση του δανείου της πρώην ΑΤΕ.
- Την ευόδωση των προσπαθειών της Διοίκησης για την αναχρηματοδότηση του τραπεζικού δανεισμού που για τυπικούς λόγους ολοκληρώθηκε μετά την ημερομηνία αναφοράς (Βλέπε και Σημείωση 27 Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς) και η οποία έχει – από το 2020 – καταστήσει το σύνολο του δανεισμού της μητρικής Εταιρείας μακροπρόθεσμο οδηγώντας σε σημαντική βελτίωση των χρηματοοικονομικών δεικτών του Ομίλου και της μητρικής από τη χρήση 2020, ενώ βελτιώνει σημαντικά και το κόστος δανεισμού.

Όπως και στις πρόσφατες προηγούμενες χρήσεις, βασική παράμετρος επίτευξης των ανωτέρω στόχων αποτέλεσε η ιδιοπαραγωγή ανωτέρας ποιότητας ελληνικού αγελαδινού γάλακτος από το στάβλο ζώων της θυγατρικής εταιρείας CAMPUS A.E.

Βασική δραστηριότητα της CAMPUS A.E. είναι η παραγωγή αγελαδινού γάλακτος από υψηλής ποιότητα βιολογικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία εκτρέφονται και στεγάζονται χρησιμοποιώντας πρότυπες τεχνικές. Πέραν των ιδιόκτητων βιολογικών περιουσιακών στοιχείων της έχει δημιουργήσει και το «cluster κτηνοτρόφων» που αποτελεί ένα μοντέρνο «συνεργατισμό» νεαρών κτηνοτρόφων στο χωριό Μέστη της Αλεξανδρούπολης σύμφωνα με τον οποίο η Campus αναλαμβάνει τη στέγαση και τη σίτιση κοπαδιών συγκεκριμένων κτηνοτρόφων και ταυτόχρονα αγοράζει το παραγόμενο από τα κοπάδια αυτά γάλα δημιουργώντας σημαντικές συνέργειες. Το μοντέλο αυτό αποδίδει αρκετά ικανοποιητικό εισόδημα για τους συνεργαζόμενους κτηνοτρόφους και αποτελεί ένα αρκετά ελκυστικό μοντέλο διαχείρισης κοπαδιών ζώων. Η συνολική ημερήσια παραγωγή από ιδιόκτητα βιολογικά περιουσιακά στοιχεία αλλά και άλλων κτηνοτρόφων ανέρχεται σε σχεδόν 40 τόνους γάλα ημερησίως, ποσότητα που αντιστοιχεί σχεδόν στο 3% της εγχώριας παραγωγής νωπού αγελαδινού γάλακτος. Το cluster της CAMPUS A.E. αποτελεί ένα μοναδικό και πρότυπο μοντέλο για τα δεδομένα της εγχώριας αγοράς και τη μόνη αξιόλογη προσπάθεια προς την κατεύθυνση της αύξησης της ελληνικής παραγωγής αγελαδινού γάλακτος. Η εγχώρια παραγωγή είναι ελλειμματική καλύπτοντας περίπου μόνο το 40% των αναγκών της και αναγκάζει τη χώρα μας να πραγματοποιεί μεγάλες εισαγωγές γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων. Όπως αναφέρεται

και παραπάνω, πλέον το κοπάδι ζώων της CAMPUS περιλαμβάνει ζώα Jersey αντί μόνο Holstein, σε κλίμακα μοναδική για τα Ελληνικά δεδομένα.

Αποτελέσματα χρήσης

Σε επίπεδο αποτελεσμάτων, οι βασικές μεταβολές των κονδυλίων της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης, σε σχέση με την προηγούμενη χρήση έχουν ως εξής:

- Ο ενοποιημένος **κύκλος εργασιών** αυξήθηκε σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του προηγούμενου έτους, ενώ ο εταιρικός κύκλος εργασιών μειώθηκε. Πιο συγκεκριμένα ο ενοποιημένος κύκλος εργασιών ανήλθε σε € 33.481 χιλ. έναντι € 32.535 χιλ. παρουσιάζοντας αύξηση 3% ενώ ο εταιρικός κύκλος εργασιών ανήλθε σε € 29.807 χιλ. έναντι € 31.129 χιλ. της προηγούμενης χρήσης παρουσιάζοντας μείωση 4%.
- Τα **κέρδη προ φόρων τόκων και αποσβέσεων (EBITDA)** ανήλθαν σε € 3.647 χιλ. (προσαρμοσμένο εκτός προβλέψεων ανέρχεται σε € 4.113 χιλ.) και € 2.356 χιλ. για τον Όμιλο και την Εταιρεία αντίστοιχα, έναντι € 3.318 χιλ. και € 2.236 χιλ. της προηγούμενης χρήσης.
- Επίσης, τα ενοποιημένα **αποτελέσματα προ φόρων** ανήλθαν στο ποσό των € 326 χιλ. κέρδη παρουσιάζοντας μείωση σε σχέση με την προηγούμενη χρήση όπου το αντίστοιχο ποσό ήταν € 1.261 χιλ. κέρδη. Αντίστοιχα, τα αποτελέσματα προ φόρων της Εταιρείας ανήλθαν σε € (723) χιλ. ζημίες μειωμένα σε σχέση με τη συγκριτική περίοδο όπου το αντίστοιχο ποσό ήταν € 578 χιλ. κέρδη. Να σημειωθεί ότι η Εταιρεία στη χρήση 2019 έχει επιβαρυνθεί με έξοδα δανείων € 1.541 χιλ. λόγω ολοσχερούς εξόφλησης των δανείων της πρώην ΑΤΕ.
- Το ενοποιημένο **αποτέλεσμα μετά φόρων** επηρεάστηκε αρνητικά από το ανωτέρω έξοδο σχετικό με τη εξόφληση των δανείων της πρώην ΑΤΕ ποσού € 1.541 χιλ. και ανήλθε σε κέρδη € 157 χιλ. έναντι κέρδους € 979 χιλ. της προηγούμενης περιόδου και το εταιρικό σε ζημία € (682) χιλ. έναντι κέρδους € 392 χιλ., αντίστοιχα. Μη λαμβανομένου υπόψη του ανωτέρω κονδυλίου το ενοποιημένο και το εταιρικό αποτέλεσμα θα ανέρχονταν σε κέρδη € 1.698 χιλ. και € 859 χιλ. αντίστοιχα. Η επιβάρυνση από φόρο εισοδήματος για τις χρήσεις 2019 και 2018 αντανάκλα τη θετική πορεία των αποτελεσμάτων προ φόρων της Campus.

Επίσης, στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος περιλαμβάνονται και:

- Κέρδη από αποτίμηση συμμετοχικών τίτλων ποσού € 43 χιλ. προ φόρων σε επίπεδο Ομίλου.
- Αναλογιστικά κέρδη που αφορά προβλέψεις παροχών εργαζομένων ποσού € 59 χιλ. προ φόρων σε επίπεδο Ομίλου και Εταιρείας.

τα οποία και καταχωρήθηκαν στην κατάσταση λοιπών συνολικών εσόδων (απευθείας στην καθαρή θέση αφαιρουμένης της σχετικής αναβαλλόμενης φορολογίας).

Προοπτικές

Η Διοίκηση θα συνεχίσει την ίδια πολιτική της αύξησης της παραγωγής γάλακτος, της περαιτέρω βελτίωσης της ποιότητάς του, της επέκτασης του δικτύου διανομής και των νέων επενδύσεων σε μηχανολογικό εξοπλισμό με σκοπό την περαιτέρω βελτίωση των πωλήσεων και των αποτελεσμάτων της.

ΒΑΣΙΚΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΚΑΙ ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Κατωτέρω παρατίθενται μερικοί από τους σημαντικότερους χρηματοοικονομικούς δείκτες της Εταιρείας και του Ομίλου μας αναφορικά με την χρηματοοικονομική επίδοση και κατάσταση καθώς επίσης και πληροφορίες σχετικά με περιβαλλοντικά και εργασιακά θέματα.

Χρηματοοικονομικοί δείκτες		Όμιλος		Εταιρεία	
		31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
α) Βραχυπρόθεσμη ρευστότητα (Current Ratio)	Κυκλοφορούν Ενεργητικό	0,59	1,01	0,56	1,04
	Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις				
β) Μέση περίοδος είσπραξης (Average Collection Period)	(Αποτήσεις από πελάτες) Χ 180	89	123	97	126
	Πωλήσεις έτους με πίστωση				
γ) Μέση περίοδος πληρωμής (Average payment period)	(Υποχρεώσεις προς προμηθευτές) Χ 180	81	115	81	128
	Σύνολο αγορών έτους				
δ) Καθαρός δανεισμός (Net Debt/ Equity)	Μικροπρόθεσμα & Βραχυπρόθεσμα δάνεια	1,48	1,49	1,97	1,81
	Καθαρή θέση				
ε) EBITDA	Κέρδη προ φόρων τόκων & αποσβέσεων	01.01.- 31.12.2019	01.01.- 31.12.2018	01.01.- 31.12.2019	01.01.- 31.12.2018
		3.647	3.318	2.356	2.236

Κεφάλαιο κίνησης

Το κεφάλαιο κίνησης του Ομίλου και της Εταιρείας είναι αρνητικό λόγω της κατάταξης των δανείων με βάση τους συμβατικούς όρους του παλιού ομολογιακού δανείου κατά την 31.12.2019 το οποίο αναχρηματοδοτήθηκε πλήρως μεταγενέστερα της ημερομηνίας του ισολογισμού. Από τον Ιανουάριο του 2020 υπεγράφη από κοινού με την Τράπεζα Πειραιώς και την Alpha Bank, σύμβαση για έκδοση ομολογιακού δανείου, η σύναψη του οποίου από την επόμενη χρήση 2020 θα καταστήσει το κεφάλαιο κίνησης του Ομίλου και της Εταιρείας θετικό, οδηγώντας σε σημαντική βελτίωση των χρηματοοικονομικών δεικτών του Ομίλου και της Εταιρείας.

Περιβαλλοντικά θέματα

Η Διοίκηση του Ομίλου είναι ιδιαίτερα ευαισθητοποιημένη σε θέματα που αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος. Τηρεί απαρέγκλιτα τις υφιστάμενες διατάξεις προστασίας του περιβάλλοντος εκπαιδεύοντας, συνάμα το προσωπικό της στα περιβαλλοντικά θέματα. Η μητρική Εταιρεία έχει πιστοποιηθεί από τον οργανισμό EUROCERT για το σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης κατά ISO 14001. Υπάρχει και λειτουργεί στο εργοστάσιο της Εταιρείας μας μονάδα βιολογικού καθαρισμού αποβλήτων. Επιπροσθέτως, η μητρική Εταιρεία εφαρμόζει το σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης των συσκευασιών της σε συνεργασία με την Ελληνική Εταιρεία Αξιοποίησης Ανακύκλωσης. Τέλος, έχει ολοκληρωθεί η εγκατάσταση συγκροτήματος βιοαερίου που επεξεργάζεται κοπριά, τυρόγαλο και βιομάζα για την παραγωγή θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας ισχύος 1MW. Το συγκρότημα καθιστά τον Όμιλο Εβροφάρμα στις πλέον πράσινες και φιλοπεριβαλλοντικές Εταιρείες της Χώρας, που εφαρμόζουν κυκλική οικονομία στην πράξη και λειτουργούν με εξαιρετικά μειωμένο αποτύπωμα άνθρακα στην ατμόσφαιρα.

Εργασιακά θέματα

Η Διοίκηση του Ομίλου τηρεί πιστά τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας και εκπληρώνει όλες τις υποχρεώσεις της απέναντι στην Επιθεώρηση Εργασίας και στους Ασφαλιστικούς Φορείς. Κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2019 ο αριθμός του προσωπικού του Ομίλου ανερχόταν σε 159 άτομα (31 Δεκεμβρίου 2018: 142 άτομα). Υπάρχει κανονισμός εργασίας, ο οποίος έχει κατατεθεί στην Επιθεώρηση Εργασίας και οι σχέσεις της Διοίκησης με το προσωπικό είναι άριστες. Ο Όμιλος απασχολεί γιατρό εργασίας, ο οποίος εξετάζει το προσωπικό ανά τακτά χρονικά διαστήματα, απασχολεί επίσης και τεχνικό ασφαλείας, ο οποίος δίνει οδηγίες περί ασφαλούς διενέργειας των εργασιών τους.

2. ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΣΥΜΒΕΙ ΕΩΣ ΣΗΜΕΡΑ

Σημαντικά γεγονότα της χρήσης

Εξόφληση δανείων ΑΤΕ

Τον Σεπτέμβριο του 2019 η Διοίκηση ήρθε σε συμφωνία με τον εκκαθαριστή της πρώην Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδος (ΑΤΕ) για την ολοσχερή εξόφληση των μεταξύ τους δανείων. Ειδικότερα στην κλειόμενη χρήση, η Εταιρεία κατέβαλε ποσό € 6.790 χιλ. για την ολοσχερή εξόφληση των ανωτέρω δανείων της πρώην ΑΤΕ, ως εκ τούτου, τα αποτελέσματα της κλειόμενης χρήσης επιβαρύνθηκαν με χρηματοοικονομικό έξοδο ποσού € 1.541 χιλ. από τον ανωτέρω τραπεζικό διακανονισμό και την ολοσχερή εξόφληση των δανείων στην πρώην ΑΤΕ.

Σημαντικά γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς

Αναχρηματοδότηση τραπεζικού δανεισμού της μητρικής Εταιρείας

Μεταγενέστερα της ημερομηνίας αναφοράς (Βλέπε και Σημείωση 27 Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς), τον Ιανουάριο του 2020 υπεγράφη από κοινού με την Τράπεζα Πειραιώς και την Alpha Bank, σύμβαση για έκδοση ομολογιακού δανείου, ύψους περίπου € 15 εκ. με διάρκεια 8 ετών. Μέρος του δανείου ποσού € 8,8 εκ. περίπου χρησιμοποιήθηκε για την πρόωγη εξόφληση του υφιστάμενου ομολογιακού δανείου στο οποίο συμμετέχουν οι τράπεζες Attica Bank - Εθνική Τράπεζα - Eurobank - Alpha Bank - Τράπεζα Πειραιώς, η συμβατική λήξη του οποίου ήταν την 05η Σεπτεμβρίου 2020. Από την επόμενη χρήση 2020, η σύναψη του ομολογιακού δανείου έχει καταστήσει το σύνολο του δανεισμού της μητρικής Εταιρείας μακροπρόθεσμο, οδηγώντας σε σημαντική βελτίωση των χρηματοοικονομικών δεικτών του Ομίλου και της μητρικής, ενώ θα βελτιώσει σημαντικά το κόστος δανεισμού. Με τη σύναψη του νέου ομολογιακού δανείου αίρονται οι εξασφαλίσεις επί των εμπραγμάτων βεβαρημένων ακινήτων του λήξαντος ομολογιακού δανείου ποσού € 14,3 εκ. και ισχύουν οι νέες εξασφαλίσεις επί των εμπραγμάτων ακινήτων του Ομίλου και των εγγυητών αυτού ποσού € 18 εκ. πλέον τόκων και εξόδων. Επιπλέον, αίρονται οι εξασφαλίσεις για ενέχυρα επί των μετοχών της Εταιρείας και της θυγατρικής και ορίζονται νέες εξασφαλίσεις επί των κινητών αξιών και συγκεκριμένα ενέχυρο επί των μερισμάτων των μετοχών.

Επιπτώσεις από το ξέσπασμα του COVID-19

Από την 11^η Μαρτίου 2020, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ) κήρυξε την έκρηξη του κορωνοϊού COVID-19 ως πανδημία και η Ελληνική Κυβέρνηση κήρυξε κατάσταση έκτακτης ανάγκης την 20^η Μαρτίου 2020. Η πανδημία αυτή έχει παγκόσμιο αντίκτυπο και επηρεάζει σημαντικά την υγεία των πολιτών παγκοσμίως και κατ' επέκταση την παγκόσμια οικονομία, καθώς επιφέρει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, με κυριότερες τις διακυμάνσεις των τιμών συγκεκριμένων εμπορευσιμων προϊόντων, τις σημαντικές διακυμάνσεις των χρηματιστηριακών δεικτών, τη διαταραχή στις εφοδιαστικές αλυσίδες των επιχειρήσεων και τη διακοπή ή τη σημαντική μείωση της λειτουργίας των επιχειρήσεων, με σημαντικό αντίκτυπο στις ταμιακές τους ροές.

Στα πλαίσια αυτά και παρά τις ανακοινωθείσες ενέσεις ρευστότητας και τα μέτρα στήριξης των πληγέντων επιχειρήσεων αναμένεται σημαντική επίδραση και στην ελληνική οικονομία μέσω αναμενόμενης ύφεσης ως αποτέλεσμα της προσωρινής διακοπής της λειτουργίας πολλών επιχειρήσεων, καθώς πολλές επιχειρήσεις είχαν καθοδηγήσει τους υπαλλήλους να παραμείνουν στο σπίτι και είχαν περιορίσει ή αναστείλει προσωρινά τις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες, αλλά και του κόστους που συνεπάγεται η αποχή από δραστηριότητες μεγάλο τμήματος του πληθυσμού,

Στις 20 Μαρτίου του 2020, η Ελληνική Κυβέρνηση ανακοίνωσε μια δέσμη κρατικών ενισχύσεων για την αντιμετώπιση των αρνητικών επιπτώσεων της εκδήλωσης του COVID-19 στην οικονομία. Επίσης, στις 20 Μαΐου 2020 ανακοινώθηκαν επιπρόσθετα μέτρα στήριξης των πληγέντων επιχειρήσεων με στόχο την προστασία της δημόσιας υγείας, τη στήριξη της απασχόλησης, την ενίσχυση της ρευστότητας των επιχειρήσεων και την τόνωση της κοινωνικής συνοχής. Το σχέδιο ξεδιπλώνεται, σε 4 φάσεις, ώστε να απαντηθούν, κατά τον βέλτιστο δυνατό τρόπο, οι διαφορετικές ανάγκες που κάθε φορά προκύπτουν από τις ορθές επιλογές της χώρας στο υγειονομικό πεδίο.

Κατά την 1^η φάση, τους μήνες Μάρτιο και Απρίλιο, υπήρξαν περιορισμοί στην οικονομική δραστηριότητα. Στη 2^η φάση, πραγματοποιήθηκε σταδιακή επαναλειτουργία των επιχειρήσεων. Η 3^η φάση, από τον μήνα Ιούνιο μέχρι και τον Οκτώβριο, θα χαρακτηρίζεται από την προοδευτική ανάκαμψη της οικονομίας και στη συνέχεια, κατά την 4^η φάση, υπό την προϋπόθεση της ομαλής και θετικής εξέλιξης αντιμετώπισης της πανδημίας, θα έχουμε ανάταξη της οικονομίας.

Η Διοίκηση της Εταιρείας, ως υπεύθυνη επιχείρηση εκφράζει την ανησυχία της για την κατάσταση, την ταχεία εξάπλωση του ιού και την επίδρασή του στην οικονομία και την ευρύτερη κοινωνία. Στην παρούσα φάση ωστόσο, αποτελεί απόλυτη προτεραιότητα η ασφάλεια των εργαζομένων της.

Ευθυγραμμισμένη με όλα τα πρωτόκολλα του ΠΟΥ και των λοιπών αρμόδιων αρχών, είναι σε εξέλιξη ένα σχέδιο διασφάλισης της επιχειρησιακής συνέχειας και το οποίο θα ολοκληρωθεί εντός της χρήσης 2020. Έχει θεσπίσει και διατηρεί σαφή εσωτερικά και εξωτερικά πρωτόκολλα για την τακτική αλλά και επείγουσα επικοινωνία με τους εργαζόμενους και άλλους βασικούς ενδιαφερόμενους φορείς. Επιπρόσθετα έχει ενημερώσει το προσωπικό να αναφέρει εάν αισθάνεται αδιαθεσία και να αναφέρει πιθανή μόλυνση ή έκθεση του στον ιό ή ανησυχίες που αφορούν σε άλλους με τους οποίους μπορεί να έχει έρθει σε επαφή στο χώρο εργασίας.

Με βάση τις διαθέσιμες στο κοινό πληροφορίες κατά την ημερομηνία έγκρισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων για έκδοση, η διοίκηση έχει εξετάσει τη δυνητική εξέλιξη της επιδημίας και τις αναμενόμενες πιθανές επιπτώσεις της στην Εταιρεία και το οικονομικό περιβάλλον στο οποίο δραστηριοποιείται η Εταιρεία, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων που έχουν ήδη ληφθεί από την Ελληνική Κυβέρνηση και τις κυβερνήσεις σε άλλες χώρες, όπου βρίσκονται οι κύριοι επιχειρηματικοί εταίροι και πελάτες της Εταιρείας.

Παρά το ότι η Διοίκηση δεν δύναται να ποσοτικοποιήσει ή να αξιολογήσει πλήρως τις επιπτώσεις, οι κίνδυνοι που επηρεάζουν τη δραστηριότητα της Εταιρείας, είναι οι ακόλουθοι:

- Οι επιχειρηματικές μας δραστηριότητες θα μπορούσαν να επηρεαστούν αρνητικά λόγω απομόνωσης των εργαζομένων μας, των πελατών και των προμηθευτών στην Ελλάδα και σε άλλες περιοχές που επλήγησαν από την επιδημία. Στην παρούσα φάση, δεν έχουμε εντοπίσει κάποιο τέτοιο περιστατικό.
- Όσον αφορά τους πελάτες μας, εξετάζουμε προσεκτικά την κατάσταση των super markets στην Ελλάδα, καθώς αυτός ο κλάδος αντιπροσωπεύει ένα σημαντικό ποσοστό των πωλήσεων μας. Σημειώτεο ότι οι πωλήσεις τροφίμων μέσω super markets αυξήθηκαν καθώς έχει μετατοπιστεί σημαντικό μέρος της κατανάλωσης από τα εστιατόρια / ξενοδοχεία σε οικιακή κατανάλωση. Ωστόσο, και δεδομένης της αβεβαιότητας αναφορικά με την εξέλιξη της κατάστασης, την εξέλιξη της τουριστικής περιόδου, δεν είμαστε σε θέση να αξιολογήσουμε με σχετική αξιοπιστία τις ενδεχόμενες επιπτώσεις στο μέλλον.
- Ενδέχεται να υπάρξουν διαταραχές στις διαδικασίες μεταφοράς των προϊόντων μας καθώς και στις λοιπές υποδομές της εφοδιαστικής αλυσίδας τα οποία θα μπορούσαν να επηρεάσουν τη δυνατότητα μας να παραδίδουμε προϊόντα ή να παραλαμβάνουμε πρώτες ύλες.

Κάθε πιθανή επίπτωση στα αποτελέσματά μας θα εξαχρηθεί, σε μεγάλο βαθμό, από τις συνεχιζόμενες εξελίξεις, σχεδόν όλες από τις οποίες είναι πέρα από τον έλεγχό μας και από τις περαιτέρω αποφάσεις της ελληνικής κυβέρνησης που θα αφορούν μέτρα οικονομικής στήριξης του κλάδου μας. Η απόφαση των ελληνικών αρχών να εφαρμόσουν έκτακτα μέτρα δημόσιας υγείας, αν και προσωρινής φύσης, μπορεί να συνεχιστεί και να αυξηθεί ανάλογα με τις εξελίξεις στην επιδημία του ιού.

Κατά συνέπεια, οι οικονομικές επιπτώσεις που σχετίζονται με επιδημία του COVID-19 δεν μπορεί να εκτιμηθούν αξιόπιστα και εύλογα επί του παρόντος, με βάση τις έως τώρα διαθέσιμες πληροφορίες. Παρ' όλα αυτά λόγω του κλάδου που είναι ενταγμένος ο Όμιλος δεν αναμένεται σημαντική επίδραση από τις επιπτώσεις του του COVID-19.

Το γεγονός αυτό αποτελεί μη διορθωτικό γεγονός (στα πλαίσια του ΔΛΠ 10 Γεγονότα μεταγενέστερα της ημερομηνίας αναφοράς) και συνεπώς δεν επηρεάζει τις επιμετρήσεις περιουσιακών στοιχείων, προβλέψεων και υποχρεώσεων και τους ελέγχους απομείωσης, που διενεργήθηκαν λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες που επικρατούσαν στην ελληνική οικονομία και στον κλάδο που δραστηριοποιείται η Εταιρεία κατά την ημερομηνία αναφοράς, ήτοι κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2019.

Επιπρόσθετα, στα πλαίσια συμμετοχής στην προσπάθεια ενίσχυσης του εθνικού συστήματος υγείας η Εβροφάρμα χορήγησε το ποσό των € 12 χιλ. περίπου και προμήθευσε ιατρικό εξοπλισμό στο νοσοκομείο Αλεξανδρούπολης, που αποτελεί νοσοκομείο αναφοράς της περιφέρειας και στο νοσοκομείο Διδυμοτείχου, όπου βρίσκεται και η έδρα της Εβροφάρμα. Συγκεκριμένα και σε επικοινωνία με τις διοικήσεις των δύο νοσοκομείων, επιλέχθηκε ο κάτωθι ιατρικός εξοπλισμός, που αναβαθμίζει την λειτουργία και τις υπηρεσίες των δύο νοσοκομείων:

- Διφασικός απινιδωτής
- Δωδεκακιάναλος καρδιογράφος
- Μόνιτορ παρακολούθησης ασθενούς

Δεν υπάρχουν άλλα σημαντικά γεγονότα για τη μητρική Εταιρεία και τη θυγατρική της Campus A.E., που έλαβαν χώρα από τη λήξη της περιόδου μέχρι την ημερομηνία σύνταξης της παρούσας έκθεσης που να χρήζουν προσαρμογής των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

3. ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΕΣ

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται κυρίως στον κλάδο των γαλακτοκομικών προϊόντων και κατά τη διενέργεια των δραστηριοτήτων του για την ευόδωση των σκοπών του εκτίθεται σε διαφόρων ειδών κινδύνους και αβεβαιότητες οι κυριότεροι των οποίων είναι οι κάτωθι:

Κίνδυνος από τον Ανταγωνισμό

Ο κλάδος των γαλακτοκομικών χαρακτηρίζεται από έντονο ανταγωνισμό και μια τάση συγκέντρωσης. Έχοντας αυτό ως δεδομένο δίδεται τεράστια σημασία στην παραγωγή υψηλής ποιότητας προϊόντων, στην οργάνωση ενός άρτια οργανωμένου δικτύου διανομής προϊόντων και μιας καλά οργανωμένης υπηρεσίας εξυπηρέτησης πελατών μετά την πώληση. Η Διοίκηση του Ομίλου πιστεύει ότι μια καλά οργανωμένη μεσαίου μεγέθους οικονομική μονάδα, η οποία διαθέτει και την ανάλογη ευελιξία έχει τη δυνατότητα να ανταποκριθεί στους κινδύνους από τον ανταγωνισμό.

Αναφορικά με τον COVID-19 η Διοίκηση της Εταιρείας θεωρεί ότι ο κλάδος γαλακτοκομικών προϊόντων, δεν ανήκει σε ειδικές τις επιχειρηματικές κατηγορίες που αναμένεται να επηρεαστούν σημαντικά σε περίπτωση επιβράδυνσης της παγκόσμιας οικονομίας εξαιτίας της εξάπλωσης της νόσου. Στην παρούσα φάση δεν μπορεί να ποσοτικοποιηθεί η εν λόγω πιθανή μη σημαντική επίδραση η οποία αναμφίβολα συναρτάται με τη χρονική διάρκεια που ενδεχομένως απαιτηθεί για την αποκατάσταση των συνθηκών ομαλότητας σε παγκόσμιο επίπεδο. Η Εταιρεία έχει λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα με γνώμονα την προστασία της υγείας των εργαζομένων της.

Κίνδυνος επιτοκίου

Ο Όμιλος εκτίθεται σε κίνδυνο ταμιακών ροών επιτοκίου ο οποίος μπορεί να προέλθει από ενδεχόμενη μεταβολή των επιτοκίων των δανείων, τα οποία θα επηρεάσουν θετικά ή αρνητικά τις ταμιακές εκροές που συνδέονται με υποχρεώσεις του Ομίλου.

Για να το αντιμετωπίσει, αναλύει την έκθεσή του στη μεταβολή των επιτοκίων σε συνεχή βάση προσπαθώντας να επιτύχει αναχρηματοδότηση με καλύτερους όρους και τρόπους και κάνοντας συνετή διαχείριση των δανείων του.

Αύξηση ή μείωση του Euribor κατά μια μονάδα αυξάνει ή μειώνει το χρηματοοικονομικό κόστος του Ομίλου και της Εταιρείας κατά € 175 χιλ. και € 158 χιλ. αντίστοιχα (2018: € 181 χιλ. και € 163 χιλ. αντίστοιχα).

Κίνδυνος ρευστότητας

Ο Όμιλος διαχειρίζεται τις ανάγκες ρευστότητας βάσει προγραμμάτων πληρωμών και εισπράξεων που καταρτίζονται σε εβδομαδιαία και μηνιαία βάση. Συγκεκριμένα υπάρχει προσεκτική παρακολούθηση των υποχρεώσεων (μακροπροθέσμων και βραχυπροθέσμων υποχρεώσεων) καθώς επίσης και των πληρωμών που πραγματοποιούνται.

Επιπλέον, παρακολουθούνται σε ημερήσια βάση οι εισπράξεις από εμπορικές απαιτήσεις, καθώς και η πιστή τήρηση των συμφωνιών εισπράξης, ειδικά από μεγάλους πελάτες (super markets κλπ.) με συμφωνίες εισπράξεων με συγκεκριμένα τιμολόγια πωλήσεων.

Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει κυρίως από πιστώσεις σε πελάτες συμπεριλαμβανομένων των λογαριασμών εισπρακτών αλλά και από τις καταθέσεις της Εταιρείας σε τραπεζικά ιδρύματα. Το εμπορικό και το οικονομικό τμήμα αξιολογούν την φερεγγυότητα του πελάτη λαμβάνοντας υπ' όψη την χρηματοοικονομική του κατάσταση, την εξυπηρέτηση

των τρεχουσών οφειλών του και ορίζουν πιστωτικά όρια τα οποία παρακολουθούνται τακτικά και δεν δύνανται να ξεπεραστούν από έναν μεμονωμένο πελάτη.

Κίνδυνος σχετικά με την Ποιότητα και την Ασφάλεια των Τροφίμων

Η αγορά της πρώτης ύλης, η μεταποίηση, η συσκευασία, το μάρκετινγκ και η πώληση των τροφίμων ενέχουν έναν εγγενή κίνδυνο ως προς την ευθύνη της ποιότητας προϊόντων, της τυχόν ανάκλησής τους και της επακόλουθης δυσμενούς δημοσιότητας.

Αρχής γενομένης από την αγορά του γάλακτος κατ' ευθείαν από τον παραγωγό με δικά της μεταφορικά μέσα και την μεταφορά αυτού σε σύντομο χρονικό διάστημα στο εργοστάσιο για έλεγχο και επεξεργασία, η Εταιρεία διασφαλίζει την άριστη ποιότητα και φρεσιάδα του γάλακτος και κατ' επέκταση των παραγομένων προϊόντων. Η επεξεργασία του γάλακτος και η παραγωγή των προϊόντων γίνονται σε κλειστά δίκτυα που καθαρίζονται και απολυμαίνονται στο τέλος της κάθε παραγωγικής διαδικασίας. Υπάρχει συνεχής παρακολούθηση και καταγραφή της ποιότητας των παραγομένων καθώς τηρούνται ποιοτικά δεδομένα τα οποία ελέγχονται από τον ποιοτικό έλεγχο σε τακτά χρονικά διαστήματα και μέχρι την λήξη τους.

Η συνέχιση της ψυκτικής αλυσίδας είναι από τα κυριότερα σημεία ελέγχου και παρακολουθείται καθημερινά η ψύξη σε όλους τους χώρους και τα οχήματα μεταφοράς της εταιρείας.

Η Εταιρεία ακολουθώντας αυστηρά και πιστά την πολιτική της στην ποιότητα επιτυγχάνει να προσφέρει στους πελάτες της προϊόντα ποιοτικά και ασφαλή με πλήρη «ιχνηλασιμότητα».

Σημειώνουμε ότι ειδικά για το αγελαδινό γάλα εφαρμόζεται με τις συνεργαζόμενες φάρμες πιστοποιημένο σύστημα για την διατροφή των αγελάδων αποκλειστικά από μη γενετικά τροποποιημένες τροφές (FREE GMO).

Οι παραγωγικές διαδικασίες είναι πιστοποιημένες με το ISO 22000, επίσης έχουν πιστοποιηθεί και με τα συστήματα ποιότητας IFS και BRC.

Επιπλέον είναι πιστοποιημένη η παραγωγή τυριέ φέτα (ποπ) από AGROCERT και για την παραγωγή βιολογικών προϊόντων από BIOHELLAS.

Μακροοικονομικός κίνδυνος

Οι κύριοι μακροοικονομικοί κίνδυνοι στους οποίους εκτίθεται ο Όμιλος είναι η ασθενική ανάπτυξη της Ελληνικής οικονομίας παρά τις σχετικές μειώσεις φόρων και εισφορών που πραγματοποιήθηκαν πρόσφατα και η αυξημένη ανταγωνιστικότητα εξαιτίας των πολλών εταιρειών που αναπτύσσονται στον κλάδο των γαλακτοκομικών προϊόντων. Επιπρόσθετα, η κατανάλωση γαλακτοκομικών προϊόντων παγκοσμίως ακολουθεί μια ελαφρά πτωτική πορεία λόγω της σταδιακής αύξησης της 'vegan' διατροφής,

Οι κύριες δαπάνες του Ομίλου είναι η αγορά των πρώτων & βοηθητικών υλών, υλικών συσκευασίας, αναλωσίμων, καύσιμα, ενέργεια, έξοδα διάθεσης & διοίκησης και οι οποίες λόγω της τρέχουσας συγκυρίας έχουν αυξητικές τάσεις. Ο Όμιλος εξισορροπεί την κατάσταση με τη μείωση των διοικητικών εξόδων, την επίτευξη συνεργειών αλλά και την πραγματοποίηση επενδύσεων προς το σκοπό της αύξησης της παραγωγής και τη μείωση του κόστους ανά παραγόμενη μονάδα.

4. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΒΑΣΕΙ ΤΗΣ ΠΑΡ. 7 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 4 ΤΟΥ Ν.3556/2007

Η παρούσα έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της περιέχει αναλυτικές πληροφορίες αναφορικά με τα ζητήματα της παραγράφου 7 του άρθρου 4 του Ν. 3556/2007.

(α) Διάθροση μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σε δώδεκα εκατομμύρια τριάντα δύο χιλιάδες και τετρακόσια δέκα έξι ευρώ (12.032.416,00 Ευρώ), καταβλήθηκε ολοσχερώς από τους μετόχους της διαιρούμενο σε δεκατρία εκατομμύρια εξακόσιες εβδομήντα τρεις χιλιάδες διακόσιες κοινές ονομαστικές μετοχές με δικαίωμα ψήφου (13.673.200 μετοχές), ονομαστικής αξίας ογδόντα οκτώ λεπτών του Ευρώ (0,88 Ευρώ) η κάθε μία.

Οι μετοχές της Εταιρείας είναι εισηγμένες προς διαπραγμάτευση στην Αγορά Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών (Κατηγορία: Μεσαίας Κεφαλαιοποίησης).

Η Εταιρεία δεν κατέχει ίδιες μετοχές.

(β) Περιορισμοί στη μεταβίβαση των μετοχών της Εταιρείας

Η μεταβίβαση των μετοχών της Εταιρείας γίνεται όπως ορίζει ο Νόμος και δεν υφίστανται εκ του καταστατικού της περιορισμοί στη μεταβίβασή τους, δεδομένου μάλιστα ότι πρόκειται για άυλες μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

(γ) Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια των άρθρων 9 έως 11 του Ν. 3556/2007

Την 31.12.2019 οι κατωτέρω μέτοχοι κατείχαν ποσοστό μεγαλύτερο του 5% του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρείας:

Παπαζηλάκης Πασχάλης με αριθμό μετοχών 5.292.473, ήτοι 38,707%,

Παπαζηλάκης Αθανάσιος με αριθμό μετοχών 5.101.320, ήτοι 37,309%.

(δ) Μετοχές παρέχουσες ειδικά δικαιώματα ελέγχου

Δεν υφίστανται μετοχές της Εταιρείας που παρέχουν στους κατόχους τους ειδικά δικαιώματα ελέγχου.

(ε) Περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου

Δεν προβλέπονται στο καταστατικό της Εταιρείας περιορισμοί του δικαιώματος ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές της.

(στ) Συμφωνίες μετόχων της Εταιρείας

Δεν έχει περιέλθει σε γνώση της Εταιρείας ύπαρξη συμφωνιών μεταξύ των μετόχων της, οι οποίες συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση των μετοχών της ή στην άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές της.

(ζ) Κανόνες διορισμού και αντικατάστασης μελών Δ.Σ. και τροποποίησης καταστατικού

Οι κανόνες που προβλέπει το καταστατικό της Εταιρείας για το διορισμό και την αντικατάσταση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της και την τροποποίηση των διατάξεών του δεν διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον Ν 4548/2018.

(η) Αρμοδιότητα του Δ.Σ. για την έκδοση νέων ή για την αγορά ιδίων μετοχών

Δεν προβλέπεται αρμοδιότητα του Διοικητικού Συμβουλίου ή ορισμένων μελών του για την έκδοση νέων μετοχών ή την αγορά ιδίων μετοχών σύμφωνα με το άρθρο 49 του Ν. 4548/2018.

(θ) Σημαντικές συμφωνίες που τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρείας κατόπιν δημόσιας πρότασης

Δεν υφίστανται συμφωνίες, οι οποίες τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρείας κατόπιν δημόσιας πρότασης.

(ι) Συμφωνίες που η Εταιρεία έχει συνάψει με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή με το προσωπικό της

Δεν υπάρχουν συμφωνίες της Εταιρείας με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή με το προσωπικό της, οι οποίες να προβλέπουν την καταβολή αποζημίωσης, ειδικά σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θητείας ή της απασχόλησής τους εξαιτίας δημόσιας πρότασης.

5. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΣΥΝΔΕΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ

Οι εμπορικές συναλλαγές της Εταιρείας με τη θυγατρική της Εταιρεία CAMPUS Α.Ε., με τη συνδεδεμένη Εταιρεία ΔΟΪΡΑΝΗ Α.Ε. και με λοιπά συνδεδεμένα μέρη, έχουν ως εξής:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	01.01.- 31.12.2019	01.01.- 31.12.2018	01.01.- 31.12.2019	01.01.- 31.12.2018
Έσοδα από θυγατρική (Campus)	-	-	599	575
Έσοδα από συνδεδεμένη (Δοϊράνη)	179	88	179	88
Έσοδα από συνδεδεμένη (ΑΛ ΜΑΡΩ ΙΚΕ)	2.673	-	-	-
Έσοδα από λοιπά συνδεδεμένα μέρη	633	563	-	-
	3.485	651	778	663
Αγορές (Πρώτων υλών) από θυγατρική (Campus)	-	-	1.127	4.430
Αγορές από συνδεδεμένη (Δοϊράνη)	2.833	3.150	2.833	3.150
Αγορές από συνδεδεμένη (ΑΛ ΜΑΡΩ ΙΚΕ)	3.748	-	3.748	-
Αγορές από λοιπά συνδεδεμένα μέρη	407	489	342	-
	6.988	3.639	8.050	7.580
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Απαιτήσεις από θυγατρική (Campus)	-	-	274	-
Απαιτήσεις από συνδεδεμένη (Δοϊράνη)	-	-	-	-
Απαιτήσεις από συνδεδεμένη (ΑΛ ΜΑΡΩ ΙΚΕ)	-	-	-	-
Απαιτήσεις από λοιπά συνδεδεμένα μέρη	230	4	-	-
	230	4	274	-
Υποχρεώσεις προς θυγατρική (Campus)	-	-	3	254
Υποχρεώσεις προς συνδεδεμένη (Δοϊράνη)	269	1.083	269	1.083
Υποχρεώσεις προς συνδεδεμένη (ΑΛ ΜΑΡΩ ΙΚΕ)	182	-	171	-
Υποχρεώσεις προς λοιπά συνδεδεμένα μέρη	101	6	101	-
	552	1.089	544	1.337
Μέλη Διοικητικού Συμβουλίου και διευθυντικά στελέχη				
	01.01.- 31.12.2019	01.01.- 31.12.2018	01.01.- 31.12.2019	01.01.- 31.12.2018
Βραχύχρονες παροχές	-	2	-	2
Απαιτήσεις	226	221	116	145

Σημειώσεις:

- Οι πωλήσεις προς τη Campus αφορούν πωλήσεις ζωοτροφών και απολυμαντικών ειδών
- Οι αγορές από τη Campus αφορούν αγορές αγελαδινού γάλακτος
- Οι αγορές από ΑΛ ΜΑΡΩ ΙΚΕ αφορούν αγορές αγελαδινού γάλακτος
- Οι πωλήσεις προς λοιπά συνδεδεμένα μέρη αφορούν πωλήσεις ζωοτροφών και παροχή υπηρεσιών για στέγαση ζώων
- Οι αγορές από λοιπά συνδεδεμένα μέρη αφορούν αγορές αγελαδινού γάλακτος

6. ΔΗΛΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Η δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης έχει συνταχθεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 152 του Ν. 4548/2018 (ΦΕΚ Α' 104/13.06.2018) συμπεριλαμβάνεται ως ειδικό τμήμα της έκθεσης διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας.

Το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία και τις υποχρεώσεις της Εταιρείας είναι ο Ν. 4548/2018 «Αναμόρφωση του δικαίου των ανωνύμων εταιρειών», ο οποίος αντικατέστησε από την 1^η Ιανουαρίου 2019 τον Κ.Ν. 2190/1920, καθώς και ο Ν. 3016/2002.

Το Καταστατικό της Εταιρείας, όπως τροποποιήθηκε προκειμένου να εναρμονιστεί με τις διατάξεις του Ν. 4548/2018, από την Έκτακτη Γενική Συνέλευση της 18^{ης} Δεκεμβρίου 2019 είναι διαθέσιμο μέσω της ιστοσελίδας του ΓΕΜΗ <https://www.businessregistry.gr/publicity/show/54412521000>.

Μέρος της πληροφόρησης που παρέχεται στις παρακάτω θεματικές ενότητες περιλαμβάνεται στην έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου και τις Σημειώσεις επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2019 του Ομίλου και της Εταιρείας.

Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η Εταιρεία μέχρι την δημοσίευση του Ν.3873/2010 εφάρμοζε τις αρχές εταιρικής διακυβέρνησης κυρίως μέσω της υιοθέτησης κανόνων όπως αυτές ορίζονται από την σχετική νομοθεσία (Ν. 3016/2002, Ν. 3693/2008, Ν. 3884/2010). Μετά τη δημοσίευση του Ν. 3873/2010 και του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης του Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων (Σ.Ε.Β) η Εταιρεία αποφάσισε να εφαρμόσει τον συγκεκριμένο κώδικα στα θέματα που την αφορούν.

Η Εταιρεία δεν έχει εφαρμόσει επιπλέον πρακτικές πέραν των οριζόμενων από τη κείμενη νομοθεσία θεωρώντας την υφιστάμενη νομοθεσία και το σχετικό κανονιστικό πλαίσιο επαρκή.

Η Εταιρεία μας σύμφωνα με τον συγκεκριμένο κώδικα ανήκει στις εταιρείες μικρότερου μεγέθους και συμμορφώνεται με τις γενικές αρχές του. Υφίστανται ορισμένες αποκλίσεις για τις οποίες ακολουθεί σύντομη ανάλυση και επεξήγηση των λόγων που δικαιολογούν αυτές.

Ρόλος και αρμοδιότητες Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.)

Το Διοικητικό συμβούλιο δεν έχει ξεχωριστή Επιτροπή που να προΐσταται στη διαδικασία υποβολής υποψηφιοτήτων για ειλογή στο Δ.Σ. και να προετοιμάζει προτάσεις προς το Δ.Σ. όσον αφορά τις αμοιβές των εκτελεστικών μελών και των βασικών ανώτατων στελεχών, δεδομένου ότι η πολιτική της Εταιρείας σε σχέση με τις αμοιβές αυτές είναι σταθερή και διαμορφωμένη. Στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας γίνεται προσπάθεια για πολυμορφία αναφορικά με το φύλο και την ηλικία των μελών του, λαμβάνοντας υπόψη και τους περιορισμούς που δημιουργεί η δραστηριοποίηση της Εταιρείας στο ακριτικό περιβάλλον του Ν. Έβρου.

Τα μη εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ. παρέχουν βοήθεια στον έλεγχο της Διοίκησης και στην ανάπτυξη προτάσεων στρατηγικής, ενώ τα εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ. είναι επιφορτισμένα με την εκτέλεση της διοίκησης της Εταιρείας.

Το Δ.Σ. συνεδριάζει συχνά και για τη λήψη των αποφάσεων απαιτείται φυσική παρουσία.

Ανάδειξη υποψηφίων μελών του Δ.Σ.

Η Εταιρεία μας δε δύναται στην παρούσα χρονική στιγμή να εναρμονισθεί με την ειδική πρακτική V (5.1) που προβλέπει για μέγιστη θητεία τεσσάρων (4) χρόνων δεδομένου ότι στην παράγραφο 3 του άρθρου 12 του καταστατικού της Εταιρείας καθορίζεται σε πέντε (5) έτη και η συμμόρφωση απαιτεί τροποποίηση του συγκεκριμένου άρθρου του καταστατικού.

Λειτουργία του Δ.Σ.

Το Δ.Σ. δεν υποστηρίζεται από ικανό, εξειδικευμένο και έμπειρο Εταιρικό Γραμματέα καθώς υπάρχει υποδομή για την πιστή καταγραφή και αποτύπωση των συνεδριάσεων του Δ.Σ.

Κύρια χαρακτηριστικά του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων της εταιρείας σε σχέση με τη διαδικασία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Ο εσωτερικός έλεγχος διενεργείται από την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου σύμφωνα με τα οριζόμενα στον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας της.

Τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, η Διοίκηση, καθώς και όλα τα στελέχη οφείλουν να συνεργάζονται και να παρέχουν πληροφορίες στην Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου και γενικά να διευκολύνουν με κάθε τρόπο το έργο της. Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου είναι ανεξάρτητη Υπηρεσία της Εταιρείας και καλύπτει όλη την επιχείρηση, δηλαδή επεκτείνεται και πέραν των λογιστικών και οικονομικών λειτουργιών. Η επαλήθευση της ορθής λειτουργίας των πληροφοριακών συστημάτων από τα οποία αντλούνται οι πληροφορίες για την σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, καθώς και ο εντοπισμός των αδυναμιών και οι προτάσεις για βελτίωση, γίνονται από την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου η οποία για την άσκηση των καθηκόντων της έχει εξουσιοδότηση για πρόσβαση σε οποιοδήποτε έγγραφο, αρχείο, τραπεζικού λογαριασμού, χαρτοφυλάκιο καθώς και σε οποιαδήποτε υπηρεσία της Εταιρείας.

Η Εταιρεία και η θυγατρική της έχουν επενδύσει στην ανάπτυξη μηχανογραφικών συστημάτων που εξασφαλίζουν την σωστή εισαγωγή επεξεργασία και λήψη στοιχείων για τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Σε εβδομαδιαία βάση πραγματοποιούνται έλεγχοι όλων σχεδόν των λογαριασμών ώστε να εντοπίζονται και να διορθώνονται έγκαιρα τυχόν λάθη και να δικαιολογούνται οι αποκλίσεις μεταξύ προϋπολογιστικών και απολογιστικών στοιχείων.

Η ενημέρωση της Διοίκησης με τα αποτελέσματα του ελέγχου, γίνεται μετά την οριστικοποίηση των αποτελεσμάτων με τα ελεγχόμενα τμήματα της Εταιρείας.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις αποτελεσμάτων και οικονομικής θέσης καθώς και άλλες αναλύσεις αναφέρονται προς τη διοίκηση σε μηνιαία βάση ενώ συντάσσονται σε απλή και ενοποιημένη βάση σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς για λόγους αναφοράς προς τη διοίκηση, αλλά και για λόγους δημοσίευσης, σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς, σε εξαμηνιαία βάση. Όλες οι δημοσιευόμενες ενδιάμεσες και ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις συντάσσονται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, περιλαμβάνουν όλες τις αναγκαίες πληροφορίες και γνωστοποιήσεις επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, επισκοπούνται από την Επιτροπή Ελέγχου και εγκρίνονται στο σύνολό τους αντίστοιχα από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Λειτουργία Γενικής Συνέλευσης και δικαιώματα Μετόχων**Γενική Συνέλευση**

Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Εταιρείας σύμφωνα με το καταστατικό της, είναι το ανώτατο όργανο διοίκησης, η οποία αποφασίζει για κάθε εταιρική υπόθεση και οι νόμιμες αποφάσεις της δεσμεύουν όλους τους μετόχους.

Η Γενική Συνέλευση των μετόχων συγκλείεται από το Διοικητικό Συμβούλιο και συνέρχεται τακτικά σε τόπο και χρόνο που ορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο το αργότερο έως τη δεκάτη (10η) ημερολογιακή ημέρα του ένατου μήνα μετά τη λήξη της εταιρικής χρήσης.

Η σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης καλείται 20 τουλάχιστον ημέρες πριν από την πραγματοποίησή της με πρόσκληση η οποία αναφέρει με σαφήνεια τον τόπο και χρόνο σύγκλησης, τα θέματα ημερήσιας διάταξης και τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθήσουν οι μέτοχοι για να έχουν δικαίωμα συμμετοχής και ψήφου. Η πρόσκληση δημοσιοποιείται όπως ορίζει η νομοθεσία και αναρτάται στον δικτυακό τόπο της Εταιρείας <http://www.evrofarma.gr>.

Η Γενική Συνέλευση συνεδριάζει και βρίσκεται σε απαρτία εφόσον παρίσταται και εκπροσωπείται 1/5 του μετοχικού κεφαλαίου σύμφωνα με το καταστατικό. Οι μέτοχοι που συμμετέχουν στη Γενική Συνέλευση και έχουν δικαίωμα ψήφου ειλένουν Πρόεδρο και Γραμματέα. Ακολούθως συζητούνται τα θέματα ημερήσιας διάταξης και λαμβάνονται αποφάσεις επί των θεμάτων αυτών με απόλυτη πλειοψηφία. Για τα θέματα που συζητούνται και αποφασίζονται τηρούνται πρακτικά που υπογράφονται από τον Πρόεδρο και τον Γραμματέα της συνέλευσης. Περίληψη των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης δημοσιοποιείται άμεσα και αναρτάται στο δικτυακό τόπο της Εταιρείας.

Η Γενική συνέλευση είναι η μόνη αρμόδια να αποφασίζει για τα παρακάτω θέματα:

- α) την παράταση της διάρκειας, μετατροπή, συγχώνευση ή διάλυση της εταιρείας
- β) την τροποποίηση του καταστατικού
- γ) την αύξηση ή μείωση του μετοχικού κεφαλαίου
- δ) την εκλογή των μελών του Δ.Σ. και των Ορκωτών Ελεγκτών
- ε) την έγκριση των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων
- στ) τη διάθεση των κερδών.

Δικαιώματα των Μετόχων της Εταιρείας

Τα δικαιώματα των μετόχων της Εταιρείας, που πηγάζουν από τη μετοχή της είναι ανάλογα με το ποσοστό του κεφαλαίου, στο οποίο αντιστοιχεί η καταβεβλημένη αξία της μετοχής. Κάθε μετοχή παρέχει όλα τα δικαιώματα που προβλέπει ο Ν. 4548/2018 όπως ισχύει και το καταστατικό της Εταιρείας. Ειδικότερα:

- α) Δικαίωμα μερίσματος από τα ετήσια κέρδη της Εταιρείας. Ποσοστό 35% των καθαρών κερδών μετά την αφαίρεση του τακτικού αποθεματικού διανέμεται από τα κέρδη κάθε χρήσης στους μετόχους ως μέρισμα, ενώ η χορήγηση πρόσθετου μερίσματος αποφασίζεται από τη Γενική Συνέλευση. Μέρισμα δικαιούται κάθε μέτοχος, ο οποίος αναφέρεται στο τηρούμενο από την Εταιρεία μητρώο μετόχων κατά την ημερομηνία προσδιορισμού δικαιούχων μερίσματος. Το δικαίωμα είσπραξης του μερίσματος παραγράφεται και το αντίστοιχο ποσό περιέρχεται στο Δημόσιο μετά την παρέλευση 5 ετών από το τέλος του έτους, κατά το οποίο ενέκρινε τη διανομή του η Γενική Συνέλευση.
- β) Δικαίωμα προτίμησης σε κάθε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας με μετρητά και την ανάληψη νέων μετοχών.
- γ) Δικαίωμα λήψης αντιγράφου των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και των εκθέσεων των Ορκωτών Ελεγκτών και του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας δέκα (10) μέρες πριν από την Τακτική Γενική Συνέλευση.
- δ) Δικαίωμα συμμετοχής στη Γενική Συνέλευση, το οποίο εξειδικεύεται στα επιμέρους δικαιώματα: νομιμοποίησης, παρουσίας, συμμετοχής στις συζητήσεις, υποβολής προτάσεων σε θέματα της ημερήσιας διάταξης, καταχώρησης των απόψεων στα πρακτικά και ψήφου.

Επικοινωνία με Μετόχους

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει ορίσει τον Υπεύθυνο Επικοινωνίας με τους Μετόχους και Υπεύθυνο Μετοχολογίου με κύρια καθήκοντα την έγκυρη και άμεση ενημέρωση όλων των ενδιαφερομένων μερών για τις δραστηριότητες της Εταιρείας αλλά και τα δικαιώματά τους.

Η Εταιρεία, ως έχουσα μετοχές εισηγμένες στο χρηματιστήριο, υποχρεούται να δημοσιεύει ανακοινώσεις σε συμμόρφωση προς τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 596/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την κατάχρηση της αγοράς (“MAR”), τους ελληνικούς νόμους 4443/2016 και 3556/2007 και τις αποφάσεις της Ελληνικής Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Η δημοσίευση των ανωτέρω πληροφοριών γίνεται με τρόπο που διασφαλίζει την ταχεία και ισότιμη πρόσβαση σε αυτές από το επενδυτικό κοινό.

Όλες οι σχετικές δημοσιεύσεις/ανακοινώσεις είναι διαθέσιμες στους ιστότοπους του Χρηματιστηρίου Αθηνών και της Εταιρείας και κοινοποιούνται στην Ελληνική Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

Δικαιώματα Μειοψηφίας

(α) Με αίτηση μετόχων, που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, η οποία περιέρχεται στο Διοικητικό Συμβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 141 παρ.2 του Ν.4548/2018, δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση, και συνοδεύεται από αιτιολόγηση ή από σχέδιο απόφασης προς έγκριση στη Γενική Συνέλευση, το διοικητικό συμβούλιο της Εταιρείας υποχρεούται να εγγράψει στην ημερήσια διάταξη της Γενικής Συνέλευσης πρόσθετα θέματα. Η αναθεωρημένη ημερήσια διάταξη δημοσιοποιείται με τον ίδιο τρόπο όπως η παρούσα ημερήσια διάταξη, ήτοι δεκατρείς (13) ημέρες πριν από την ημερομηνία της Γενικής Συνέλευσης και ταυτόχρονα θα τεθεί στη διάθεση των μετόχων στην ιστοσελίδα της Εταιρείας, μαζί με την αιτιολόγηση ή το σχέδιο απόφασης που έχει υποβληθεί από τους μετόχους κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 123 παρ.4 του Ν.4548/2018.

(β) Με αίτηση μετόχων που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, η οποία περιέχεται στο Διοικητικό Συμβούλιο επτά (7) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημερομηνία της Γενικής Συνέλευσης, το διοικητικό συμβούλιο θέτει στη διάθεση των μετόχων κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 141 παράγραφος 3 του Ν. 4548/2018, έξι (6) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημερομηνία της Γενικής Συνέλευσης, σχέδια αποφάσεων για θέματα που έχουν περιληφθεί στην αρχική ή την αναθεωρημένη ημερήσια διάταξη.

Σύμφωνα με το άρθρο 141 παρ.4 του Ν.4548/2018 το διοικητικό συμβούλιο δεν είναι υποχρεωμένο να προβαίνει στην εγγραφή θεμάτων στην ημερήσια διάταξη ούτε στη δημοσίευση ή γνωστοποίηση αυτών μαζί με την αιτιολόγηση και με σχέδια αποφάσεων που υποβάλλονται από μετόχους, αν το περιεχόμενο αυτών έρχεται προφανώς σε αντίθεση με τον νόμο ή τα χρηστά ήθη.

(γ) Μετά από αίτηση οποιουδήποτε μετόχου, που θα υποβληθεί στην Εταιρεία, σύμφωνα με το άρθρο 141 παρ.6 του Ν.4548/2018, ήτοι πέντε (5) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να παρέχει στη Γενική Συνέλευση τις αιτούμενες συγκεκριμένες πληροφορίες για τις υποθέσεις της Εταιρείας, στο μέτρο που αυτές είναι χρήσιμες για την πραγματική εκτίμηση των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να απαντήσει ενιαία σε αιτήσεις μετόχων με το ίδιο περιεχόμενο. Υποχρέωση παροχής πληροφοριών δεν υφίσταται όταν οι σχετικές πληροφορίες διατίθενται ήδη στην ιστοσελίδα της Εταιρείας, ιδίως με τη μορφή ερωτήσεων και απαντήσεων. Σε κάθε περίπτωση, το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να αρνηθεί την παροχή των πληροφοριών για αποχρώντα ουσιώδη λόγο, ο οποίος αναγράφεται στα πρακτικά.

(δ) Μετά από αίτηση μετόχων, που εκπροσωπούν το ένα πέμπτο (1/5) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου η οποία θα υποβληθεί στην Εταιρεία, σύμφωνα με το άρθρο 141 παρ.7 του Ν.4548/2018, πέντε (5) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να παρέχει στη Γενική Συνέλευση πληροφορίες για την πορεία των εταιρικών υποθέσεων και την περιουσιακή κατάσταση της Εταιρείας. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να αρνηθεί την παροχή των πληροφοριών για αποχρώντα ουσιώδη λόγο, ο οποίος αναγράφεται στα πρακτικά. Αντίστοιχες προθεσμίες για τυχόν άσκηση δικαιωμάτων μειοψηφίας των μετόχων ισχύουν και σε περίπτωση επαναληπτικών Γενικών Συνελεύσεων.

Διοικητικό Συμβούλιο

Το Διοικητικό Συμβούλιο εκλέγεται από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Εταιρείας και δύναται να αποτελείται από 3 – 7 μέλη, σύμφωνα με το καταστατικό της Εταιρείας. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας εκλέχθηκε με απόφαση της τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της 20^{ης} Ιουνίου 2017 με πενταετή θητεία και με βάση το από 29 Οκτωβρίου 2018 πρακτικό του Διοικητικού Συμβουλίου αποφασίσθηκε η ανασυγκρότηση του και η επέκταση της θητείας του.

Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου

Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου είναι η εξής:

- Αθανάσιος Παπαζηλάκης, Πρόεδρος, εκτελεστικό μέλος
- Πασχάλης Παπαζηλάκης, Αντιπρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος, εκτελεστικό μέλος
- Γιαννουλάκης Δημήτριος, μη εκτελεστικό μέλος
- Δημήτριος Ζιούτας, Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος
- Θεοδορίδης Παναγιώτης, Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος

Η θητεία των ανωτέρω μελών του Διοικητικού Συμβουλίου λήγει την 20^η Ιουνίου 2022, δυνάμει να παραταθεί έως την πρώτη τακτική γενική συνέλευση μετά τη λήξη της θητείας τους, η οποία δεν μπορεί να υπερβεί την εξαετία.

Πολιτική Αποδοχών Μελών Διοικητικού Συμβουλίου

Η Εταιρεία θέσπισε πολιτική Αποδοχών με την Έκτακτη Γενική Συνέλευση της 18^{ης} Δεκεμβρίου 2019, όπου περιγράφονται οι βασικές αρχές και κανόνες σχετικά με τις αποδοχές των μελών Διοικητικού Συμβουλίου και των ανωτάτων Διευθυντικών στελεχών και ισχύει για τέσσερα (4) έτη από την εν λόγω ημερομηνία, εκτός αν αναθεωρηθεί και/ή τροποποιηθεί νωρίτερα δυνάμει άλλης απόφασης της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της Εταιρείας.

Σύμφωνα με το άρθρο 110 Ν. 4548/2018, η πολιτική αποδοχών ισχύει και εφαρμόζεται για όλα τα μέλη του Δ.Σ., καθώς και για τα Ανώτατα Διευθυντικά στελέχη.

Η πολιτική ορίζει, αφενός (i) τα υφιστάμενα δικαιώματα των μελών Δ.Σ. και τις υποχρεώσεις της Εταιρείας προς αυτά και αφετέρου (ii) τους όρους, βάσει των οποίων θα παρέχονται αμοιβές, στο μέλλον, σε υφιστάμενα και/ή νέα μέλη Δ.Σ. κατά τη διάρκεια ισχύος της. Η πολιτική αντικατοπτρίζει τις ισχύουσες συμφωνίες ως προς τις αποδοχές των Εκτελεστικών μελών Δ.Σ.. Επιπλέον, η πολιτική λαμβάνει υπόψη τις διατάξεις του καταστατικού της Εταιρείας, τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης της Εταιρείας, καθώς και τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας της Εταιρείας. Η Πολιτική διατίθεται στον διαδικτυακό τόπο της Εταιρείας www.evrofarma.gr

Τα μέλη του Δ.Σ. λαμβάνουν αμοιβή, είτε για την άσκηση των καθηκόντων τους ως μέλη του Δ.Σ. και τη συμμετοχή τους σε αυτό, είτε, σε περίπτωση που συνδέονται με την Εταιρεία με σύμβαση εργασίας, ως Διευθυντικά Στελέχη, για παρεχόμενες προς την Εταιρεία υπηρεσίες βάσει σύμβασης εργασίας. Σε κάθε περίπτωση όλες οι αμοιβές των μελών του Δ.Σ. εγκρίνονται κατ' έτος από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας σύμφωνα με το Καταστατικό και το Νόμο.

Η πολιτική αποδοχών προβλέπει μεταβλητές αποδοχές για τα Εκτελεστικά μέλη Δ.Σ. ώστε να ευθυγραμμίσει τα συμφέροντα των Εκτελεστικών μελών Δ.Σ. με αυτά της Εταιρείας και να διασφαλίσει ότι τα κριτήρια απόδοσης που θα εφαρμοστούν βασίζονται σε μακροπρόθεσμους δείκτες απόδοσης και βιωσιμότητας της Εταιρείας.

Η πολιτική αποδοχών καλύπτει το σύνολο των αποδοχών που είτε καταβάλλονται, είτε ενδεχόμενα δύνανται να καταβάλλονται στα μέλη του Δ.Σ. Συγκεκριμένα περιλαμβάνονται οι σταθερές αποδοχές, οι μεταβλητές αποδοχές, και οι παροχές αυτών.

Με την Εταιρεία συνδέεται μέλος του Δ.Σ. το οποίο απασχολείται με σύμβαση εργασίας, ως Διευθυντικό Στέλεχος, για παρεχόμενες προς την Εταιρεία υπηρεσίες βάσει σύμβασης εργασίας. Καταβάλλονται σταθερές αποδοχές με βάση την πολιτική αποδοχών της Εταιρείας σε 14 μισθούς και ανέρχονται σε € 28.413 στη χρήση 2019.

Επιτροπή Ελέγχου

Σύνθεση της Επιτροπής Ελέγχου

Η σύνθεση της Επιτροπής Ελέγχου μέχρι και την ημερομηνία αντικατάστασης 18.12.2019 του Προέδρου της Επιτροπής Ελέγχου ήταν η ακόλουθη:

- Θεοδωρίδης Παναγιώτης, Πρόεδρος ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος Δ.Σ.
- Δημήτριος Ζιούτας, ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος Δ.Σ.
- Δημήτριος Γιανουλάκης, μη εκτελεστικό μέλος Δ.Σ.

Την 18.12.2019 αποφασίστηκε ο επαναπροσδιορισμός της σύνθεσης της Επιτροπής Ελέγχου με την αντικατάσταση του Προέδρου της Επιτροπής Ελέγχου της Εταιρείας από ανεξάρτητο μέλος, ο οποίος ανέλαβε καθήκοντα την 01.01.2020. Επίσης, ο νέος Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου δεν συμμετέχει στο Δ.Σ. της Εταιρείας, και τα υπόλοιπα μέλη παραμένουν ίδια, ως εκ τούτου η νέα σύνθεση της Επιτροπής Ελέγχου είναι η ακόλουθη:

- Απόστολος Χρυσοστομίδης, Πρόεδρος, ανεξάρτητο μέλος
- Δημήτριος Ζιούτας, ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος Δ.Σ.
- Δημήτριος Γιανουλάκης, μη εκτελεστικό μέλος Δ.Σ.

Τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου ορίζονται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 44 του Νόμου 4449/2017. Η Επιτροπή Ελέγχου έχει θητεία ίση με την θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου, ήτοι ως τις 20/6/2022. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου ομοίως ορίζεται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων. Τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου ως σύνολο έχουν προσόντα σχετικά με τους τομείς στους οποίους δραστηριοποιείται η Εταιρεία.

Η Επιτροπή Ελέγχου συνεδριάζει όποτε κρίνεται απαραίτητο και έχει εγκρίνει την παρούσα Ετήσια Οικονομική Έκθεση καθώς και αυτής της 30^{ης} Ιουνίου 2019.

Αρμοδιότητες της Επιτροπής Ελέγχου

Οι υποχρεώσεις της Επιτροπής Ελέγχου, σύμφωνα με το Νόμο 4449/2017, ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, περιλαμβάνουν:

- την ενημέρωση του Διοικητικού Συμβουλίου για το αποτέλεσμα του υποχρεωτικού ελέγχου επεξηγώντας πως αυτός συνέβαλε στην ακεραιότητα της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης
- την παρακολούθηση της διαδικασίας χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και την υποβολή συστάσεων ή προτάσεων για την εξασφάλιση της ακεραιότητάς της
- την παρακολούθηση της αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και του συστήματος διαχείρισης κινδύνων της επιχείρησης και, κατά περίπτωση, του τμήματος εσωτερικού ελέγχου της, όσον αφορά τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση της ελεγχόμενης οντότητας, χωρίς να παραβιάζει την ανεξαρτησία της οντότητας αυτής
- την παρακολούθηση του υποχρεωτικού ελέγχου των ετήσιων εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων και ιδίως την απόδοσή του λαμβάνοντας υπόψη οποιαδήποτε πορίσματα και συμπεράσματα της αρμόδιας αρχής σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 26 του Κανονισμού (ΕΕ) 537/2014
- την επισκόπηση και παρακολούθηση της ανεξαρτησίας των ορκωτών ελεγκτών λογιστών ή των ελεγκτικών γραφείων και ιδίως την καταλληλότητα παροχής μη ελεγκτικών υπηρεσιών στην ελεγχόμενη οντότητα σύμφωνα με το άρθρο 5 του Κανονισμού (ΕΕ) 537/2014
- την ευθύνη για τη διαδικασία επιλογής ορκωτών ελεγκτών λογιστών ή ελεγκτικών εταιριών και την υποβολή σύστασης προς το Διοικητικό Συμβούλιο για τον διορισμό νόμιμων ελεγκτών ή ελεγκτικών γραφείων

Η Επιτροπή Ελέγχου συνδράμει ουσιαστικά το Διοικητικό Συμβούλιο στην εκπλήρωση των καθηκόντων του καθόσον ενημερώνεται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 7 και 8 του Νόμου περί Εταιρικής Διακυβέρνησης 3016/2002 ή όποτε το επιθυμεί, για την πορεία και τα αποτελέσματα όλων των ελέγχων που πραγματοποιεί η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας ενώ και ο νόμιμος ελεγκτής ή το ελεγκτικό γραφείο αναφέρει στην Επιτροπή κάθε θέμα που έχει σχέση με την πορεία και τα αποτελέσματα του υποχρεωτικού ελέγχου και επιδίδει ιδιαίτερη έκθεση με τυχόν αδυναμίες του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, ιδίως, με τις αδυναμίες των διαδικασιών που αφορούν τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση και τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Επιπρόσθετα, ο νόμιμος ελεγκτής ταυτόχρονα με την έκθεση ελέγχου για τις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας παραδίδει στην Επιτροπή Ελέγχου την προβλεπόμενη στο άρθρο 11 του Κανονισμού (ΕΕ) 537/2014 συμπληρωματική έκθεση.

Επιπρόσθετα, με το πρακτικό 10 στις 14/04/2020 του Διοικητικού Συμβουλίου εγκρίθηκε ο νέος κανονισμός λειτουργίας της Επιτροπής Ελέγχου.

Πεπραγμένα της Επιτροπής Ελέγχου

Κατά το 2019 η Επιτροπή Ελέγχου ασχολήθηκε με τα παρακάτω θέματα:

Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Η Επιτροπή Ελέγχου ενημερώθηκε από την Οικονομική Διεύθυνση της Εταιρείας για τις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας, σε εταιρικό και ενοποιημένο επίπεδο, οι οποίες συντάχτηκαν σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ για το έτος που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2018. Κατά την ίδια παρουσίαση, η Επιτροπή Ελέγχου ενημερώθηκε και για τις κύριες λογιστικές παραδοχές που υιοθέτησε η Εταιρεία για τη σύνταξη των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων και για τα κύρια θέματα που απασχόλησαν την Οικονομική Διεύθυνση κατά τη σύνταξη των καταστάσεων αυτών. Η Επιτροπή Ελέγχου συνέταξε ενημερωτική έκθεση προς το Διοικητικό Συμβούλιο και του υπέβαλε σχετική θετική εισήγηση για την έγκρισή τους. Στην ίδια έκθεση η Επιτροπή Ελέγχου επεξήγησε στο Διοικητικό Συμβούλιο πως συνέβαλε ο υποχρεωτικός έλεγχος στην ακεραιότητα της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και ποιος ήταν ο ρόλος της Επιτροπής Ελέγχου στην εν λόγω διαδικασία.

Η Επιτροπή Ελέγχου επίσης ενημερώθηκε από την Οικονομική Διεύθυνση της Εταιρείας για τις Συνοπτικές Ενδιάμεσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας, σε εταιρικό και ενοποιημένο επίπεδο, οι οποίες συντάχτηκαν σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ για την περίοδο 1.1.2019 έως 30.6.2019. Κατά την ίδια παρουσίαση, η Επιτροπή Ελέγχου ενημερώθηκε και πάλι για τις κύριες λογιστικές παραδοχές που υιοθέτησε η Εταιρεία για τη σύνταξη των Συνοπτικών Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων που δεν διαφέρουν από αυτές που υιοθέτησε η Εταιρεία το 2018 (εκτός από τα νέα

πρότυπα και διερμηνείες που έχουν εφαρμογή από την 01.01.2019). Η Επιτροπή Ελέγχου ενημέρωσε το Διοικητικό Συμβούλιο και του υπέβαλε σχετική θετική εισήγηση για την έγκριση των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων αυτών.

Εξωτερικοί Ελεγκτές (Ορκωτοί Ελεγκτές)

Μετά από πρόταση της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών της Εταιρείας, η Επιτροπή Ελέγχου πρότεινε στο Διοικητικό Συμβούλιο τον επαναδιορισμό της Ελεγκτικής Εταιρείας KSi Greece ως τακτικών Ορκωτών Ελεγκτών για τον έλεγχο των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της Εταιρείας και του Ομίλου για το έτος που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2019.

Οι Ορκωτοί Ελεγκτές παρουσίασαν στην Επιτροπή Ελέγχου τις εκθέσεις τους σχετικά με τον έλεγχο που πραγματοποίησαν επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της Εταιρείας και του Ομίλου για το έτος 2018 και επίσης σχετικά με την επισκόπησή τους επί των Συνοπτικών Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων του Ομίλου για το πρώτο εξάμηνο του 2019. Συζητήθηκαν τα κύρια θέματα που απασχόλησαν τους Ορκωτούς Ελεγκτές κατά τους ελέγχους τους.

Οι Ορκωτοί Ελεγκτές επίσης παρουσίασαν στην Επιτροπή Ελέγχου την ειδική έκθεσή τους που προβλέπεται από τη νέα νομοθεσία (ν. 4449/2017 και Ε537/2014) σχετικά με τον έλεγχό τους επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της Εταιρείας και του Ομίλου για το έτος που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2018.

Οι Ορκωτοί Ελεγκτές επιβεβαίωσαν την Επιτροπή σχετικά με την ανεξαρτησία τους και παρουσίασαν στην Επιτροπή Ελέγχου το πρόγραμμα ελέγχου τους για τον έλεγχο των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της Εταιρείας και του Ομίλου για το έτος που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2019.

Συναντήσεις με Στελέχη της Εταιρείας και λοιπά θέματα

Η Επιτροπή Ελέγχου συναντήθηκε με διευθυντικά στελέχη της Εταιρείας και ενημερώθηκε για την πορεία των εργασιών τους. Επίσης, η Επιτροπή Ελέγχου ενημερώθηκε από τον εσωτερικό ελεγκτή της Εταιρείας για τα αποτελέσματα του ελέγχου του, την πορεία των διορθώσεων τυχόν λαθών και αποκλίσεων μεταξύ προϋπολογιστικών και πραγματικών στοιχείων και την επαλήθευση της ορθής λειτουργίας των πληροφοριακών συστημάτων από τα οποία αντλούνται οι πληροφορίες για την σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟ, 17 Ιουνίου 2020
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΠΑΠΑΖΗΛΑΚΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΕ 417565

ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ**Προς τους Μετόχους της Εταιρείας «Εβροφάρμα ΑΒΕΕ Βιομηχανία Γάλακτος»****Έκθεση ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων****Γνώμη**

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας «Εβροφάρμα ΑΒΕΕ Βιομηχανία Γάλακτος» (Εταιρεία και Όμιλος), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2019, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εισοδημάτων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμιακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, τη χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας και της θυγατρικής αυτής (ο Όμιλος) την 31η Δεκεμβρίου 2019, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμιακές τους ροές, για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας “Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων”. Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και την ενοποιούμενη θυγατρική της, καθ’ όλη τη διάρκεια του διορισμού μας, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξεχουσας σημασίας στον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσεως. Τα θέματα αυτά και οι σχετιζόμενοι κίνδυνοι ουσιώδους ανακρίβειας αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη για τα θέματα αυτά.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Πως αντιμετωπίστηκε το σημαντικότερο θέμα ελέγχου στον έλεγχό μας

Επιμέτρηση βιολογικών περιουσιακών στοιχείων (ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις)

Όπως αναφέρεται στη σημείωση 13, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019, ο Όμιλος επιμέτρησε τα βιολογικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία τους η οποία ανήλθε σε € 4.336 χιλ.

Για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων, η Διοίκηση του Ομίλου εφαρμόζει συγκεκριμένη μέθοδο υπολογισμού της εύλογης αξίας των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων. Στα πλαίσια της μεθόδου αυτής ομαδοποιεί τα ανωτέρω περιουσιακά στοιχεία σε κατηγορίες με βάση το γένος και την ηλικία (παραγωγικά ζώα, αναπτυσσόμενα θηλυκά και αρσενικά ζώα) και λαμβάνει υπόψη το πρόσφατο κόστος αγοράς βιολογικών περιουσιακών στοιχείων, στοιχεία από την ενεργή αγορά αντίστοιχων βιολογικών περιουσιακών στοιχείων τα οποία προσαρμόζει όπου είναι απαραίτητο, λαμβάνοντας επιπλέον υπόψη δαπάνες μεταφοράς και ανάπτυξης έως ότου το ζώο καταστεί παραγωγικό όπως και τυχόν ενσωματωμένα δικαιώματα.

Η επιμέτρηση των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων χαρακτηρίζεται ως περιοχή ιδιαίτερου ελεγκτικού ενδιαφέροντος καθώς αφορά σημαντικές εκτιμήσεις της Διοίκησης για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας.

Οι ελεγκτικές διαδικασίες που διενεργήθηκαν αφορούν τα εξής:

Εξετάσαμε τη διαδικασία ομαδοποίησης και καταγραφής των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων.

Πραγματοποιήσαμε σύγκριση της εύλογης αξίας με τις τιμές της ενεργούς αγοράς και ιστορικές τιμές αγοράς από τον Όμιλο και αξιολογήσαμε το εύλογο των προσαρμόσεων.

Ελέγξαμε την επάρκεια των σχετικών γνωστοποιήσεων.

Από την εργασία μας δεν προέκυψαν σημαντικές εξαιρέσεις και διαπιστώσαμε ότι οι γνωστοποιήσεις της Σημείωσης 13 είναι επαρκείς.

Ανακτησιμότητα εμπορικών και λοιπών απαιτήσεων (εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις)

Όπως αναφέρεται στη σημείωση 15, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019, οι συνολικές απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας ανέρχονται σε € 10.002 χιλ. και € 8.987 χιλ. αντίστοιχα, μετά από σωρευμένες απομειώσεις € 3.791 χιλ. και € 3.691 χιλ. αντίστοιχα.

Στην περίπτωση που οι πελάτες καταστούν αφερέγγυοι και αδυνατούν να καλύψουν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις, ο Όμιλος εκτίθεται σε πιστωτικό κίνδυνο.

Στο ανωτέρω πλαίσιο, η Διοίκηση του Ομίλου εκτιμά την ανακτησιμότητα των εμπορικών και λοιπών απαιτήσεων για τις οποίες υφίστανται αντικειμενικές ενδείξεις απομείωσης, σε εξατομικευμένη βάση ώστε αυτές να απεικονίζονται στο ανακτήσιμο ποσό τους.

Οι ελεγκτικές διαδικασίες που διενεργήθηκαν αφορούν τα εξής:

Λάβαμε επιστολές επιβεβαίωσης για αντιπροσωπευτικό δείγμα απαιτήσεων από πελάτες και εξετάσαμε μεταγενέστερες από την ημερομηνία ισολογισμού εισπράξεις τους έναντι υπολοίπων τέλους χρήσης.

Αξιολογήσαμε τη διαδικασία που έχει εφαρμόσει η Διοίκηση για την παρακολούθηση των απαιτήσεων και τους παράγοντες που λαμβάνει υπόψη για τον προσδιορισμό της ανακτησιμότητάς τους.

Εξετάσαμε την ενηλικίωση των υπολοίπων των εμπορικών και λοιπών απαιτήσεων. Αξιολογήσαμε τη μεθοδολογία βάσει της οποίας εκτιμήθηκε το ανακτήσιμο ποσό σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΠΧΑ 9 και ειδικότερα η μεθοδολογία

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Επίσης, εκτιμάται η απαιτούμενη πρόβλεψη απομείωσης και για τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές.

Οι ανωτέρω εκτιμήσεις, λαμβάνουν υπόψη τυχόν εξασφαλίσεις και εγγυήσεις, το ιστορικό εισπραξιμότητας των απαιτήσεων, την εμπειρία της αναφορικά με τις επικρατούσες συνθήκες της αγοράς, καθώς και μεταγενέστερες εισπράξεις

Λόγω του σημαντικού ύψους του κονδυλίου των εμπορικών και λοιπών απαιτήσεων αλλά και λόγω των κρίσεων και εκτιμήσεων που απαιτούνται από την πλευρά της Διοίκησης του Ομίλου, θεωρούμε ότι η ανακτισιμότητα των εμπορικών και λοιπών απαιτήσεων αποτελεί περιοχή ιδιαίτερου ελεγκτικού ενδιαφέροντος.

Πως αντιμετωπίστηκε το σημαντικότερο θέμα ελέγχου στον έλεγχό μας

υπολογισμού των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, με βάση το ιστορικό εισπραξιμότητας των απαιτήσεων.

Αξιολογήσαμε τις παραδοχές στις οποίες βασίστηκε η εκτίμηση της Διοίκησης.

Επισκοπήσαμε τις απαντητικές επιστολές των συνεργαζόμενων νομικών συμβούλων και εξετάσαμε εάν συμβαδίζουν με την εκτίμηση της Διοίκησης.

Αξιολογήσαμε τη σημαντικότητα του ύψους των επισφαλών απαιτήσεων οι οποίες δεν καλύπτονται από πρόβλεψη.

Ελέγξαμε την επάρκεια των σχετικών γνωστοποιήσεων.

Από την εργασία μας δεν εντοπίσαμε ουσιώδεις εξαιρέσεις και διαπιστώσαμε ότι οι γνωστοποιήσεις ήταν επαρκείς.

Άλλες πληροφορίες

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην «Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων», στις Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και, με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες ελέγχου που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προβεί σ' αυτές τις ενέργειες.

Η Επιτροπή Ελέγχου (άρθρ. 44 Ν. 4449/2017) της Εταιρείας έχει την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας και του Ομίλου.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις στο σύνολο τους είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να ειδικώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των εσωτερικών διαδικειών ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό τη διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Αποκτούμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και της θυγατρικής της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε προς αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσεως και ως εκ τούτου αποτελούν τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων**1. Έκθεση Διαχείρισης Διοικητικού Συμβουλίου**

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης που περιλαμβάνεται στην έκθεση αυτή, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του Ν. 4336/2015 (μέρος Β), σημειώνουμε ότι:

- α) Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 152 του Ν. 4548/2018.
- β) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 150 και 153 και της παραγράφου 1 (περιπτώσεις γ' και δ') του άρθρου 152 του Ν. 4548/2018 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2019.
- γ) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας, για την Εταιρεία «Εβροφάρμα ABEE Βιομηχανία Γάλακτος» και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

2. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων είναι συνεπής με τη Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας, που προβλέπεται από το άρθρο 11 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

3. Παροχή Μη Ελεγκτικών Υπηρεσιών

Δεν παρείχαμε στην Εταιρεία και τη θυγατρική της μη ελεγκτικές υπηρεσίες που απαγορεύονται σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014 ή λοιπές επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες.

4. Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές του Ομίλου με την από 10 Ιουνίου 2014 απόφαση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων. Έκτοτε ο διορισμός μας έχει αδιαλείπτως ανανεωθεί για συνολική περίοδο 6 ετών με βάση τις κατ' έτος λαμβανόμενες αποφάσεις της τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων.

KSi Greece Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία Ορκωτών Ελεγκτών & Συμβούλων Επιχειρήσεων Λεωφ. Κηφισίας 62 & Πρεμετής 151 25 Μαρούσι Φράγκων 6-8, 546 26 Θεσσαλονίκη Ανδρέα Μάρμορα 2, 491 32 Κέρκυρα ΑΜ ΣΟΕΛ 171	Αθήνα, 17 Ιουνίου 2020 Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής Γεώργιος Ν. Νίκου ΑΜ ΣΟΕΛ 21841
--	---

**ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ & ΛΟΙΠΩΝ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ 1^{ης}
 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ – 31^{ης} ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019**

(ποσά σε χιλιάδες €)	Σημ.	Όμιλος		Εταιρεία	
		01.01.- 31.12.2019	01.01.- 31.12.2018	01.01.- 31.12.2019	01.01.- 31.12.2018
Πωλήσεις μη βιολογικών στοιχείων	4 & 5	30.049	31.488	29.807	31.129
Πωλήσεις βιολογικών στοιχείων	4 & 5	3.431	1.047	-	-
Κόστος πωληθέντων μη βιολογικών στοιχείων		(21.985)	(20.345)	(23.727)	(25.366)
Επίδραση επιμέτρησης βιολογικών στοιχείων στην εύλογη αξία		166	81	-	-
Δαπάνες ανάπτυξης βιολογικών στοιχείων		(5.023)	(6.137)	-	-
Άλλα έσοδα/(έξοδα)	6	828	663	256	180
Μικτό αποτέλεσμα		7.467	6.797	6.336	5.943
Έξοδα διοίκησης	7.3	(967)	(993)	(963)	(989)
Έξοδα διάθεσης	7.4	(3.911)	(3.633)	(3.898)	(3.621)
Κέρδη προ φόρων και τόκων		2.589	2.171	1.475	1.333
Χρηματοοικονομικά έσοδα	8	43	-	-	-
Χρηματοοικονομικά έξοδα καθαρά	8	(764)	(910)	(657)	(755)
Αποτελέσματα από συγγενείς επιχειρήσεις	12	(1)	-	-	-
Έκτακτα χρηματοοικονομικά έξοδα	8	(1.541)	-	(1.541)	-
Κέρδη (ζημίες) προ φόρων		326	1.261	(723)	578
Φόρος εισοδήματος	9	(169)	(282)	41	(186)
Καθαρά κέρδη / (ζημίες)		157	979	(682)	392
Αποδίδόμενο σε:					
Μετόχους μητρικής		157	979	(682)	392
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		-	-	-	-
		157	979	(682)	392
Κέρδη / (ζημίες) ανά μετοχή αποδιδόμενα στους μετόχους της μητρικής					
Βασικά & μειωμένα ανά μετοχή	10	0,0115	0,0716	(0,0499)	0,0287
Λοπά συνολικά έσοδα / (ζημίες) που μεταφέρονται στα αποτελέσματα σε μεταγενέστερες περιόδους					
Αποχαρκτηρισμός πράξεων αντιστ. κινδύνου μέσω της κατάστασης συνολικών εισοδημάτων		-	37	-	37
Αναλογούν φόρος	9	-	(11)	-	(11)
		-	26	-	26
Λοπά συνολικά έσοδα / (ζημίες) που δε μεταφέρονται στα αποτελέσματα σε μεταγενέστερες περιόδους					
Αναλογιστικές (ζημίες) / κέρδη παροχών σε εργαζομένους	22	62	(30)	62	(30)
Αναλογούν φόρος	9	(3)	9	(3)	9
		59	(21)	59	(21)
Σύνολο λοιπών συνολικών εσόδων / (ζημιών)		59	5	59	5
Σύνολο συγκεντρωτικών εσόδων μετά από φόρους		216	984	(623)	397

Οι σημειώσεις στις σελίδες 29 έως 65 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών

των χρηματοοικονομικών καταστάσεων του Ομίλου και της Εταιρείας

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΗΣ 31^{ης} ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

(Ποσά σε χιλ. Ευρώ)	Σημ.	Όμιλος		Εταιρεία	
		31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Περιουσιακά στοιχεία					
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία					
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	11	22.916	23.559	17.123	17.706
Δικαιώματα χρήσης παγίων	11	70	-	52	-
Λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία		167	202	167	202
Επενδύσεις σε ακίνητα	11.1	650	650	650	650
Βιολογικά περιουσιακά στοιχεία	13	4.112	3.873	-	-
Συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες		7	7	2.953	2.953
Συμμετοχές σε συγγενείς εταιρείες	12	-	1	-	-
Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	15	30	30	23	22
Λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι		60	17	-	-
Σύνολο μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων		28.012	28.339	20.968	21.533
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία					
Αποθέματα	14	2.856	3.143	2.389	2.791
Βιολογικά περιουσιακά στοιχεία	13	224	182	-	-
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	15	10.002	12.013	8.987	11.518
Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	16	106	554	98	533
Σύνολο κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων		13.188	15.892	11.474	14.842
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων		41.200	44.231	32.442	36.375
Ίδια κεφάλαια και υποχρεώσεις					
Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους ιδιοκτήτες της μητρικής					
Μετοχικό κεφάλαιο	17	12.032	12.032	12.032	12.032
Υπέρ το άρτιο	17	935	935	935	935
Αποθεματικά	17	1.267	1.239	1.091	1.091
Αποτελέσματα εις νέον		(2.363)	(2.551)	(6.007)	(5.384)
Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους ιδιοκτήτες της μητρικής		11.871	11.655	8.051	8.674
Σύνολο Ιδίων κεφαλαίων		11.871	11.655	8.051	8.674
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Μακροπρόθεσμα δάνεια	18	660	9.942	114	9.130
Επιχορηγήσεις	21	5.228	5.602	3.531	3.773
Υποχρεώσεις μισθώσεων	19	23	-	23	-
Προβλέψεις για παροχές σε εργαζομένους	22	71	111	71	111
Λοιπές προβλέψεις		-	187	-	112
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	9	1.097	953	310	236
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων		7.079	16.795	4.049	13.362
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	20	5.265	8.357	4.538	7.798
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	18	16.923	7.414	15.773	6.538
Φόρος εισοδήματος	9	13	10	-	3
Υποχρεώσεις μισθώσεων	19	49	-	31	-
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων		22.250	15.781	20.342	14.339
Σύνολο υποχρεώσεων		29.329	32.576	24.391	27.701
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		41.200	44.231	32.442	36.375

Οι σημειώσεις στις σελίδες 29 έως 65 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών

των χρηματοοικονομικών καταστάσεων του Ομίλου και της Εταιρείας

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΟΜΙΛΟΥ 1^{ης} ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ – 31^{ης} ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

Όμιλος <i>(Ποσά σε χιλ. Ευρώ)</i>	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπέρ το όρτιο	Αποθεματικά	Αποθεματικό αντιστάθμισης ταμιακών ρούών	Αποθεματικό από αποτίμηση αμμετοχικών τίτλων	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο
Υπόλοιπο 01.01.2018	12.032	935	1.212	(26)	(42)	(3.383)	10.728
Αλλαγή σε λογιστική πολιτική	-	-	-	-	42	(99)	(57)
Αναπροσαρμοσμένο υπόλοιπο 01.01.2018	12.032	935	1.212	(26)	-	(3.482)	10.671
Κέρδη χρήσης	-	-	-	-	-	979	979
Λοιπά συνολικά κέρδη / (ζημίες) μετά από φόρους	-	-	-	26	-	(21)	5
Συγκρινωτικά συνολικά κέρδη μετά από φόρους	-	-	-	26	-	958	984
Σχηματισμός τακτικού αποθεματικού	-	-	27	-	-	(27)	-
Υπόλοιπο 31.12.2018	12.032	935	1.239	-	-	(2.551)	11.655
Υπόλοιπο 01.01.2019	12.032	935	1.239	-	-	(2.551)	11.655
Κέρδη χρήσης	-	-	-	-	-	157	157
Λοιπά συνολικά κέρδη / (ζημίες) μετά από φόρους	-	-	-	-	-	59	59
Συγκρινωτικά συνολικά κέρδη μετά από φόρους	-	-	-	-	-	216	216
Σχηματισμός τακτικού αποθεματικού	-	-	28	-	-	(28)	-
Υπόλοιπο 31.12.2019	12.032	935	1.267	-	-	(2.363)	11.871

Οι σημειώσεις στις σελίδες 29 έως 65 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών

των χρηματοοικονομικών καταστάσεων του Ομίλου και της Εταιρείας

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ 1^{ης} ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ – 31^{ης} ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

Εταιρεία <i>(Ποσά σε χιλ. Ευρώ)</i>	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά	Αποθεματικό αντιστάθμισης ταμιακών ροών	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο
Υπόλοιπο 01.01.2018	12.032	935	1.091	(26)	(5.698)	8.334
Αλλαγή σε λογιστική πολιτική	-	-	-	-	(57)	(57)
Αναπροσαρμοσμένο υπόλοιπο 01.01.2018	12.032	935	1.091	(26)	(5.755)	8.277
Κέρδη χρήσης	-	-	-	-	392	392
Λοιπά συνολικά κέρδη / (ζημίες) μετά από φόρους	-	-	-	26	(21)	5
Συγκεντρωτικά συνολικά κέρδη μετά από φόρους	-	-	-	26	371	397
Υπόλοιπο 31.12.2018	12.032	935	1.091	-	(5.384)	8.674
Υπόλοιπο 01.01.2019	12.032	935	1.091	-	(5.384)	8.674
Ζημίες χρήσης	-	-	-	-	(682)	(682)
Λοιπά συνολικά κέρδη / (ζημίες) μετά από φόρους	-	-	-	-	59	59
Συγκεντρωτικές συνολικές (ζημίες) μετά από φόρους	-	-	-	-	(623)	(623)
Υπόλοιπο 31.12.2019	12.032	935	1.091	-	(6.007)	8.051

Οι σημειώσεις στις σελίδες 29 έως 65 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων του Ομίλου και της Εταιρείας

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ 1^{ης} ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ – 31^{ης} ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

<i>(Ποσά σε χιλ. Ευρώ)</i>	Σ ημ.	Όμιλος		Εταιρεία	
		01.01.- 31.12.2019	01.01.- 31.12.2018	01.01.- 31.12.2019	01.01.- 31.12.2018
Λειτουργικές δραστηριότητες					
Κέρδη προ φόρων		326	1.261	(723)	578
Πλέον / Μείον προσαρμογές για					
Αποσβέσεις ενσώματων ακινητοποιήσεων	7.2	1.341	1.368	1.053	1.052
Αποσβέσεις δικαιωμάτων χρήσης παγίων		55	-	32	-
Αποσβέσεις ασώματων ακινητοποιήσεων		38	38	38	38
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων	21	(374)	(222)	(242)	(149)
Απομειώσεις επισφαλών απαιτήσεων	15.1	466	237	457	234
Αναστροφή πρόβλεψης απομείωσης απαιτήσεων		-	(2)	-	(2)
Αποτελέσματα από συγγενείς επιχειρήσεις	12	1	-	-	-
Αναστροφή πρόβλεψης για επίδικες υποθέσεις		(75)	-	-	-
Προβλέψεις παροχών εργαζομένων	22	26	12	26	12
Χρησιμοποίηση πρόβλεψης για καταβληθείσες αποζημιώσεις σε πρώην εργαζομένους	22	-	(2)	-	(2)
Καταβληθείσες παροχές σε εργαζόμενους	22	(8)	-	(8)	-
Αποτέλεσμα (κέρδη) / ζημιές επενδυτικής δραστηριότητας		(2)	(6)	-	(7)
Επίπτωση επιμέτρησης σε εύλογη αξία	13	(166)	(81)	-	-
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	8	2.262	910	2.198	755
Πλέον / μείζον προσαρμογές για μεταβολές κεφαλαίου κίνησης:					
(Αύξηση) / μείωση αποθεμάτων		287	66	402	(1)
(Αύξηση) / μείωση απαιτήσεων		1.545	(50)	2.075	(758)
Αύξηση / (μείωση) υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)		(3.089)	(172)	(3.255)	536
Μείον:					
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβλημένα		(721)	(910)	(657)	(755)
Καταβλημένοι φόροι εισοδήματος		(291)	(155)	(6)	-
Σύνολο εισροών από λειτουργικές δραστηριότητες		1.621	2.292	1.390	1.531
Επενδυτικές δραστηριότητες					
Αγορά ενσώματων ακινητοποιήσεων	11	(718)	(993)	(472)	(260)
Έσοδα από πώληση περιουσιακών στοιχείων		18	10	-	9
Σύνολο (εκροών) για επενδυτικές δραστηριότητες		(700)	(983)	(472)	(251)
Χρηματοδοτικές Δραστηριότητες					
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια		8.914	1.942	8.614	1.692
Εξοφλήσεις δανείων		(10.228)	(3.516)	(9.936)	(3.038)
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από μισθώσεις		(55)	-	(31)	-
Σύνολο (εκροών) για χρηματοδοτικές δραστηριότητες		(1.369)	(1.574)	(1.353)	(1.346)
Καθαρή μείωση στα ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα		(448)	(265)	(435)	(66)
Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης περιόδου		554	819	533	599
Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης περιόδου	16	106	554	98	533

Οι σημειώσεις στις σελίδες 29 έως 65 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων του Ομίλου και της Εταιρείας

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

1. Γενικές Πληροφορίες

Η Εταιρεία ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ ΑΒΕΕ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΓΑΛΑΚΤΟΣ με διακριτικό τίτλο "ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ" ιδρύθηκε το 1991 (3506/9-8-91 ΦΕΚ) στο Διδυμότειχο Έβρου και ξεκίνησε την βιομηχανική της δραστηριότητα το 1994. Η Εταιρεία έχει την έδρα της στο Νομό Έβρου στο 3ο χλμ. Αλεξ/πόλης-Συνόρων και η ιστοσελίδα της είναι www.evrofarma.gr. Τον Ιούνιο του 2000 η Εταιρεία εισήγαγε τις μετοχές της στην Παράλληλη Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Ο Όμιλος ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ, (στο εξής Όμιλος) αποτελείται από τη μητρική Εταιρεία (εφεξής «η Εταιρεία») και τη θυγατρική Εταιρεία CAMPUS Α.Ε., (στο εξής «η θυγατρική») που εδρεύει στην Μέση Αλεξανδρούπολης και της οποίας η Εταιρεία κατέχει το 100% των μετοχών της. Η αξία κτήσεως της συμμετοχής στην θυγατρική ανέρχεται κατά την 31.12.2019 και 31.12.2018 σε ποσό € 2.947 χιλ. ευρώ. Οι κυρίες δραστηριότητες του Ομίλου είναι η εκμετάλλευση γαλακτοπαραγωγικών ζώων, η παραγωγή και η πώληση γαλακτοκομικών προϊόντων και εμπορία γαλακτοκομικών προϊόντων.

Οι ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας την 17^η Ιουνίου 2020 και τελούν υπό την έγκριση της επόμενης τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε χιλιάδες € (λειτουργικό νόμισμα), που είναι το νόμισμα του πρωτεύοντος οικονομικού περιβάλλοντος στο οποίο δραστηριοποιείται ο Όμιλος.

2. Σύνοψη σημαντικών λογιστικών αρχών

Οι βασικές λογιστικές αρχές που υιοθετήθηκαν για την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων είναι οι εξής:

2.1 Βάση κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και τις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν εγκριθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με την αρχή του ιστορικού κόστους, εκτός από την αποτίμηση των επενδυτικών ακινήτων, των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων, των συμμετοχικών τίτλων και των συνταξιοδοτικών προγραμμάτων καθορισμένων παροχών που επιμετρούνται σε εύλογη αξία.

Η σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, απαιτεί τη χρήση ορισμένων σημαντικών λογιστικών εκτιμήσεων. Επίσης, απαιτεί την άσκηση κρίσης από τη Διοίκηση για τη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών. Οι τομείς που απαιτούν υψηλότερου βαθμού κρίση ή είναι εξαιρετικά πολύπλοκοι ή οι τομείς όπου οι υποθέσεις και οι εκτιμήσεις είναι σημαντικές για τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, αναφέρονται στις σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις στη σημείωση 3.2 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση τις ίδιες λογιστικές αρχές που υιοθετήθηκαν κατά τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της προηγούμενης χρήσης, εκτός από την υιοθέτηση των νέων ή αναθεωρημένων προτύπων, τροποποιήσεων και διερμηνειών, η εφαρμογή των οποίων έγινε υποχρεωτική για τις περιόδους την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019.

2.2 Υιοθέτηση νέων και αναθεωρημένων ΔΠΧΑ και Διερμηνειών

(α) Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες που έχουν υιοθετηθεί από την Εταιρεία

Οι λογιστικές αρχές και οι υπολογισμοί βάσει των οποίων συντάχθηκαν οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις, είναι συνεπείς με αυτές που χρησιμοποιήθηκαν για τη σύνταξη των ετησίων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της χρήσης που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2018, και έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια σε όλες τις περιόδους που παρουσιάζονται, πλην των κάτωθι αναφερομένων τροποποιήσεων, οι οποίες υιοθετήθηκαν από τον Όμιλο κατά την 1^η Ιανουαρίου 2019.

Ο Όμιλος εφάρμοσε για πρώτη φορά το ΔΠΧΑ 16 Μισθώσεις. Η φύση και η επίδραση αυτών των αλλαγών αναλύονται παρακάτω, σύμφωνα με τις απαιτήσεις των ΔΠΧΑ. Διάφορες άλλες τροποποιήσεις και ερμηνείες εφαρμοσθήκαν για πρώτη φορά κατά το 2019, αλλά δεν είχαν σημαντικές επιπτώσεις στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2019.

- ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις». Το ΔΠΧΑ 16 αντικαθιστά την υπάρχουσα λογιστική αντιμετώπιση των μισθώσεων βάσει των ΔΛΠ 17 Μισθώσεις, ΕΔΔΠΧΑ 4 Προσδιορισμός των συμφωνιών που περιέχουν μίσθωση, SIC 15 Λειτουργικές Μισθώσεις – Κίνητρα και SIC 27 Αξιολόγηση συναλλαγών που έχουν τη νομική μορφή μίσθωσης. Το ΔΠΧΑ 16 καθορίζει τις αρχές για την αναγνώριση, επιμέτρηση, παρουσίαση και γνωστοποίηση των μισθώσεων και απαιτεί από τον μισθωτή να αναγνωρίζει όλες τις μισθώσεις στις χρηματοοικονομικές του καταστάσεις, με ένα ενιαίο λογιστικό πλαίσιο, με ορισμένες εξαιρέσεις. Η επίδραση από την εφαρμογή του Προτύπου στον Όμιλο περιγράφεται στη Σημείωση 3.1.
- ΔΠΧΑ 9 (Τροποποίηση) «Δικαίωμα Προπληρωμής με Αρνητική Αποζημίωση». Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα προπληρωμής που επιτρέπουν ή απαιτούν από ένα συμβαλλόμενο μέρος είτε να καταβάλει είτε να λάβει εύλογη αποζημίωση για την πρόωγη λήξη της συμβάσης (υπό την έννοια ότι από την πλευρά του κάτοχου του περιουσιακού στοιχείου ενδέχεται να υπάρχει επιβάρυνση λόγω πρόωρης εξόφλησης) επιτρέπεται να επιμετρηθούν στο αποσβέσιμο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης λοιπών συνολικών εισοδημάτων.
- ΔΛΠ 28 (Τροποποιήσεις) «Μακροπρόθεσμες Συμμετοχές σε Συγγενείς Επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες». Οι τροποποιήσεις σχετίζονται με το κατά πόσο η επιμέτρηση (και κυρίως η απομείωση) των μακροπρόθεσμων συμμετοχών σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες, οι οποίες στην ουσία, αποτελούν μέρος της καθαρής επένδυσης στη συγγενή επιχείρηση ή στην κοινοπραξία, διέπονται από το ΔΠΧΑ 9, ΔΛΠ 28 ή ένα συνδυασμό των δύο προτύπων. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι μια οικονομική οντότητα εφαρμόζει το ΔΠΧΑ 9, προτού εφαρμόσει το ΔΛΠ 28, σε αυτές τις μακροπρόθεσμες συμμετοχές για τις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης. Κατά την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 η οικονομική οντότητα δεν λαμβάνει υπόψη τυχόν προσαρμογές στην λογιστική αξία των μακροπρόθεσμων συμμετοχών οι οποίες προκύπτουν από την εφαρμογή του ΔΛΠ 28.
- Διερμηνεία ΕΔΔΠΧΑ 23 «Αβεβαιότητα σχετικά με τις θεωρήσεις φόρου εισοδήματος». Η διερμηνεία παρέχει καθοδήγηση για την αντιμετώπιση της αβεβαιότητας που εμπεριέχεται σε φορολογικούς χειρισμούς, κατά το λογιστικό χειρισμό των φόρων εισοδήματος. Η διερμηνεία παρέχει πρόσθετες διευκρινίσεις σχετικά με την εξέταση αβέβαιων φορολογικών θεωρήσεων μεμονωμένα ή από κοινού, την εξέταση των φορολογικών θεωρήσεων από τις φορολογικές αρχές, την κατάλληλη μέθοδο ώστε να αντικατοπτρίζεται η αβεβαιότητα της αποδοχής της θεώρησης από τις φορολογικές αρχές καθώς και την εξέταση των συνεπειών των αλλαγών στα πραγματικά περιστατικά και τις περιστάσεις. Η Διερμηνεία δεν είχε επίδραση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.
- ΔΛΠ 19 (Τροποποιήσεις) «Μεταβολή, περικοπή ή διακανονισμός προγράμματος καθορισμένων παροχών». Οι τροποποιήσεις απαιτούν τις οντότητες να χρησιμοποιούν επικαιροποιημένες αναλογιστικές παραδοχές για τον προσδιορισμό του κόστους τρέχουσας απασχόλησης και του καθαρού τόκου για το υπόλοιπο της ετήσιας περιόδου αναφοράς, μετά την πραγματοποίηση μιας μεταβολής, περικοπής ή ενός διακανονισμού του προγράμματος καθορισμένων παροχών. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν επίσης, πως επηρεάζεται η εφαρμογή των απαιτήσεων του ανώτατου ορίου του περιουσιακού στοιχείου από το λογιστικό χειρισμό μιας μεταβολής, περικοπής ή ενός διακανονισμού του προγράμματος καθορισμένων παροχών.
- **Κύκλος ετησίων αναβαθμίσεων των ΔΠΧΑ 2015 -2017, που αποτελεί μια συλλογή τροποποιήσεων των ΔΠΧΑ**
 - ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις επιχειρήσεων» και ΔΠΧΑ 11 «Σχήματα υπό κοινό έλεγχο». Οι τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 3 διευκρινίζουν ότι όταν μια οικονομική οντότητα αποκτά τον έλεγχο μιας επιχείρησης που αποτελεί κοινή επιχείρηση, η οικονομική οντότητα επιμετρά εκ νέου τη συμμετοχή που προηγουμένως κατείχε στην επιχείρηση αυτή. Οι τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 11 διευκρινίζουν ότι όταν μια οικονομική οντότητα αποκτά από κοινού έλεγχο μιας επιχείρησης που αποτελεί κοινή επιχείρηση, η οικονομική οντότητα δεν επιμετρά εκ νέου τη συμμετοχή που προηγουμένως κατείχε στην επιχείρηση αυτή.
 - ΔΛΠ 12 «Φόροι εισοδήματος». Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι οι φορολογικές συνέπειες των πληρωμών για χρηματοοικονομικά μέσα που ταξινομούνται ως στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων, θα πρέπει να αναγνωρίζονται

ανάλογα με το που οι συναλλαγές ή τα γεγονότα του παρελθόντος που δημιούργησαν τα διανεμητέα κέρδη έχουν αναγνωρισθεί.

- ΔΛΠ 23 «Κόστος δανεισμού». Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν την παράγραφο 14 του προτύπου ώστε, όταν ένα περιουσιακό στοιχείο που πληροί τις προϋποθέσεις είναι έτοιμο για τη χρήση για την οποία προορίζεται ή για πώληση και μέρος δανείου που λήφθηκε ειδικά για αυτό το περιουσιακό στοιχείο παραμένει ως ανοικτό υπόλοιπο κατά τη στιγμή εκείνη, το κόστος δανεισμού αυτό πρέπει να συμπεριληφθεί στα κεφάλαια που προέρχονται από γενικό δανεισμό.

(β) Πρότυπα που έχουν εκδοθεί, αλλά δεν έχουν εφαρμογή στην παρούσα λογιστική περίοδο και δεν έχουν υιοθετηθεί νωρίτερα

Ο Όμιλος δεν έχει υιοθετήσει κάποιο από τα παρακάτω πρότυπα, διερμηνείες ή τροποποιήσεις τα οποία έχουν εκδοθεί αλλά δεν έχουν εφαρμογή στην παρούσα λογιστική περίοδο. Επιπλέον ο Όμιλος αξιολόγησε όλα τα πρότυπα και τις διερμηνείες ή τροποποιήσεις που έχουν εκδοθεί αλλά δεν είχαν εφαρμογή στην παρούσα περίοδο και κατέληξε ότι δεν θα υπάρξει σημαντική επίδραση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις από την εφαρμογή τους.

- ΔΠΧΑ 10 (Τροποποίηση) «Ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις» και ΔΛΠ 28 «Επενδύσεις σε Συγγενείς επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες: Πώληση ή εισφορά περιουσιακών στοιχείων μεταξύ ενός επενδυτή και της συγγενούς του εταιρείας ή της κοινοπραξίας του». Οι τροποποιήσεις αντιμετωπίζουν μια αναγνωρισμένη ασυνέπεια μεταξύ των απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 10 και εκείνες του ΔΛΠ 28, για την αντιμετώπιση της πώλησης ή της εισφοράς των περιουσιακών στοιχείων μεταξύ του επενδυτή και της συγγενούς του εταιρείας ή της κοινοπραξίας του. Η κύρια συνέπεια των τροποποιήσεων είναι ότι ένα πλήρες κέρδος ή η ζημία αναγνωρίζεται όταν η συναλλαγή περιλαμβάνει μια επιχείρηση (είτε στεγάζεται σε μια θυγατρική είτε όχι). Ένα μερικό κέρδος ή η ζημία αναγνωρίζεται όταν η συναλλαγή περιλαμβάνει στοιχεία ενεργητικού που δεν συνιστούν επιχείρηση, ακόμη και αν τα στοιχεία αυτά στεγάζονται σε θυγατρική. Το Δεκέμβριο του 2015 το ΣΔΛΠ ανέβαλε επ' αόριστο την ημερομηνία εφαρμογής της τροποποίησης αυτής, αναμένοντας το αποτέλεσμα του έργου του για τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
- «Εννοιολογικό πλαίσιο Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς». Το ΣΔΛΠ εξέδωσε το αναθεωρημένο εννοιολογικό πλαίσιο για τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση στις 29 Μαρτίου 2018. Το εννοιολογικό πλαίσιο καθορίζει ένα ολοκληρωμένο σύνολο εννοιών για τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Οι έννοιες αυτές συμβάλλουν στον καθορισμό προτύπων, την καθοδήγηση των συντακτών για την ανάπτυξη συνεπών λογιστικών πολιτικών και την υποστήριξη στην προσπάθειά τους να κατανοήσουν και να ερμηνεύσουν τα πρότυπα. Το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε επίσης ένα συνοδευτικό έγγραφο, «Τροποποιήσεις στις παραπομπές του εννοιολογικού πλαισίου», το οποίο καθορίζει τις τροποποιήσεις των προτύπων που επηρεάζονται προκειμένου να επικαιροποιηθούν οι αναφορές στο αναθεωρημένο εννοιολογικό πλαίσιο. Στόχος του εγγράφου είναι η υποστήριξη της μετάβασης στο αναθεωρημένο εννοιολογικό πλαίσιο ΔΠΧΑ για τις εταιρείες που υιοθετούν το εννοιολογικό πλαίσιο για να αναπτύξουν λογιστικές πολιτικές όταν κανένα πρότυπο ΔΠΧΑ δεν κάνει αναφορά. Για τους συντάκτες που αναπτύσσουν λογιστικές πολιτικές βάσει του εννοιολογικού πλαισίου, ισχύει για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν ή μετά την 1^η Ιανουάριου 2020.
- ΔΠΧΑ 3 Συνενώσεις Επιχειρήσεων (Τροποποιήσεις): Το ΣΔΛΠ εξέδωσε τροποποιήσεις αναφορικά με τον ορισμό μιας Επιχείρησης (τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 3) με σκοπό την επίλυση των δυσκολιών που προκύπτουν όταν μια οικονομική οντότητα προσδιορίζει εάν έχει αποκτήσει μια επιχείρηση ή μια ομάδα περιουσιακών στοιχείων. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για συνενώσεις επιχειρήσεων για τις οποίες η ημερομηνία απόκτησης αρχίζει την ή μετά την έναρξη της πρώτης ετήσιας λογιστικής περιόδου που αρχίζει την ή μετά την 1^η Ιανουάριου 2020 και για απόκτηση περιουσιακών στοιχείων που συμβαίνουν την ή μετά την έναρξη αυτής της περιόδου, ενώ επιτρέπεται νωρίτερα εφαρμογή. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
- ΔΛΠ 1 Παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και ΔΛΠ 8 Λογιστικές πολιτικές, αλλαγές στις λογιστικές εκτιμήσεις και λάθη: Ορισμός της σημαντικότητας (Τροποποιήσεις): Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1^η Ιανουάριου 2020 ενώ επιτρέπεται νωρίτερα εφαρμογή. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον ορισμό της σημαντικότητας και τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να εφαρμοστεί. Ο νέος ορισμός αναφέρει πως «πληροφόρηση θεωρείται σημαντική εφόσον όταν παραλείπεται, αποκρύπτεται ή είναι ανακριβής, εύλογα αναμένεται να επηρεάσει τις αποφάσεις των κύριων χρηστών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, που λαμβάνουν με βάση αυτές τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, οι οποίες παρέχουν οικονομική πληροφόρηση για τη συγκεκριμένη οντότητα». Επιπλέον,

βελτιώθηκαν οι επεξηγήσεις που συνοδεύουν τον ορισμό της σημαντικότητας. Οι τροποποιήσεις διασφαλίζουν ότι ο ορισμός της σημαντικότητας είναι συνεπής σε όλα τα πρότυπα των ΔΠΧΑ.

- ΔΠΧΑ 9, ΔΛΠ 39 και ΔΠΧΑ 7 (Τροποποιήσεις) “Αναμόρφωση επιτοκίων αναφοράς”: Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1^η Ιανουάριου 2020 ενώ επιτρέπεται νωρίτερα εφαρμογή. Οι τροποποιήσεις αλλάζουν ορισμένες απαιτήσεις σχετικά με τη λογιστική αντιστάθμισης κινδύνου ώστε να παρέχουν διευκόλυνση σχετικά με τις πιθανές επιπτώσεις της αβεβαιότητας που θα προικαλέσει η αλλαγή των επιτοκίων αναφοράς. Επιπλέον, οι τροποποιήσεις απαιτούν από τις εταιρείες να παρέχουν πρόσθετες πληροφορίες στους επενδυτές σχετικά με τις σχέσεις αντιστάθμισης τους, οι οποίες επηρεάζονται άμεσα από αυτές τις αβεβαιότητες.
- ΔΛΠ 1 “Παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων: Ταξινόμηση των Υποχρεώσεων ως Βραχυπρόθεσμες ή Μακροπρόθεσμες (Τροποποιήσεις)”: Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1^η Ιανουάριου 2022 ενώ επιτρέπεται νωρίτερα εφαρμογή. Οι τροποποιήσεις έχουν στόχο την επίτευξη συνέπειας στην εφαρμογή των απαιτήσεων του προτύπου, βοηθώντας τις εταιρείες να καθορίσουν κατά ποσό ο δανεισμός και οι λοιπές υποχρεώσεις με αβέβαιη ημερομηνία διακανονισμού ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις, στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης. Οι τροποποιήσεις επηρεάζουν την παρουσίαση των υποχρεώσεων στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης, ενώ δεν τροποποιούν τις υφιστάμενες απαιτήσεις αναφορικά με την επιμέτρηση ή το χρόνο αναγνώρισης ενός περιουσιακού στοιχείου, υποχρέωσης, εσόδου ή εξόδου ή τις γνωστοποιήσεις επί των στοιχείων αυτών. Επίσης, οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τις απαιτήσεις ταξινόμησης για το δανεισμό, τον οποίο μπορεί να διακανονίσει μια εταιρεία εκδίδοντας συμμετοχικούς τίτλους. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

2.3 Βάση ενοποίησης

Οι ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις συμπεριλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και των επιχειρήσεων που ελέγχονται από αυτήν (θυγατρικές) κατά τη λήξη της αντίστοιχης περιόδου. Ο έλεγχος επιτυγχάνεται όπου η Εταιρεία έχει τη δύναμη να ρυθμίζει την χρηματοοικονομική και λειτουργική πολιτική της επιχείρησης στην οποία συμμετέχει ώστε να επωφελείται από τις δραστηριότητές της.

Κατά την εξαγορά, τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις και οι πιθανές υποχρεώσεις κάθε θυγατρικής αποτιμώνται σύμφωνα με την εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Το επιπλέον ποσό που καταβάλλεται για την εξαγορά, από την εύλογη αξία της καθαρής θέσης που αποκτήθηκε, αναγνωρίζεται ως υπεραξία. Εάν το κόστος εξαγοράς είναι μικρότερο της εύλογης αξίας της καθαρής θέσης που αποκτήθηκε, τότε η διαφορά πιστώνεται στα αποτελέσματα την χρονιά της κτήσης.

Οι λογιστικές αρχές των θυγατρικών είναι οι ίδιες ή/και προσαρμόζονται με αυτές της Μητρικής.

Κατά την ενοποίηση, όλες οι σημαντικές διεταιρικές συναλλαγές, τα υπόλοιπα, τα κέρδη και ζημιές μεταξύ των επιχειρήσεων του Ομίλου απαλείφονται.

2.4 Αναγνώριση εσόδων

Έσοδο ορίζεται το ποσό το οποίο μία οικονομική οντότητα αναμένει να δικαιούται ως αντάλλαγμα για τα αγαθά ή τις υπηρεσίες που μεταβίβασε σε έναν πελάτη, εκτός από τα ποσά που εισπράττονται για λογαριασμό τρίτων (φόρος προστιθέμενης αξίας, λοιποί φόροι επί των πωλήσεων κτλ).

Μία οικονομική οντότητα αναγνωρίζει έσοδα όταν (ή καθώς) ικανοποιεί την υποχρέωση εκτέλεσης μιας σύμβασης, μεταβιβάζοντας τα αγαθά ή τις υπηρεσίες που έχει υποσχεθεί στον πελάτη. Ο πελάτης αποκτά τον έλεγχο του αγαθού ή της υπηρεσίας, εάν έχει τη δυνατότητα να κατευθύνει τη χρήση και να αντλεί ουσιαστικά όλα τα οικονομικά οφέλη από αυτό το αγαθό ή την υπηρεσία. Ο έλεγχος μεταβιβάζεται κατά τη διάρκεια μιας περιόδου ή σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή.

Τα έσοδα από την πώληση αγαθών αναγνωρίζονται όταν ο έλεγχος του αγαθού μεταφέρεται στον πελάτη, συνήθως με την παράδοσή του, και δεν υπάρχει καμία ανεκπλήρωτη υποχρέωση που θα μπορούσε να επηρεάσει την αποδοχή του αγαθού από τον πελάτη.

Τα έσοδα από την παροχή υπηρεσιών αναγνωρίζονται στη λογιστική περίοδο την οποία οι υπηρεσίες παρέχονται και επιμετρώνται σύμφωνα με τη φύση των υπηρεσιών που παρέχονται.

Η απαίτηση από τον πελάτη αναγνωρίζεται όταν υπάρχει ένα άνευ προϋποθέσεων δικαίωμα να λάβει η οικονομική οντότητα το τίμημα για τις εκτελεσμένες υποχρεώσεις της σύμβασης προς τον πελάτη.

Το συμβατικό περιουσιακό στοιχείο αναγνωρίζεται όταν ο Όμιλος (ή η Εταιρεία) έχει ικανοποιήσει τις υποχρεώσεις του/της προς τον πελάτη, πριν ο πελάτης πληρώσει ή πριν καταστεί απαιτητή η πληρωμή, για παράδειγμα όταν τα αγαθά ή οι υπηρεσίες μεταβιβάζονται στον πελάτη πριν από το δικαίωμα του Ομίλου (ή της Εταιρείας) για την έκδοση τιμολογίου.

Η συμβατική υποχρέωση αναγνωρίζεται όταν ο Όμιλος (ή η Εταιρεία) λαμβάνει τίμημα από τον πελάτη (προπληρωμή) ή όταν διατηρεί δικαίωμα επί ενός τιμήματος το οποίο είναι ανεπιφύλακτο (αναβαλλόμενο έσοδο) πριν την εκτέλεση των υποχρεώσεων της σύμβασης και τη μεταφορά των αγαθών ή των υπηρεσιών. Η συμβατική υποχρέωση από-αναγνωρίζεται όταν εκτελεστούν οι υποχρεώσεις της σύμβασης και το έσοδο καταγράφει στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Έσοδα από τόκους

Τα έσοδα από τόκους καταχωρούνται βάσει μιας χρονικής αναλογίας αναφορικά με το ανεξόφλητο κεφάλαιο και το εφαρμόσιμο πραγματικό επιτόκιο, το οποίο είναι το επιτόκιο που ακριβώς προεξοφλεί τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμιακές εισπράξεις, οι οποίες αναμένεται να εισρεύσουν καθ' όλη την διάρκεια ζωής του περιουσιακού στοιχείου, ώστε να εξισώνονται με την καθαρή λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου.

Έσοδα από μερίσματα

Τα έσοδα από μερίσματα αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων όταν το δικαίωμα εισπράξης τους έχει θεμελιωθεί.

2.5 Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα

Κατά την προετοιμασία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, συναλλαγές σε νομίσματα διαφορετικά από το λειτουργικό νόμισμα του Ομίλου καταχωρούνται με τη χρησιμοποίηση των συναλλαγματικών ισοτιμιών (τρέχουσες ισοτιμίες) που ισχύουν κατά τις ημερομηνίες των συναλλαγών. Οι συναλλαγματικές διαφορές (κέρδη ή ζημιές) που προκύπτουν από τον διακανονισμό των ανωτέρω συναλλαγών καθώς και από τη μετατροπή στο τέλος της χρήσης των χρηματικών στοιχείων (monetary items) από το ξένο νόμισμα στο λειτουργικό νόμισμα, καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.6 Κόστος δανεισμού

Το κόστος δανεισμού το άμεσα αποδιδόμενο στην αγορά, κατασκευή ή παραγωγή ειδικών περιουσιακών στοιχείων για τα οποία απαιτείται σημαντική χρονική περίοδος μέχρι να είναι έτοιμα για την προτιθέμενη χρήση ή πώληση τους, προστίθεται στο κόστος κτήσης αυτών των περιουσιακών στοιχείων μέχρι την χρονική στιγμή που αυτά θα είναι ουσιαστικά έτοιμα για την προτιθέμενη χρήση ή πώλησή τους. Τα έσοδα από προσωρινές τοποθετήσεις αναληφθέντων ποσών για την χρηματοδότηση των παραπάνω περιουσιακών στοιχείων μειώνουν το κόστος δανεισμού που κεφαλαιοποιείται. Το κόστος δανεισμού στις υπόλοιπες περιπτώσεις επιβαρύνει τα αποτελέσματα της χρήσης μέσα στην οποία πραγματοποιείται.

2.7 Κρατικές επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις για επανεκπαίδευση του προσωπικού αναγνωρίζονται ως έσοδο κατά τη διάρκεια των περιόδων που απαιτούνται για να εξαντληθούν με τα ανάλογα συσχετιζόμενα έξοδα και παρουσιάζονται αφαιρετικά από αυτά.

Οι κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν γήπεδα, κτίρια, μηχανήματα και εξοπλισμό αντιμετωπίζονται σαν αναβαλλόμενο έσοδο και μεταφέρονται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής των παγίων αυτών. Η έναρξη της μεταφοράς των αποσβέσεων τους διενεργείται στην περίοδο κατά την οποία οι σχετικές κρατικές επιχορηγήσεις έχουν καταστεί οριστικές και έχουν εγκριθεί από την αρμόδια αρχή.

2.8 Κόστος παροχών προς το προσωπικό λόγω συνταξιοδότησης

Οι παροχές μετά τη λήξη της απασχόλησης περιλαμβάνουν εφάπαξ αποζημιώσεις συνταξιοδότησης, συντάξεις και άλλες παροχές που καταβάλλονται στους εργαζόμενους μετά την λήξη της απασχόλησης ως αντάλλαγμα της υπηρεσίας

τους. Οι υποχρεώσεις του Ομίλου για παροχές συνταξιοδότησης αφορούν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και προγράμματα καθορισμένων παροχών. Το δεδουλευμένο κόστος των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά.

Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών

Τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών αφορούν την καταβολή εισφορών σε Ασφαλιστικούς Φορείς (π.χ. Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων), με αποτέλεσμα να μην ανακύπτει νομική υποχρέωση του Ομίλου σε περίπτωση που το Κρατικό Ταμείο αδυνατεί να καταβάλλει σύνταξη στον ασφαλιζόμενο. Η υποχρέωση του εργοδότη περιορίζεται στην καταβολή των εργοδοτικών εισφορών στα Ταμεία. Η πληρωτέα εισφορά από τον Όμιλο σε ένα πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών, αναγνωρίζεται ως υποχρέωση μετά και την αφαίρεση της εισφοράς που καταβλήθηκε, ενώ οι δεδουλευμένες εισφορές αναγνωρίζονται ως έξοδο στα αποτελέσματα της χρήσης.

Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών

Σύμφωνα με τον Ν.2112/20 και 4093/2012 ο Όμιλος καταβάλλει στους εργαζόμενους αποζημιώσεις επί απόλυσης ή αποχώρησης λόγω συνταξιοδότησης. Το ύψος των καταβαλλόμενων ποσών αποζημίωσης εξαρτάται από τα έτη προϋπηρεσίας, το ύψος των αποδοχών και τον τρόπο απομάκρυνσης από την υπηρεσία (απόλυση ή συνταξιοδότηση). Η θεμελίωση δικαιώματος συμμετοχής σε αυτά τα προγράμματα, βασίζεται συνήθως στα χρόνια προϋπηρεσίας του υπαλλήλου μέχρι την συνταξιοδότηση του.

Η υποχρέωση που αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών αποτελεί την παρούσα αξία της υποχρέωσης για την καθορισμένη παροχή μείον τις μεταβολές που προκύπτουν από οποιοδήποτε αναλογιστικό κέρδος ή ζημία και το κόστος της προϋπηρεσίας. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδος (projected unit credit method).

Ο υπολογισμός λαμβάνει υπόψη διάφορες παραμέτρους, όπως η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας, ο μισθός, συγκεκριμένες υποχρεώσεις για καταβλητέες παροχές. Οι προβλέψεις που αφορούν τη χρήση περιλαμβάνονται στο κόστος προσωπικού και συνίστανται από το τρέχον και παρελθόν κόστος υπηρεσίας, το σχετικό χρηματοοικονομικό κόστος και τις όποιες πιθανές πρόσθετες επιβαρύνσεις.

Τα αναλογιστικά κέρδη και οι ζημίες που προκύπτουν από τις προσαρμογές με βάση τα ιστορικά δεδομένα αναγνωρίζονται στο σύνολο τους στην κατάσταση λοιπών συνολικών εσόδων.

γ) Παροχές τερματισμού της απασχόλησης

Οι παροχές λόγω λήξης της εργασιακής σχέσης καταβάλλονται όταν οι εργαζόμενοι αποχωρούν πριν την ημερομηνία συνταξιοδότησεως. Ο Όμιλος καταχωρεί αυτές τις παροχές όταν δεσμεύεται, είτε όταν τερματίζει την απασχόληση υπαρχόντων εργαζομένων σύμφωνα με ένα λεπτομερές πρόγραμμα για το οποίο δεν υπάρχει πιθανότητα απόσυρσης, είτε όταν προσφέρει αυτές τις παροχές ως κίνητρο για εθελουσία αποχώρηση. Όταν οι παροχές αυτές καθίστανται πληρωτέες σε περιόδους πέραν των 12 μηνών από την ημερομηνία των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων, προεξοφλούνται.

2.9 Φορολογία

Το έξοδο του φόρου αντιπροσωπεύει το άθροισμα του τρέχοντος πληρωτέου φόρου και του αναβαλλόμενου φόρου, πλέον τυχόν πρόσθετου φόρου από φορολογικό έλεγχο προηγούμενων χρήσεων.

Η επιβάρυνση του φόρου της τρέχουσας χρήσης βασίζεται στο φορολογητέο κέρδος της χρήσης. Το φορολογητέο κέρδος διαφέρει από το καθαρό λογιστικό κέρδος που εμφανίζεται στα αποτελέσματα διότι αποκλείει έσοδα ή έξοδα που φορολογούνται ή εξαιρούνται από τον φόρο σε άλλες χρήσεις και επιπλέον αποκλείει στοιχεία που ποτέ δεν φορολογούνται ή δεν εκπίπτουν φορολογικά. Ο φόρος υπολογίζεται σύμφωνα με τους ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές ή αυτούς που ουσιαστικά έχουν θεσπιστεί κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης.

Αναβαλλόμενη φορολογία αναγνωρίζεται σε διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και των αντίστοιχων φορολογικών βάσεων των χρησιμοποιούμενων για τον υπολογισμό των φορολογητέων κερδών και λογιστικοποιείται με την χρήση της μεθόδου της υποχρέωσης στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης. Οι υποχρεώσεις από αναβαλλόμενη φορολογία αναγνωρίζονται για όλες τις φορολογικές

προσωρινές διαφορές, ενώ οι απαιτήσεις από αναβαλλόμενη φορολογία αναγνωρίζονται στην έκταση που είναι πιθανό ότι φορολογητέα κέρδη θα είναι διαθέσιμα έναντι των οποίων εκπεστέες προσωρινές διαφορές θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Τέτοιες απαιτήσεις και υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται αν οι προσωρινές διαφορές προκύπτουν από υπεραξία ή από την αρχική αναγνώριση (εκτός από μία συνένωση επιχειρήσεων) περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, από συναλλαγές που δεν επηρεάζουν ούτε τα φορολογητέα ούτε τα λογιστικά κέρδη.

Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενη φορολογία αναγνωρίζονται για προσωρινές φορολογικές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε θυγατρικές και συνδεδεμένες επιχειρήσεις, και συμφέροντα σε κοινοπραξίες με εξαίρεση τις περιπτώσεις όπου ο Όμιλος μπορεί να ελέγξει την αντιστροφή των προσωρινών διαφορών και είναι πιθανό ότι οι διαφορές αυτές δεν θα αντιστραφούν στο προβλεπόμενο μέλλον. Απαιτήσεις από αναβαλλόμενη φορολογία αναγνωρίζονται για προσωρινές φορολογικές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις και συμφέροντα μόνο στην έκταση που είναι πιθανό να υπάρχουν επαρκή φορολογητέα κέρδη έναντι των οποίων θα χρησιμοποιηθούν τα οφέλη των προσωρινών φορολογικών διαφορών και αναμένεται ότι αυτές θα αντιστραφούν στο προβλεπόμενο μέλλον.

Η λογιστική αξία της απαίτησης από αναβαλλόμενη φορολογία εξετάζεται κάθε ημερομηνία σύνταξης της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης και μειώνεται στην έκταση που δεν είναι πλέον πιθανό ότι θα υπάρχουν επαρκή φορολογητέα κέρδη που θα επιτρέψουν την ανάκτηση αυτού του περιουσιακού στοιχείου εξ' ολοκλήρου ή εν μέρει.

Η αναβαλλόμενη φορολογία υπολογίζεται σύμφωνα με τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να βρίσκονται σε ισχύ την περίοδο που θα ρευστοποιηθεί η απαίτηση ή θα διακανονιστεί η υποχρέωση. Η αναβαλλόμενη φορολογία επιβαρύνει ή ωφελεί τα αποτελέσματα της χρήσης, με εξαίρεση τις περιπτώσεις εκείνες που αφορούν εγγραφές κατευθείαν στην καθαρή θέση οπότε και η αναβαλλόμενη φορολογία που τις αφορά λογιστικοποιείται στην καθαρή θέση.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει ένα νομικά εκτελεστό δικαίωμα να συμψηφισθούν τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις με τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις και όταν αυτές σχετίζονται με φόρους εισοδήματος επιβαλλόμενους από την ίδια φορολογική αρχή και επί πλέον ο Όμιλος προτίθεται να διακανονήσει τις τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις του σε μία καθαρή βάση.

2.10 Λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία

Λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία συμπεριλαμβάνεται το λογισμικό του Ομίλου το οποίο εμφανίζεται στο κόστος κτήσεώς του και αποσβένονται με τον ρυθμό της εκτιμώμενης από τον Όμιλο ωφέλιμης ζωής τους, χρησιμοποιώντας τη σταθερή μέθοδο όσον αφορά το λογισμικό και με την περίοδο που η Εταιρεία έχει το δικαίωμα εκμετάλλευσης των αντίστοιχων δικαιωμάτων.

Η ωφέλιμη ζωή των λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων εκτιμάται σε 5 - 10 χρόνια.

Οι εκτιμώμενες ωφέλιμες ζωές των λοιπών ασώματων ακινητοποιήσεων, τυχόν υπολειμματικές τους αξίες και η μέθοδος απόσβεσης επαναξιολογούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα, ώστε τυχόν αλλαγές στις εκτιμήσεις να εφαρμοσθούν σε επόμενες χρήσεις.

2.11 Ενσώματες ακινητοποιήσεις

Τα γήπεδα και τα κτίρια που κατέχονται με σκοπό τη χρήση τους στην παραγωγή ή διάθεση αγαθών και υπηρεσιών ή για διοικητικούς σκοπούς εμφανίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης στο κόστος μείον τις αναλογούσες συσσωρευμένες αποσβέσεις.

Τα ακίνητα υπό κατασκευή που προορίζονται για την παραγωγή, την ενοικίαση, για διοικητικούς ή άλλους σκοπούς ακόμη και μη προορισμένους, παρουσιάζονται στο κόστος τους μειωμένα με τα ποσά που αναγνωρίζονται ως ζημία από απομείωση της αξίας τους. Το κόστος περιλαμβάνει αμοιβές επαγγελματιών και για τις ακινητοποιήσεις που ικανοποιούν τα απαραίτητα κριτήρια το κεφαλαιοποιημένο κόστος δανεισμού, σύμφωνα με τις λογιστικές αρχές που ακολουθεί ο Όμιλος. Η απόσβεση των στοιχείων αυτών, όπως και των άλλων ακινητοποιήσεων, αρχίζει όταν τα περιουσιακά αυτά στοιχεία είναι έτοιμα για την προτιθέμενη χρήση τους.

Έπιπλα και εξοπλισμός εμφανίζονται στο κόστος τους μειωμένα κατά το ποσό των συσσωρευμένων αποσβέσεων και την αναγνωρισμένη ζημία από απομείωση της αξίας τους.

Οι ενσώματες ακινητοποιήσεις που κατέχονται με μισθώσεις αποσβένονται με βάση την εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή τους, δηλαδή στην ίδια βάση όπως και τα πάγια ιδιόκτητα περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου και αν αυτή είναι μικρότερη στην περίοδο που ορίζει το μισθωτήριο συμβόλαιο.

Οι αποσβέσεις λογίζονται στα αποτελέσματα έτσι ώστε να μειώνουν το κόστος ή την αξία αποτίμησης των παγίων περιουσιακών στοιχείων, εκτός από την γη και τις ακινητοποιήσεις υπό κατασκευή, κατά την διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής των παγίων, χρησιμοποιώντας τη σταθερή μέθοδο:

Βιομηχανικά κτίρια	33
Λοιπά κτίρια	40
Μηχανήματα και μηχανολογικός εξοπλισμός	15-20
Λοιπές εγκαταστάσεις και εξοπλισμός	6,7
Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	5
Μεταφορικά μέσα	8

Οι εκτιμώμενες ωφέλιμες ζωές των παγίων, οι υπολειμματικές τους αξίες και η μέθοδος απόσβεσης επαναξιολογούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα, ώστε τυχόν αλλαγές στις εκτιμήσεις να εφαρμοσθούν σε επόμενες χρήσεις.

Το κέρδος ή η ζημία που προκύπτει από την πώληση ή την απόσυρση ενός περιουσιακού στοιχείου καθορίζεται ως η διαφορά μεταξύ των εσόδων από την πώληση και της αντίστοιχης αναπόσβεστης αξίας του και μεταφέρεται στα αποτελέσματα της χρήσης.

2.12 Απομείωση αξίας ενσώματων και λοιπών άυλων ακινητοποιήσεων εκτός από υπεραξία

Σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, ο Όμιλος εξετάζει τη λογιστική αξία των ενσώματων και λοιπών άυλων ακινητοποιήσεων για να προσδιορίσει αν υπάρχει ένδειξη ότι αυτά τα περιουσιακά στοιχεία έχουν υποστεί ζημία απομείωσης. Αν οποιαδήποτε τέτοια ένδειξη υπάρχει, το ανακτήσιμο ποσό του περιουσιακού στοιχείου εκτιμάται για να καθορισθεί ο βαθμός της ζημίας απομείωσης (αν υπάρχει). Όταν δεν είναι δυνατό να εκτιμηθεί η ανακτήσιμη αξία ενός επί μέρους περιουσιακού στοιχείου, ο Όμιλος εκτιμά την ανακτήσιμη αξία της μονάδας δημιουργίας ταμιακών ροών στην οποία το περιουσιακό στοιχείο ανήκει.

Το ανακτήσιμο ποσό είναι το μεγαλύτερο μεταξύ της εύλογης αξίας μειωμένης κατά τα έξοδα πώλησης και της αξίας χρήσης του. Για τον υπολογισμό της αξίας χρήσης (του περιουσιακού στοιχείου), οι εκτιμώμενες μελλοντικές ταμιακές ροές προεξοφλούνται στη παρούσα αξία τους χρησιμοποιώντας ένα προ-φόρου προεξοφλητικό επιτόκιο που αντανακλά τις παρούσες εκτιμήσεις της αγοράς για τη διαχρονική αξία του χρήματος και τους κινδύνους που σχετίζονται με το περιουσιακό στοιχείο.

Αν το ανακτήσιμο ποσό ενός περιουσιακού στοιχείου (ή μιας μονάδας δημιουργίας ταμιακών ροών) εκτιμάται ότι είναι μικρότερο από τη λογιστική αξία του, η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου (μονάδας δημιουργίας ταμιακών ροών) μειώνεται μέχρι το ανακτήσιμο ποσό αυτού. Μια ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται αμέσως στα αποτελέσματα, εκτός αν το σχετιζόμενο περιουσιακό στοιχείο μεταφέρεται σε ένα αναπροσαρμοσμένο ποσό, οπότε στην περίπτωση αυτή η ζημία απομείωσης αντιμετωπίζεται ως μείωση στο ποσό της αναπροσαρμογής.

Όταν, μεταγενέστερα, μία ζημία απομείωσης αναστραφεί, η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου (της μονάδας δημιουργίας ταμιακών ροών) αυξάνεται μέχρι την αναθεωρημένη εκτιμώμενη ανακτήσιμη αξία του, έτσι ώστε η αυξημένη λογιστική αξία να μην υπερβαίνει τη λογιστική αξία που θα είχε προσδιορισθεί αν δεν είχε αναγνωρισθεί καμία ζημία απομείωσης της αξίας του περιουσιακού στοιχείου (μονάδας δημιουργίας ταμιακών ροών) στα προηγούμενα έτη. Η αναστροφή της ζημίας απομείωσης αναγνωρίζεται αμέσως στα αποτελέσματα, εκτός αν το σχετιζόμενο περιουσιακό στοιχείο μεταφέρεται σε αναπροσαρμοσμένη αξία, οπότε στην περίπτωση αυτή η αναστροφή της ζημίας απομείωσης αντιμετωπίζεται ως αύξηση αναπροσαρμογής.

2.13 Επενδυτικά ακίνητα

Τα επενδυτικά ακίνητα επιμετρούνται αρχικά στο κόστος, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων συναλλαγής. Η λογιστική αξία συμπεριλαμβάνει το κόστος αντικατάστασης μέρους υφιστάμενου επενδυτικού ακινήτου κατά το χρόνο που το κόστος αυτό πραγματοποιείται εφόσον τα κριτήρια αναγνώρισης πληρούνται. Δεν περιλαμβάνει το κόστος της

καθημερινής συντήρησης ενός ακινήτου. Μετά την αρχική αναγνώριση, οι επενδύσεις σε ακίνητα απεικονίζονται σε εύλογη αξία, που αντικατοπτρίζει τις συνθήκες της αγοράς κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

Τα κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από μεταβολές στην εύλογη αξία των επενδύσεων σε ακίνητα που περιλαμβάνονται στο κέρδος ή ζημία στο έτος που προκύπτουν.

Τα επενδυτικά ακίνητα διαγράφονται όταν είτε έχουν πωληθεί ή όταν το ακίνητο αποσύρεται μονίμως από τη χρήση και δεν αναμένονται μελλοντικά οικονομικά οφέλη από τη διάθεσή του. Τα κέρδη ή ζημίες από την απόσυρση ή πώληση των επενδυτικών ακινήτων αναγνωρίζονται ως κέρδος ή ζημία κατά την περίοδο της απόσυρσης ή της πώλησης.

Μεταφορές από ή προς επενδυτικά ακίνητα γίνονται μόνο όταν υπάρχει μεταβολή στη χρήση. Για τη μεταφορά από επενδυτικά ακίνητα σε ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα, το τεκμαρτό κόστος για μεταγενέστερη λογιστική είναι η εύλογη αξία κατά την ημερομηνία της μεταβολής της χρήσης. Αν ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα γίνονται επενδυτικά ακίνητα ο Όμιλος απεικονίζει το ακίνητο σύμφωνα με τη λογιστική αρχή για τις ενσώματες ακινητοποιήσεις μέχρι έως την ημερομηνία μεταβολής της χρήσης.

2.14 Βιολογικά περιουσιακά στοιχεία.

Τα βιολογικά περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνουν γαλακτοπαραγωγά ζώα (αγελάδες και μοσχάρια) τα οποία επιμετρώνται στην εύλογη αξία τους μείον το εκτιμώμενο κόστος πώλησης. Η εύλογη αξία των ζώων καθορίζεται βάσει της αγοραίας αξίας τους, παρόμοιας ηλικίας, εκτροφής και παρόμοιων γενετικών χαρακτηριστικών η οποία λαμβάνει υπόψη και τυχόν δικαιώματα επιδότησης παραγωγής γάλακτος. Το κέρδος ή η ζημία από την επιμέτρηση των στοιχείων αυτών στην εύλογη αξία τους μείον το εκτιμώμενο κόστος πώλησης, αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.15 Αποθέματα

Τα αποθέματα παρουσιάζονται στη χαμηλότερη μεταξύ της αξίας κτήσης τους και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας τους. Το κόστος συμπεριλαμβάνει τα άμεσα υλικά και, όπου συντρέχει περίπτωση, τα άμεσα εργατικά κόστη και τα αναλογούντα γενικά βιομηχανικά έξοδα που πραγματοποιούνται προκειμένου να φέρουν τα αποθέματα στην παρούσα τους θέση και κατάσταση. Το κόστος υπολογίζεται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του σταθμισμένου μέσου όρου. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία αντιπροσωπεύει την εκτιμώμενη αξία πώλησης μειωμένη με όλα τα εκτιμώμενα κόστη ολοκλήρωσης και τα έξοδα πώλησης, προβολής διάθεσης και διανομής που θα πραγματοποιηθούν.

2.16 Χρηματοοικονομικά μέσα

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις καταχωρούνται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης του Ομίλου, από τη στιγμή που ο Όμιλος καθίσταται ένα μέρος εκ των συμβαλλομένων του χρηματοοικονομικού μέσου.

Εμπορικές απαιτήσεις

Οι εμπορικές απαιτήσεις είναι υπόλοιπα οφειλόμενα από τους πελάτες για την πώληση αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών σε αυτούς από τη συνήθη δραστηριότητα του Ομίλου. Εάν η είσπραξη των υπολοίπων αυτών αναμένεται να πραγματοποιηθεί εντός ενός έτους ή και λιγότερο (ή και περισσότερο εάν αποτελεί το γεγονός αυτό μέρος του κανονικού λειτουργικού κύκλου της επιχειρηματικής δραστηριότητας), τότε οι απαιτήσεις ταξινομούνται ως κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία. Εάν όχι, τότε ταξινομούνται ως μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία.

Οι εμπορικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία και ύστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, αφαιρουμένων και των ζημιών απομείωσης.

Λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι

Συμμετοχικοί τίτλοι στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης συνολικού εισοδήματος, χωρίς μεταφορά των κερδών ή ζημιών στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης κατά την από-αναγνώρισή τους. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται μόνο οι συμμετοχικοί τίτλοι, τους οποίους ο Όμιλος (ή η Εταιρεία) έχει την πρόθεση να διακρατήσει στο προβλεπόμενο μέλλον και έχει αμετάκλητα αποφασίσει να τους ταξινομήσει κατά τον τρόπο αυτό στην αρχική αναγνώρισή τους ή στη μεταβίβαση στο ΔΧΠΑ9. Οι συμμετοχικοί τίτλοι στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης συνολικού εισοδήματος δεν υπόκεινται σε απομείωση. Μερίσματα από τέτοιες επενδύσεις συνεχίζουν να αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, εκτός αν αντιπροσωπεύουν ανάκτηση μέρους του κόστους της επένδυσης.

Οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που είναι διαπραγματεύσιμα σε ενεργή αγορά προσδιορίζονται από τις τρέχουσες τιμές τους. Για τα μη διαπραγματεύσιμα στοιχεία οι εύλογες αξίες προσδιορίζονται με τη χρήση τεχνικών αποτίμησης, όπως ανάλυση πρόσφατων συναλλαγών, συγκρίσιμων στοιχείων που διαπραγματεύονται και προεξόφληση ταμιακών ροών. Οι μη διαπραγματεύσιμοι σε ενεργή αγορά συμμετοχικοί τίτλοι που έχουν ταξινομηθεί στην κατηγορία «Λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι» και των οποίων η εύλογη αξία δεν είναι δυνατόν να επιμετρηθεί με αξιοπιστία, αποτιμώνται στο κόστος κτήσης τους.

Τα «Δάνεια και οι απαιτήσεις» και οι «Διακρατούμενες ως τη λήξη επενδύσεις», μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου.

Απομείωση χρηματοοικονομικών μέσων

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν προβλέψεις απομείωσης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, εκτός αυτών που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων χρήσης.

Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές βασίζονται στη διαφορά μεταξύ των συμβατικών ταμιακών ροών και όλων των ταμιακών ροών που ο Όμιλος (ή η Εταιρεία) αναμένει να λάβει. Η διαφορά προεξοφλείται χρησιμοποιώντας μια εκτίμηση του αρχικού πραγματικού επιτοκίου του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου.

Για τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία, τις εμπορικές απαιτήσεις και τις απαιτήσεις από μισθώσεις, ο Όμιλος και η Εταιρεία εφάρμοσαν την απλοποιημένη προσέγγιση του προτύπου και υπολόγισαν τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές με βάση τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για όλη τη διάρκεια ζωής των στοιχείων αυτών.

Για τα υπόλοιπα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές υπολογίζονται με βάση τις ζημιές των επόμενων 12 μηνών. Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές των επόμενων 12 μηνών είναι ένα μέρος των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για όλη τη διάρκεια ζωής των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, που προκύπτει από τη πιθανότητα αθέτησης πληρωμής ενός στοιχείου εντός των επόμενων 12 μηνών από την ημέρα αναφοράς. Πάντως, όταν υπάρχει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου από την αρχική αναγνώριση, η πρόβλεψη απομείωσης θα βασίζεται στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές όλης της διάρκειας ζωής του στοιχείου.

Συμφηφισμός απαιτήσεων - υποχρεώσεων

Ο συμφηφισμός χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων με υποχρεώσεις και η απεικόνιση του καθαρού ποσού στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης πραγματοποιείται μόνο εφόσον υπάρχει νόμιμο εκτελεστέο δικαίωμα για συμφηφισμό και υπάρχει πρόθεση για διακανονισμό του καθαρού ποσού που προκύπτει από τον συμφηφισμό ή για ταυτόχρονο διακανονισμό. Το νομικά εκτελεστέο δικαίωμα δεν πρέπει να εξαρτάται από μελλοντικά γεγονότα και πρέπει να ασκείται κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών καθώς και σε περιπτώσεις αθέτησης των υποχρεώσεων, αφερεγγυότητας ή πτώχευσης της εταιρείας ή του αντισυμβαλλόμενου.

2.17 Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα του Ομίλου περιλαμβάνουν κυρίως μετρητά και καταθέσεις όψεως λήξης έως 90 ημέρες.

2.18 Δάνεια

Τα έντοια τραπεζικά δάνεια και οι υπερανάληψεις καταχωρούνται με τα αντίστοιχα ποσά των σχετικών αναλήψεων μειωμένα κατά τα άμεσα έξοδα έκδοσης τους. Τα χρηματοοικονομικά έξοδα, συμπεριλαμβανομένων και των πληρωτέων επιβραβεύσεων (premium) κατά την εξόφληση ή επαναγορά και τα άμεσα έξοδα έκδοσης λογιστικοποιούνται σε δεδουλευμένη βάση στα αποτελέσματα χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου και προστίθενται στο αναπόσβεστο λογιστικό υπόλοιπο του σχετικού δανείου ή υπερανάληψης, στην έκταση που δεν διακανονίζονται στην χρήση που προκύπτουν.

2.19 Υποχρεώσεις

Οι υποχρεώσεις από εμπορικές δραστηριότητες είναι άτοκες και εμφανίζονται στην ονομαστική τους αξία.

2.20 Προβλέψεις

Οι προβλέψεις είναι υποχρεώσεις αβέβαιου χρόνου ή ποσού. Η αναγνώριση των προβλέψεων γίνεται όταν υπάρχει μία παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη δέσμευση ως αποτέλεσμα παρελθοντικών γεγονότων, είναι πιθανό να απαιτηθεί μια ειρική πόρων για τον διακανονισμό της δέσμευσης και το απαιτούμενο ποσό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα. Όταν ο Όμιλος αναμένει να αποζημιωθεί για μια πρόβλεψη, π.χ. από ένα ασφαλιστικό συμβόλαιο, και υπάρχει κατ' ουσία βεβαιότητα για την εισπραχτή της αποζημίωσης, τότε η συγκεκριμένη αποζημίωση καταχωρείται ως ξεχωριστή απαίτηση. Η δαπάνη που σχετίζεται με κάθε πρόβλεψη παρουσιάζεται στη κατάσταση αποτελεσμάτων, καθαρή από κάθε αποζημίωση. Προβλέψεις δεν αναγνωρίζονται για μελλοντικές λειτουργικές ζημιές. Ο Όμιλος δημιουργεί πρόβλεψη για επαχθείς συμβάσεις όταν η οικονομική ωφέλεια που αναμένεται να προκύψει από αυτές τις συμβάσεις, είναι μικρότερη από τα αναπόφευκτα έξοδα συμμόρφωσης προς τις συμβατικές υποχρεώσεις.

Οι προβλέψεις αναδιάρθρωσης περιλαμβάνουν ποινές από πρόωγη λήξη μισθώσεων και πληρωμές τερματισμού απασχόλησης εργαζομένων, και καταχωρούνται στην περίοδο εκείνη που δημιουργείται για τον Όμιλο νομική ή τεκμαιρόμενη δέσμευση της πληρωμής. Δαπάνες συνδεόμενες με τις συνήθεις δραστηριότητες του Ομίλου, δε εγγράφονται ως προβλέψεις προκαταβολικά.

Όταν η επίδραση του χρόνου στην αξία του χρήματος είναι σημαντική, οι προβλέψεις επιμετρώνται στην παρούσα αξία των δαπανών που αναμένεται να απαιτηθούν για τον διακανονισμό της υποχρέωσης, χρησιμοποιώντας ως επιτόκιο προεξόφλησης ένα προ-φόρο επιτόκιο, που αντανακλά τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για την διαχρονική αξία του χρήματος και τους συναφείς με την υποχρέωση κινδύνους. Η αύξηση της πρόβλεψης από την πάροδο του χρόνου αναγνωρίζεται ως χρηματοοικονομικό έξοδο.

2.21 Μετοχικό κεφάλαιο

Έξοδα τα οποία πραγματοποιήθηκαν για την έκδοση μετοχών εμφανίζονται μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος, σε μείωση του προϊόντος της έκδοσης. Τα έξοδα τα οποία σχετίζονται με την έκδοση μετοχών για την απόκτηση επιχειρήσεων περιλαμβάνονται στο κόστος κτήσης της επιχείρησης που αποκτάται.

Κατά την απόκτηση ιδίων μετοχών, το καταβληθέν τίμημα συμπεριλαμβανομένων και των σχετικών δαπανών, απεικονίζεται μειωτικά των ιδίων κεφαλαίων (αποθεματικό υπέρ το άρτιο). Οι Ίδιες Μετοχές δεν ενσωματώνουν δικαιώματα ψήφου.

3. Επίπτωση από σημαντικές αλλαγές στην εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών & Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις

3.1 Επίπτωση από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16 - Μισθώσεις

Ο Όμιλος εφάρμοσε για πρώτη φορά το ΔΠΧΑ 16 την 1^η Ιανουάριου 2019 χρησιμοποιώντας την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση, βάσει της οποίας η αναδρομική επίδραση της εφαρμογής του προτύπου καταχωρήθηκε την ημερομηνία αυτή. Τα συγκριτικά στοιχεία δεν έχουν επαναδιατυπωθεί.

Ο Όμιλος χρησιμοποίησε την εξαίρεση που παρέχεται από το πρότυπο αναφορικά με τον προσδιορισμό των μισθώσεων. Αυτό πρακτικά σημαίνει πως εφάρμοσε τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 16 σε όλες τις συμβάσεις που ήταν σε ισχύ κατά την 1^η Ιανουάριου 2019 και είχαν αναγνωρισθεί ως μισθώσεις με βάση το ΔΛΠ 17 και την ΕΔΔΠΧΑ 4. Επιπλέον ο Όμιλος χρησιμοποιεί τις εξαιρέσεις του προτύπου για τις μισθώσεις παγίων διάρκειας μικρότερης των 12 μηνών, οι οποίες δεν περιλαμβάνουν δικαιώματα προαίρεσης αγοράς, καθώς και για τις μισθώσεις παγίων χαμηλής αξίας. Τέλος ο Όμιλος εφαρμόζει ενιαίο προεξοφλητικό επιτόκιο σε κάθε κατηγορία μισθώσεων με παρόμοια χαρακτηριστικά (όπως μισθώσεις με αντίστοιχη διάρκεια, για παρόμοια παγία και σε αντίστοιχο οικονομικό περιβάλλον).

Δεν υφίσταται επίδραση της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 16 κατά την 1^η Ιανουάριου 2019, λόγω ότι δεν υπάρχουν μισθώσεις που πληρούν τα κριτήρια του ΔΠΧΑ 16.

α) Φύση της επίδρασης της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 16

Ο Όμιλος έχει συμβάσεις μίσθωσης για κτίρια και μεταφορικά μέσα. Προγενέστερα της υιοθέτησης του ΔΠΧΑ 16, ο Όμιλος ως μισθωτής, ταξινομούσε τις μισθώσεις είτε ως χρηματοδοτικές (οπότε ο Όμιλος διατηρούσε ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας), είτε ως λειτουργικές. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνταν με την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη μεταξύ της εύλογης αξίας του πάγιου στοιχείου και της παρούσας αξίας των

ελαχίστων μισθωμάτων. Κάθε μίσθωμα επιμεριζόταν μεταξύ της υποχρέωσης και των χρηματοοικονομικών εξόδων. Το μέρος του κόστους χρηματοδότησης της μίσθωσης που αντιστοιχούσε σε τόκους αναγνωριζόταν στα αποτελέσματα χρήσης κατά τη διάρκεια της μίσθωσης, ενώ οι αντίστοιχες υποχρεώσεις από μισθώματα, απεικονίζονταν στα «Δάνεια». Μισθώσεις όπου ένα σημαντικό μέρος των κινδύνων και των οφελών της ιδιοκτησίας διατηρούνταν από τον εκμισθωτή ταξινομούσαν ως λειτουργικές μισθώσεις και δεν κεφαλαιοποιούνταν, ενώ οι πληρωμές για λειτουργικές μισθώσεις αναγνωριζόταν στα αποτελέσματα χρήσης αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Τυχόν προπληρωθέντα μισθώματα περιλαμβάνονταν στους «Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις», ενώ τα δεδουλευμένα μισθώματα περιλαμβάνονταν στους «Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις».

Κατά την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16, ο Όμιλος εφάρμοσε ένα ενιαίο λογιστικό πλαίσιο για όλες τις μισθώσεις, εκτός από κάποιες εξαιρέσεις για τις μισθώσεις χαμηλής αξίας. Το πρότυπο παρέχει συγκεκριμένες απαιτήσεις μετάβασης καθώς και πρακτικές διευκόλυνσης, οι οποίες εφαρμόστηκαν από τον Όμιλο.

ο Μισθώσεις που προηγουμένως ταξινομούσαν ως χρηματοδοτικές

Ο Όμιλος δεν είχε συμβάσεις για μισθώσεις που ήταν ταξινομημένες ως χρηματοδοτικές κατά την 1^η Ιανουάριου 2019.

ο Μισθώσεις που προηγουμένως ταξινομούσαν ως λειτουργικές

Ο Όμιλος αναγνώρισε δικαιώματα χρήσης παγίων και υποχρεώσεις για τις μισθώσεις αυτές που προηγουμένως ταξινομούσαν ως λειτουργικές, εκτός από τις μισθώσεις χαμηλής αξίας. Το δικαίωμα χρήσης πάγιου αναγνωρίστηκε ως ίσο με την υποχρέωση μίσθωσης, προσαρμοσμένο κατά το ποσό τυχόν προπληρωμένου ποσού μίσθωσης που συσχετίζεται με τη μίσθωση που αναγνωρίστηκε στην κατάσταση οικονομικής θέσης αμέσως πριν την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής. Η υποχρέωση μίσθωσης αναγνωρίστηκε ως η παρούσα αξία των υπολειπομένων πληρωμών, προεξοφλημένης με το κόστος επιπροσθέτου δανεισμού κατά την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής.

Ο Όμιλος εφάρμοσε τις πρακτικές διευκόλυνσης όπως παρακάτω:

- Χρησιμοποίησε ένα ενιαίο προεξοφλητικό επιτόκιο για χαρτοφυλάκια μισθώσεων με παρόμοια χαρακτηριστικά
- Αξιολόγησε την ύπαρξη επαχθών συμβάσεων, αμέσως πριν την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής
- Εξείρεσε τις αρχικές άμεσες δαπάνες, από την επιμέτρηση των δικαιωμάτων χρήσης παγίων κατά την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής
- Αξιολόγησε, με βάση την προγενέστερη εμπειρία, τη διάρκεια των μισθώσεων των οποίων η σύμβαση περιλαμβάνει όρο επέκτασης ή λύσης

Η επίδραση της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 16 στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων, για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2019 είναι:

	Σημείωση	Όμιλος	Εταιρεία
		01/ 01- 31/ 12/ 2019	01/ 01- 31/ 12/ 2019
Μείωση στα λειτουργικά έξοδα και στο κόστος πωληθέντων		(56.964)	(33.811)
Αποσβέσεις δικαιωμάτων χρήσης παγίων	11	53.878	31.725
Χρηματοοικονομικό κόστος δικαιωμάτων μισθώσεων	8	4.938	3.514
Σύνολο κόστους μισθώσεων μετά την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16		58.816	35.239
Καθαρή μείωση στα κέρδη προ φόρων		1.852	1.428

β) Σύνοψη νέων λογιστικών πολιτικών

Παρακάτω παρατίθενται οι νέες λογιστικές πολιτικές του Ομίλου κατά την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16, που ισχύουν από την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής:

- Δικαιώματα χρήσης παγίων.

Ο Όμιλος αναγνωρίζει δικαιώματα χρήσης παγίων στην έναρξη της μίσθωσης (την ημερομηνία που το περιουσιακό στοιχείο είναι διαθέσιμο προς χρήση). Τα δικαιώματα χρήσης παγίων επιμετρούνται στο κόστος τους, μειωμένο κατά τη συσσωρευμένη απόσβεση και την απομείωση της αξίας τους και προσαρμοσμένο κατά την επαναμέτρηση των αντίστοιχων υποχρεώσεων μισθώσεων. Το κόστος των δικαιωμάτων χρήσης παγίων συμπεριλαμβάνει το ποσό των υποχρεώσεων μισθώσεων που έχουν αναγνωριστεί, τις αρχικές άμεσα συνδεδεμένες σχετικές δαπάνες και τις πληρωμές μισθώσεων που έγιναν την ή πριν την ημερομηνία έναρξης, μειωμένες κατά το ποσό των προσφερόμενων εκπτώσεων ή άλλων κινήτρων. Εκτός των περιπτώσεων όπου είναι σχετικά βέβαιο ότι το μισθωμένο πάγιο θα περιέλθει στην κατοχή του Ομίλου στο τέλος της συμβάσης μίσθωσης, τα αναγνωρισμένα δικαιώματα χρήσης παγίων αποσβένονται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη μικρότερη διάρκεια μεταξύ της ωφέλιμης ζωής του υποκειμένου πάγιου και των ορών της συμβάσης μίσθωσης. Τα δικαιώματα χρήσης παγίων υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους είτε κάθε ένα ξεχωριστά, είτε ως μονάδα δημιουργίας ταμιακών ροών.

- Υποχρεώσεις μισθώσεων

Κατά την έναρξη της μίσθωσης, ο Όμιλος αναγνωρίζει υποχρεώσεις μισθώσεων ίσες με την παρούσα αξία των μισθωμάτων κατά τη συνολική διάρκεια της σύμβασης μίσθωσης. Οι πληρωμές συμπεριλαμβάνουν τα συμβατικά σταθερά μισθώματα, μειωμένα κατά το ποσό των προσφερόμενων επιδοτήσεων μεταβλητά μισθώματα που εξαρτώνται από κάποιον δείκτη, καθώς και ποσά για πληρωμές υπολειμματικής αξίας που αναμένεται να πληρωθούν. Τα μισθώματα επίσης περιλαμβάνουν την τιμή εξάσκησης ενός δικαιώματος αγοράς που είναι σχετικά βέβαιο να εξασκηθεί από τον Όμιλο και πληρωμές κυρώσεων λύσης της μίσθωσης, αν οι όροι συμβάσης δείχνουν με σχετική βεβαιότητα ότι ο Όμιλος θα εξασκήσει το δικαίωμα για λύση. Τα μεταβλητά μισθώματα που δεν εξαρτώνται από κάποιον δείκτη, αναγνωρίζονται ως έξοδο στην περίοδο που επέρχεται το γεγονός ή η συνθήκη και γίνεται η πληρωμή.

Για να υπολογίσει την παρούσα αξία των πληρωμών, ο Όμιλος χρησιμοποιεί το κόστος επιπροσθέτου δανεισμού κατά την ημερομηνία έναρξης της μίσθωσης, εάν το πραγματικό επιτόκιο δεν προσδιορίζεται ευθέως από τη σύμβαση μίσθωσης. Μεταγενέστερα της έναρξης μίσθωσης, το ποσό των υποχρεώσεων μισθώσεων προσαυξάνεται με έξοδα τόκων και μειώνεται με τις πληρωμές μισθωμάτων που πραγματοποιούνται. Επιπλέον, η λογιστική αξία των υποχρεώσεων μισθώσεων επαναμετράται εάν υπάρξει τροποποίηση συμβάσης ή οποιαδήποτε αλλαγή στη διάρκεια της συμβάσης, στα σταθερά μισθώματα ή στην απόφαση εξαγοράς του περιουσιακού στοιχείου. Οι επαναμετρήσεις αυτές καταχωρούνται σε μια γραμμή, στη σημείωση των δικαιωμάτων χρήσης παγίων ως μεταβολές.

- Βραχυχρόνιες μισθώσεις και μισθώσεις παγίων χαμηλής αξίας

Ο Όμιλος εφαρμόζει την εξαίρεση σχετικά με τις βραχυχρόνιες μισθώσεις (δηλαδή μισθώσεις διάρκειας μικρότερης ή ίσης των 12 μηνών, από την ημερομηνία έναρξης της συμβάσης μίσθωσης, όπου δεν υπάρχει το δικαίωμα αγοράς του περιουσιακού στοιχείου). Επίσης εφαρμόζει την εξαίρεση σχετικά με τα περιουσιακά στοιχεία χαμηλής αξίας (δηλαδή αξίας μικρότερης των πέντε χιλιάδων ευρώ). Πληρωμές μισθωμάτων για βραχυχρόνιες και χαμηλής αξίας μισθώσεις αναγνωρίζονται ως έξοδα με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

- Σημαντικές εκτιμήσεις στον προσδιορισμό της διάρκειας μισθώσεων με δικαίωμα ανανέωσης

Ο Όμιλος προσδιορίζει τη διάρκεια μίσθωσης ως τη συμβατική διάρκεια μίσθωσης, συμπεριλαμβανομένης της χρονικής περιόδου που καλύπτεται από α) δικαίωμα επέκτασης της μίσθωσης, εάν είναι σχετικά βέβαιο ότι το δικαίωμα θα εξασκηθεί ή από β) δικαίωμα λύσης της συμβάσης, εάν είναι σχετικά βέβαιο ότι το δικαίωμα δε θα εξασκηθεί.

Ο Όμιλος έχει το δικαίωμα για κάποιες μισθώσεις, να επεκτείνει τη διάρκεια της συμβάσης μίσθωσης. Ο Όμιλος αξιολογεί εάν υπάρχει σχετική βεβαιότητα ότι θα εξασκηθεί το δικαίωμα ανανέωσης, λαμβάνοντας υπόψη όλους τους σχετικούς παράγοντες που δημιουργούν οικονομικό κίνητρο, να εξασκήσει το δικαίωμα ανανέωσης. Μεταγενέστερα της ημερομηνίας έναρξης της μίσθωσης, ο Όμιλος επανεξετάζει τη διάρκεια της μίσθωσης, εάν υπάρχει ένα σημαντικό γεγονός ή αλλαγή στις συνθήκες που εμπίπτουν στον έλεγχό του και επηρεάζουν την επιλογή εξάσκησης (ή όχι) του δικαιώματος ανανέωσης (όπως για παράδειγμα μια αλλαγή στην επιχειρηματική στρατηγική του Ομίλου).

Κατά το 2019, η Επιτροπή Διερμηνείων των ΔΠΧΑ (η «Επιτροπή») εξέδωσε μια περιλήψη των αποφάσεων που λήφθηκαν στις δημοσιές συνεδριάσεις της για να αποσαφηνίσει τις διερμηνείες του ΔΠΧΑ 16 σχετικά με τα ακόλουθα θέματα:

- Προσδιορισμός διάρκειας μισθώσεων

Η Επιτροπή εξέδωσε απόφαση, σύμφωνα με την οποία κατά την εκτίμηση της έννοιας της μη σημαντικής ποινής, κατά την κατάρτιση των ορών μίσθωσης, η ανάλυση δεν πρέπει να καλύπτει μόνο τη χρηματική ποινή που προβλέπεται στη σύμβαση, αλλά να χρησιμοποιεί μια ευρύτερη οικονομική εκτίμηση της ποινής έτσι ώστε να περιλαμβάνει όλες τις πιθανές οικονομικές εκροές που συνδέονται με την καταγγελία της συμβάσης. Ο Όμιλος εφαρμόζει αυτή την απόφαση και χρησιμοποιεί κρίση για την εκτίμηση της μίσθωσης. Ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη όλους τους σχετικούς παράγοντες που δημιουργούν οικονομικό κίνητρο για να ασκήσει είτε την ανανέωση είτε τον τερματισμό.

3.2 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις

Η σύνταξη των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων προϋποθέτει τη διενέργεια εκτιμήσεων και παραδοχών, που ενδέχεται να επηρεάσουν τα λογιστικά υπόλοιπα των ακινητοποιήσεων και υποχρεώσεων και τις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις για ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις όπως επίσης και το ύψος των εσόδων και εξόδων που αναγνωρίστηκαν. Η χρήση επαρκούς πληροφόρησης και η εφαρμογή υποκειμενικής κρίσης αποτελούν αναπόσπαστα στοιχεία για τη διενέργεια εκτιμήσεων σε αποτιμήσεις περιουσιακών στοιχείων, υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό, απομείωση αξίας απαιτήσεων, ανοιχτές φορολογικές υποχρεώσεις και εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις. Τα πραγματικά μελλοντικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν από τις ανωτέρω εκτιμήσεις.

Οι σημαντικότερες πηγές αβεβαιότητας στις λογιστικές εκτιμήσεις της Διοίκησης αφορούν κυρίως:

3.2.1 Εύλογη αξία βιολογικών περιουσιακών στοιχείων

Η εύλογη αξία των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων που βασίζεται στις αγοραίες τιμές προσαρμοσμένες για ζώα ίδιου τύπου και ηλικίας λαμβάνοντας υπόψη και τυχόν επιδοτήσεις παραγωγής γάλακτος ενσωματωμένες στην κυριότητα του ζώου και τυχόν έξοδα ανάπτυξης του ζώου μέχρι να γίνει παραγωγικό.

3.2.2 Ωφέλιμη ζωή ενσώματων ακινητοποιήσεων

Οι εκτιμώμενες ωφέλιμες ζωές των παγίων, οι υπολειμματικές τους αξίες και η μέθοδος απόσβεσης επαναξιολογούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα, ώστε τυχόν αλλαγές στις εκτιμήσεις να εφαρμοσθούν σε επόμενες χρήσεις και ενδέχεται να διαφέρουν από τις πραγματικές λόγω διαφόρων παραγόντων όπως τεχνολογική καινοτομία, συντήρηση, βαθμός χρησιμοποίησης, μήνες λειτουργίας κλπ.

3.2.3 Φόροι

Υπάρχει σχετική αβεβαιότητα όσον αφορά την ερμηνεία των φορολογικών νόμων και τις αλλαγές στη φορολογική νομοθεσία. Συνεπώς οι διαφορές που προκύπτουν μεταξύ των πραγματικών αποτελεσμάτων και των παραδοχών που έγιναν, ή οι μελλοντικές μεταβολές σε υποθέσεις και παραδοχές θα μπορούσαν να απαιτήσουν μελλοντικές αναπροσαρμογές στο φόρο εισοδήματος και το σχετικό έξοδο που ήδη έχει αναγνωριστεί. Ο Όμιλος σχηματίζει προβλέψεις που βασίζονται σε εύλογες εκτιμήσεις, για τις πιθανές συνέπειες των ελέγχων από τις φορολογικές αρχές των αντίστοιχων χωρών στις οποίες δραστηριοποιείται. Το ύψος των εν λόγω προβλέψεων βασίζεται σε διάφορους παράγοντες, όπως η εμπειρία των προηγούμενων φορολογικών ελέγχων και διάφορες ερμηνείες των φορολογικών ρυθμίσεων.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται για όλες τις διαθέσιμες φορολογικές ζημίες κατά την έκταση που είναι πιθανό ότι φορολογητέα κέρδη θα είναι διαθέσιμα έναντι των οποίων μπορούν να χρησιμοποιηθούν οι ζημίες αυτές. Σημαντικές εκτιμήσεις είναι απαραίτητες για τον καθορισμό του ύψους της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που μπορεί να αναγνωριστεί, με βάση το πιθανό χρονοδιάγραμμα και το ύψος των μελλοντικών φορολογητέων κερδών.

Οι ανωτέρω εκτιμήσεις και παραδοχές βασίζονται στην ως τώρα εμπειρία της Διοίκησης και επαναξιολογούνται ώστε να επικαιροποιούνται στις εκάστοτε υφιστάμενες συνθήκες της αγοράς.

3.2.4 Προβλέψεις αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών εμπορικών απαιτήσεων

Για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, ο Όμιλος διενεργεί ανάλυση με βάση το ιστορικό της εισπραξιμότητας των απαιτήσεων αλλά και με βάση προβλέψεις για τη μελλοντική οικονομική κατάσταση των πελατών, των συνθηκών της αγοράς αλλά και του ευρύτερου του οικονομικού περιβάλλοντος. Σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, γίνεται

επικαιροποίηση των βασικών παραμέτρων υπολογισμού. Η αξιολόγηση των ιστορικών στοιχείων αλλά και της μελλοντικής οικονομικής κατάστασης των πελατών εμπεριέχει σημαντικές εκτιμήσεις. Ως εκ τούτου, το τελικό ύψος των πιστωτικών ζημιών ενδέχεται να διαφέρει από τον υπολογισμό του ύψους της αθέτησης των υποχρεώσεων των πελατών.

4. Πληροφόρηση κατά λειτουργικό τομέα

Το σύνολο της δραστηριότητας του Ομίλου ανά γεωγραφικό τομέα βρίσκεται κυρίως στην Ελλάδα, καθώς η Εταιρεία και η θυγατρική που περιλαμβάνεται στην ενοποίηση έχουν έδρα στην Ελλάδα.

Για σκοπούς διοικητικής πληροφόρησης, ο Όμιλος είναι διαχωρισμένος στους εξής τομείς:

- παραγωγή και την πώληση γαλακτοκομικών προϊόντων και
- παραγωγή γάλακτος μέσω εκτροφής βιολογικών περιουσιακών στοιχείων (αγελάδων)

Οι λογιστικές πολιτικές για τους λειτουργικούς τομείς είναι οι ίδιες με αυτές που περιγράφονται στις σημαντικές λογιστικές πολιτικές των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Η Διοίκηση παρακολουθεί τα λειτουργικά αποτελέσματα των τομέων χωριστά, προκειμένου να λαμβάνει αποφάσεις, να ανακατανέμει πόρους και να αξιολογεί την απόδοσή τους. Η απόδοση των λειτουργικών τομέων επιμετράται βάσει του καθαρού αποτελέσματος μετά και από φόρους εισοδήματος.

Οι διατομεακές πωλήσεις τιμολογούνται με τις τιμές που ισχύουν και για τους εκτός ομίλου πελάτες.

4.1 Λειτουργικοί τομείς

	01.01.-31.12.2019				01.01.-31.12.2018			
	Μητρική Παραγωγή και Πωλήσεις Γαλακτοκομικών Προϊόντων	Θυγατρική Εκτροφή Αγελάδων	Απαλοιφές	Ενοποιημένα στοιχεία οικονομικών καταστάσεων	Μητρική Παραγωγή και Πωλήσεις Γαλακτοκομικών Προϊόντων	Θυγατρική Εκτροφή Αγελάδων	Απαλοιφές	Ενοποιημένα στοιχεία οικονομικών καταστάσεων
Πωλήσεις σε εξωτερικούς πελάτες	29.208	4.272	-	33.481	30.556	1.979	-	32.535
Διατομεακές πωλήσεις	599	1.127	(1.725)	-	575	4.430	(5.005)	-
Επίπτωση επιμέτρησης στην εύλογη αξία	-	166	-	166	-	81	-	81
Λοιπά έσοδα	256	572	-	828	180	483	-	663
Αποσβέσεις	(811)	(288)	-	(1.099)	(1.090)	(316)	-	(1.406)
Λοιπά έξοδα	(29.318)	(4.735)	1.725	(32.328)	(28.888)	(5.821)	5.005	(29.704)
Αποτελέσματα από συγγενείς	-	-	(1)	(1)	-	-	-	-
Χρηματοοικονομικά έσοδα	-	43	-	43	-	-	-	-
Χρεωστικοί τόκοι	(657)	(107)	-	(764)	(755)	(153)	-	(908)
Κέρδη / (Ζημιές) προ φόρων	(723)	1.050	(1)	326	578	683	-	1.261
Φόρος εισοδήματος	41	(210)	-	(169)	(186)	(96)	-	(282)
Καθαρή (ζημία) / κέρδος περιόδου	(682)	840	(1)	157	392	587	-	979
Περιουσιακά στοιχεία τομέων	32.442	11.977	(3.219)	41.200	36.375	11.055	(3.199)	44.231
Υποχρεώσεις των τομέων	(24.391)	(5.210)	272	(29.329)	(27.701)	(6.032)	1.157	(32.576)

4.2 Γεωγραφική πληροφόρηση

Χώρα	01.01.-31.12.2019		01.01.-31.12.2018	
	Πωλήσεις	Περιουσιακά στοιχεία	Πωλήσεις	Περιουσιακά στοιχεία
Ελλάδα	32.578	41.200	31.704	44.231
Ελβετία	184		-	
Ολλανδία	7		-	
Κροατία	4		-	
Ουγγαρία	25		-	
Λετονία	-		-	
Ρουμανία	22		209	
Γαλλία	60		40	
Κύπρος	330		141	
Βουλγαρία	9		13	
Πολωνία	44		-	
Σουηδία	118		115	
Τσεχία	40		72	
Σλοβενία	13		-	
Λιθουανία	-		-	
Σλοβακία	21		41	
Μάλτα	-		-	
Μεγάλη Βρετανία	24		-	
Βέλγιο	-		-	
Τουρκία	-		10	
Γερμανία	2		136	
Λοιπές	-		54	
Σύνολο	33.481	41.200	32.535	44.231

Τα έσοδα από έναν μόνον πελάτη του τομέα πωλήσεις γαλακτοκομικών προϊόντων ανέρχονται σε € 15.854 χιλ. (2018: € 18.370 χιλ.) ποσό που αντιστοιχεί στο 47% περίπου (2018: 56%) των συνολικών εσόδων του Ομίλου. Η δραστηριότητα του Ομίλου και της Εταιρείας δεν παρουσιάζει εποχικότητα.

5. Πωλήσεις

	Όμιλος		Εταιρεία	
	01.01.- 31.12.2019	01.01.- 31.12.2018	01.01.- 31.12.2019	01.01.- 31.12.2018
Προϊόντα	28.859	26.885	25.561	26.728
Εμπορεύματα	3.759	4.645	3.970	3.964
Παροχή υπηρεσιών	454	543	-	199
Πωλήσεις βιολογικών στοιχείων	318	210	193	-
Λοιπές πωλήσεις	90	252	83	238
	33.481	32.535	29.807	31.129

6. Άλλα έσοδα / έξοδα

	Όμιλος		Εταιρεία	
	01.01.- 31.12.2019	01.01.- 31.12.2018	01.01.- 31.12.2019	01.01.- 31.12.2018
Αποσβέσεις κρατικών επιχορηγήσεων	374	222	242	149
Κέρδη εκποίησης παγίων	2	9	-	7
Κοινοτικές επιδοτήσεις κτηνοτρόφων	285	328	-	-
Έσοδα ενοικίων	88	90	10	10
Λοιπά	79	14	4	14
	828	663	256	180

7. Λειτουργικά έξοδα

7.1 Έξοδα κατ' είδος

	Όμιλος		Εταιρεία	
	01.01.- 31.12.2019	01.01.- 31.12.2018	01.01.- 31.12.2019	01.01.- 31.12.2018
Παροχές σε εργαζόμενους	2.782	2.462	2.274	2.021
Αποσβέσεις ενσώματων ακινητοποιήσεων	1.395	1.368	1.085	1.052
Αποσβέσεις ασώματων ακινητοποιήσεων	38	38	38	38
Επισκευές και συντηρήσεις	680	640	533	480
Έξοδα μεταφορών	1.705	1.830	1.652	1.769
Διαφημίσεις	130	140	124	134
Απομειώσεις επισφαλών απαιτήσεων	466	237	457	234
Λοιπά	2.701	2.926	1.894	2.087
	9.897	9.641	8.057	7.815

Οι αμοιβές των ελεγκτών για τη χρήση 2019 α) για τον Έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων: Όμιλος: € 13 χιλ. Εταιρεία: 9 χιλ. β) Φορολογικός έλεγχος: Όμιλος € 10,9 χιλ. Εταιρεία: € 7,7 χιλ. Πέραν των ανωτέρω ελεγκτικών υπηρεσιών, δεν παρέχονται άλλες υπηρεσίες από τους ελεγκτές.

7.2 Αποσβέσεις και αναλώσεις αποθεμάτων που συμπεριλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων

	Όμιλος		Εταιρεία	
	01.01.- 31.12.2019	01.01.- 31.12.2018	01.01.- 31.12.2019	01.01.- 31.12.2018
<i>Περιλαμβάνονται στο κόστος πωλήσεων</i>				
Αποσβέσεις ενσώματων ακινητοποιήσεων	898	898	588	582
Αναλώσεις αποθεμάτων	22.029	21.461	20.576	22.156
<i>Περιλαμβάνονται στα έξοδα διάκρισης</i>				
Αποσβέσεις ενσώματων ακινητοποιήσεων	379	369	379	369
<i>Περιλαμβάνονται στα έξοδα διάθεσης</i>				
Αποσβέσεις ενσώματων ακινητοποιήσεων	118	101	118	101

7.3 Έξοδα διοίκησης

	Όμιλος		Εταιρεία	
	01.01.- 31.12.2019	01.01.- 31.12.2018	01.01.- 31.12.2019	01.01.- 31.12.2018
Αποσβέσεις ενσώματων ακινητοποιήσεων	379	369	379	369
Μισθοί και ημερομίσθια	251	224	251	224
Εργοδοτικές εισφορές αμοιβών προσωπικού	65	59	65	59
Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	3	-	3	-
Επισκευές και συντηρήσεις	67	67	67	67
Λοιπές παροχές τρίτων	185	264	185	264
Λοιπά έξοδα	17	10	13	6
	967	993	963	989

7.4 Έξοδα διάθεσης

	Όμιλος		Εταιρεία	
	01.01.- 31.12.2019	01.01.- 31.12.2018	01.01.- 31.12.2019	01.01.- 31.12.2018
Αποσβέσεις ενσώματων ακινητοποιήσεων	118	101	118	101
Μισθοί και ημερομίσθια	645	556	645	556
Εργοδοτικές εισφορές αμοιβών προσωπικού	167	148	167	148
Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	6	-	6	-
Αναλώσεις υλικών	287	342	287	342
Έξοδα μεταφορών	1.563	1.637	1.563	1.637
Επισκευές και συντηρήσεις	117	106	117	106
Λοιπές παροχές τρίτων	439	418	439	418
Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	457	234	457	234
Έξοδα για διαφήμιση	99	79	99	79
Λοιπά έξοδα	13	12	-	-
	3.911	3.633	3.898	3.621

8. Χρηματοοικονομικά έσοδα / (έξοδα)

8.1 Χρηματοοικονομικά έξοδα

	Ομίλος		Εταιρεία	
	01.01.- 31.12.2019	01.01.- 31.12.2018	01.01.- 31.12.2019	01.01.- 31.12.2018
Τόκοι μακροπρόθεσμων δανείων	64	84	25	32
Τόκοι μισθώσεων	4	-	3	-
Προεξοφλητικοί τόκοι	62	96	62	96
Τόκοι ομολογιακών δανείων	477	521	452	492
Τόκοι βραχυπρόθεσμων δανείων	133	52	97	28
Λοιπά έξοδα τραπεζών	23	111	17	106
Αποτίμηση λοιπού συμμετοχικού τίτλου	-	45	-	-
Τόκοι επί προβλέψεων για παροχές σε εργαζόμενους	1	1	1	1
	764	910	657	755

8.2 Χρηματοοικονομικά έσοδα

Στη χρήση 2015 η θυγατρική εταιρεία αγόρασε χρεόγραφα που αντιστοιχούν σε μετοχές χρηματοπιστωτικού ιδρύματος που είναι εισηγμένες στο Ελληνικό Χρηματιστήριο, αξίας κτήσης € 120 χιλ. (Λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι). Από την αποτίμηση των επενδύσεων σε συμμετοχικούς τίτλους με βάση τη δημοσιευμένη τιμή αγοράς της 31.12.2019 (προέκυψε κέρδος € 43 χιλ. που καταχωρήθηκε στα χρηματοοικονομικά έσοδα της κατάστασης αποτελεσμάτων (31.12.2018: ζημία € 45 χιλ. που καταχωρήθηκε στα χρηματοοικονομικά έξοδα της κατάστασης αποτελεσμάτων).

8.3 Χρηματοοικονομικά έξοδα διευθέτησης δανείου

Τον Σεπτέμβριο του 2019 η Διοίκηση ήρθε σε συμφωνία με τον εκκαθαριστή της πρώην Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδος (ΑΤΕ) για την ολοσχερή εξόφληση των μεταξύ τους δανείων. Ειδικότερα στην κλειόμενη χρήση, η Εταιρεία κατέβαλε ποσό € 6.790 χιλ. για την ολοσχερή εξόφληση των ανωτέρω δανείων της πρώην ΑΤΕ, ως εκ τούτου, τα αποτελέσματα της κλειόμενης χρήσης επιβαρύνθηκαν με έμτακτο χρηματοοικονομικό έξοδο ποσού € 1.541 χιλ. από τον ανωτέρω τραπεζικό διακανονισμό και την ολοσχερή εξόφληση των δανείων στην πρώην ΑΤΕ.

9. Φόρος εισοδήματος

Ο φόρος εισοδήματος που αναγνωρίστηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων και συνολικών εσόδων του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύεται ως ακολούθως:

Κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης	Ομίλος		Εταιρεία	
	01.01.- 31.12.2019	01.01.- 31.12.2018	01.01.- 31.12.2019	01.01.- 31.12.2018
Τρέχων φόρος εισοδήματος	140	130	-	3
Φόροι προηγούμενων χρήσεων	-	(31)	-	-
Αναστροφή πρόβλεψης για χρήσεις που έχει περάσει η περίοδος παραγραφής	(112)	-	(112)	-
Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος	141	183	71	183
Φόρος εισοδήματος που έχει αναγνωριστεί στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης	169	282	(41)	186

9. Φόρος εισοδήματος (συνέχεια)

Κατάσταση λοιπών συνολικών εσόδων	Όμιλος		Εταιρεία	
	01.01.- 31.12.2019	01.01.- 31.12.2018	01.01.- 31.12.2019	01.01.- 31.12.2018
Φόρος (έσοδο) / έξοδο επί ζημιών / κερδών από αποτίμηση διαθέσιμου προς πώληση χρηματοοικονομικού στοιχείου	-	11	-	11
Φόρος (έσοδο) / έξοδο επί αναλογιστικών ζημιών / κερδών παροχών προς εργαζομένους	3	(9)	3	(9)
Φόρος εισοδήματος έξοδο / (έσοδο) που έχει αναγνωριστεί στην κατάσταση λοιπών συνολικών εσόδων	3	2	3	2

Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθεται συμφωνία μεταξύ του πραγματικού εξόδου φόρου και των κερδών προ φόρου πολλαπλασιαζόμενα με τον τρέχοντα συντελεστή φόρου εισοδήματος (24% για τη χρήση 2019 και 29% για τη χρήση 2018).

	Όμιλος		Εταιρεία	
	01.01.- 31.12.2019	01.01.- 31.12.2018	01.01.- 31.12.2019	01.01.- 31.12.2018
Κέρδη προ φόρων	326	1.261	(723)	578
Συντελεστής φόρου εισοδήματος	24%	29%	24%	29%
Έξοδο φόρου με βάση το συντελεστή	78	366	(174)	168
Προσαρμογές για έξοδα που δεν εκπίπτουν	111	144	117	137
Επίδραση από αλλαγή φορολογικού συντελεστή	(45)	(119)	(9)	(10)
Διαγραφή φορολογικών ζημιών	-	(109)	-	(109)
Πρόβλεψη για ανέλεγκτες χρήσεις	25	-	25	-
	169	282	(41)	186
Πραγματικός συντελεστής φόρου εισοδήματος	52%	22%	6%	32%

Η Ελληνική φορολογική νομοθεσία και οι σχετικές διατάξεις υπόκεινται σε ερμηνείες από τις φορολογικές αρχές και τα διοικητικά δικαστήρια. Οι δηλώσεις φόρου εισοδήματος κατατίθενται σε ετήσια βάση. Από την οικονομική χρήση 2011 και έως τη χρήση 2019 οι φορολογικές δηλώσεις υπόκεινται στη διαδικασία έκδοσης Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης (όπως περιγράφεται παρακάτω). Οι φορολογικές ζημιές, στο βαθμό που αναγνωρίζονται από τις φορολογικές αρχές, μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τον συμψηφισμό κερδών των πέντε επόμενων χρήσεων που ακολουθούν τη χρήση στην οποία πραγματοποιήθηκαν.

Σύμφωνα με τις διατάξεις της Ελληνικής φορολογικής νομοθεσίας, οι εταιρείες καταβάλλουν κάθε χρόνο προκαταβολή φόρου εισοδήματος υπολογιζόμενη επί του φόρου εισοδήματος της τρέχουσας χρήσης. Κατά την εκκαθάριση του φόρου την επόμενη χρήση, τυχόν υπερβάλλον ποσό προκαταβολής επιστρέφεται στην εταιρεία μετά από φορολογικό έλεγχο.

9. Φόρος εισοδήματος (συνέχεια)

Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης

Για τη χρήση 2011 και εντεύθεν, οι Ελληνικές Ανώνυμες Εταιρείες και οι Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης που οι ετήσιες οικονομικές τους καταστάσεις ελέγχονται υποχρεωτικά, υποχρεούνται να λαμβάνουν «Ετήσιο Πιστοποιητικό» που προβλέπεται στην παρ. 5 του άρθρου 82 του Ν.2238/1994 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 65Α του Ν. 4174/2013, το οποίο εκδίδεται μετά από φορολογικό έλεγχο που διενεργείται από τον ίδιο Νόμιμο Ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο που ελέγχει τις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Κατόπιν ολοκλήρωσης του φορολογικού ελέγχου, ο Νόμιμος Ελεγκτής ή ελεγκτικό γραφείο εκδίδει στην εταιρεία «Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης» και στη συνέχεια ο Νόμιμος Ελεγκτής ή ελεγκτικό γραφείο την υποβάλλει ηλεκτρονικά στο Υπουργείο Οικονομικών το αργότερο εντός δέκα μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού της Εταιρείας. Για τη χρήση 2016 και εντεύθεν η λήψη «Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης» από το Νόμιμο Ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο έχει καταστεί προαιρετική. Η Εταιρεία και η θυγατρική της επέλεξαν τη λήψη της Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης από το ελεγκτικό γραφείο που έχει αναλάβει τον υποχρεωτικό έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων για τις χρήσεις 2016, 2017, 2018 και 2019.

Για την Εταιρεία και τη θυγατρική της, η «Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης» για τις οικονομικές χρήσεις 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017 και 2018 έχει εκδοθεί χωρίς ουσιαστικές προσαρμογές όσον αφορά το έξοδο φόρου και την αντίστοιχη πρόβλεψη φόρου, όπως αυτά αντικατοπτρίζονται στις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Για τις εταιρείες του Ομίλου, ο φορολογικός έλεγχος για τη χρήση 2019 ήδη διενεργείται από την KSi Greece IKE. Δεν αναμένεται να υπάρξουν σημαντικές φορολογικές υποχρεώσεις πέραν από αυτές που καταχωρήθηκαν και που απεικονίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Δεν υπάρχουν ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις. Στην κλειόμενη χρήση έγινε αναστροφή πρόβλεψης ανέλεγκτων φορολογικά χρήσεων ποσού € 112 χιλ., η οποία είχε σχηματιστεί κατά τις προηγούμενες χρήσεις και αφορούσε τις χρήσεις 2008 έως 2010 και λόγω παραγραφής των χρήσεων ωφέλησε τα αποτελέσματα της χρήσης 2019.

Αναβαλλόμενη φορολογία

Η κίνηση της αναβαλλόμενης φορολογίας του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύεται ως εξής:

	Όμιλος			
	Κατάσταση οικονομικής θέσης		Κατάσταση αποτελεσμάτων	
	31.12.2019	31.12.2018	01.01.- 31.12.2019	01.01.- 31.12.2018
Φορολογικές ζημιές	-	-	-	129
Απομειώσεις επισφαλών απαιτήσεων	(719)	(633)	(86)	10
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	1.373	1.311	62	(12)
Έξοδα εγκατάστασης	12	12	-	9
Προβλέψεις παροχών εργαζομένων	(17)	(27)	10	(7)
Επιχορηγήσεις	(229)	(300)	71	39
Εύλογη αξία βιολογικών περιουσιακών στοιχείων	736	703	33	(8)
Λοιπά	(52)	(64)	12	14
Αναβαλλόμενος φόρος (έσοδο) / έξοδο			102	174
Αναβαλλόμενη φορολογική (απαίτηση) / υποχρέωση μέσω αποτελεσμάτων	1.104	1.002		
Αναβαλλόμενη φορολογική (απαίτηση) / υποχρέωση μέσω κατάστασης συνολικών εσόδων	(7)	(49)		
Αναβαλλόμενη φορολογική (απαίτηση) / υποχρέωση σύνολο	1.097 *	953 *		

9. Φόρος εισοδήματος (συνέχεια)

	Εταιρεία			
	Κατάσταση οικονομικής θέσης		Κατάσταση αποτελεσμάτων	
	31.12.2019	31.12.2018	01.01.- 31.12.2019	01.01.- 31.12.2018
Φορολογικές ζημιές	-	-	-	129
Απομειώσεις επισφαλών απαιτήσεων	(715)	(630)	(85)	12
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	1.286	1.231	55	(17)
Έξοδα εγκατάστασης	1	1	-	6
Επιχορηγήσεις	(204)	(269)	65	34
Προβλέψεις παροχών εργαζομένων	(17)	(27)	10	(7)
Λοιπά	(32)	(58)	26	7
Αναβαλλόμενος φόρος (έσοδο) / έξοδο			71	164
Αναβαλλόμενη φορολογική (απαίτηση) / υποχρέωση μέσω αποτελεσμάτων	319	248		
Αναβαλλόμενη φορολογική (απαίτηση) / υποχρέωση μέσω κατάστασης συνολικών εσόδων	(9)	(12)		
Αναβαλλόμενη φορολογική (απαίτηση) / υποχρέωση σύνολο	310	236		

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Σ υμμελώς αναβαλλόμενου φόρου				
Υπόλοιπο 01 Ιανουαρίου που αναγνωρίστηκε μέσω αποτελεσμάτων (απαίτηση) / υποχρέωση	1.002	828	257	93
Υπόλοιπο 01 Ιανουαρίου που αναγνωρίστηκε μέσω κατάστασης συνολικών εσόδων (απαίτηση) / υποχρέωση	(49)	(40)	(21)	(23)
Φόρος που αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα της περιόδου χρήσης (απαίτηση) / υποχρέωση	104	174	71	164
Φόρος που αναγνωρίστηκε στα λοιπά συνολικά έσοδα της χρήσης (απαίτηση) / υποχρέωση	3	(9)	3	2
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου (απαίτηση) / υποχρέωση	1.060	953	310	236
* Ο αναβαλλόμενος φόρος απεικονίζεται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης ως:				
* Αναβαλλόμενη φορολογική (απαίτηση)	-	-	-	-
* Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση	1.097	953	310	236
	1.097	953	310	236

10. Κέρδη ανά μετοχή

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας το καθαρό κέρδος της χρήσης από συνεχιζόμενες δραστηριότητες που αναλογεί στους μετόχους της μητρικής με τον μέσο σταθμισμένο αριθμό των κοινών μετοχών κατά την διάρκεια της περιόδου. Μειωμένα κέρδη/(ζημιές), ανά μετοχή δεν υπολογίζονται διότι δεν συντρέχουν οι σχετικές προϋποθέσεις. Τα σχετικά δεδομένα έχουν ως εξής:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	01.01.- 31.12.2019	01.01.- 31.12.2018	01.01.- 31.12.2019	01.01.- 31.12.2018
Κέρδος που αναλογεί στους μετόχους της μητρικής	157	979	(682)	392
Μέσος σταθμισμένος αριθμός κοινών μετοχών κατά την διάρκεια της χρήσεως	13.673.200	13.673.200	13.673.200	13.673.200
	0,0115	0,0716	(0,0499)	0,0287

11. Ενσώματες ακινητοποιήσεις

Όμιλος 01.01.-31.12.2019	Γήπεδα Οικόπεδα	Κτίρια	Μηχανήματα	Μεταφορικά μέσα	Λοιπός εξοπλισμός	Πάγια υπό εκτέλεση	Δικαιώματα χρήσης παγίων	Σύνολο
Κόστος κτήσεως 01.01.2019	5.716	17.345	25.419	3.235	3.767	1.002	76	56.560
Προσθήκες χρήσεως	-	27	57	182	39	411	48	764
Πωλήσεις	-	-	(95)	(14)	-	-	-	(109)
Κόστος κτήσεως 31.12.2019	5.716	17.372	25.381	3.403	3.806	1.413	124	57.215
Σ υφειμένους αποσβέσεις 01.01.2019	(193)	(7.380)	(18.019)	(3.028)	(3.655)	-	-	(32.275)
Αποσβέσεις χρήσεως	-	(521)	(677)	(103)	(40)	-	(54)	(1.395)
Απομειώσεις	-	-	-	-	-	-	-	-
Πωλήσεις	-	-	81	10	-	-	-	91
Σ υφειμένους αποσβέσεις 31.12.2019	(193)	(7.901)	(18.615)	(3.121)	(3.695)	-	(54)	(33.579)
Όμιλος 01.01.-31.12.2018	Γήπεδα Οικόπεδα	Κτίρια	Μηχανήματα	Μεταφορικά μέσα	Λοιπός εξοπλισμός	Πάγια υπό εκτέλεση	Δικαιώματα χρήσης παγίων	Σύνολο
Κόστος κτήσεως 01.01.2018	5.545	17.298	25.048	3.346	3.746	741	-	55.724
Προσθήκες χρήσεως	171	47	397	78	33	267	-	993
Πωλήσεις	-	-	(26)	(189)	(12)	-	-	(227)
Μεταφορές/ανακατανομές	-	-	-	-	-	(6)	-	(6)
Κόστος κτήσεως 31.12.2018	5.716	17.345	25.419	3.235	3.767	1.002	-	56.484
Σ υφειμένους αποσβέσεις 01.01.2018	(193)	(6.860)	(17.350)	(3.099)	(3.614)	-	-	(31.116)
Αποσβέσεις χρήσεως	-	(520)	(689)	(118)	(43)	-	-	(1.370)
Απομειώσεις	-	-	-	-	-	-	-	-
Πωλήσεις	-	-	20	189	2	-	-	211
Σ υφειμένους αποσβέσεις 31.12.2018	(193)	(7.380)	(18.019)	(3.028)	(3.655)	-	-	(32.275)
Αναπόσβεστο υπόλοιπο								
01.01.2018	5.352	10.438	7.698	247	132	741	-	24.608
31.12.2018	5.523	9.965	7.400	207	112	1.002	-	24.209
01.01.2019	5.523	9.965	7.400	207	112	1.002	76	24.285
31.12.2019	5.523	9.471	6.766	282	111	1.413	70	23.636

11. Ενσώματες ακινητοποιήσεις (συνέχεια)

Εταιρεία 01.01.-31.12.2019	Γήπεδα Οικόπεδα	Κτίρια	Μηχανήματα	Μεταφορικά μέσα	Λοιπός εξοπλισμός	Π άγια υπό εκτέλεση	Δικαιώματα χρήσης παγίων	Σ ύολο
Κόστος κτήσεως 01.01.2019	4.392	10.693	22.766	3.165	3.324	702	76	45.118
Προσθήκες χρήσεως	-	-	-	145	28	297	8	478
Κόστος κτήσεως 31.12.2019	4.392	10.693	22.766	3.310	3.352	999	84	45.596
Σ υφειμένες αποσβέσεις 01.01.2019	(193)	(4.582)	(15.701)	(2.961)	(3.249)	-	-	(26.686)
Αποσβέσεις χρήσεως	-	(317)	(601)	(98)	(37)	-	(32)	(1.085)
Σ υφειμένες αποσβέσεις 31.12.2019	(193)	(4.899)	(16.302)	(3.059)	(3.286)	-	(32)	(27.771)
Εταιρεία 01.01.-31.12.2018	Γήπεδα Οικόπεδα	Κτίρια	Μηχανήματα	Μεταφορικά μέσα	Λοιπός εξοπλισμός	Π άγια υπό εκτέλεση	Δικαιώματα χρήσης παγίων	Σ ύολο
Κόστος κτήσεως 01.01.2018	4.392	10.693	22.752	3.279	3.313	552	-	44.981
Προσθήκες χρήσεως	-	-	18	75	15	152	-	260
Πωλήσεις	-	-	(4)	(189)	(4)	-	-	(197)
Μεταφορές/ανακατανομές	-	-	-	-	-	(2)	-	(2)
Κόστος κτήσεως 31.12.2018	4.392	10.693	22.766	3.165	3.324	702	-	45.042
Σ υφειμένες αποσβέσεις 01.01.2018	(193)	(4.265)	(15.122)	(3.034)	(3.209)	-	-	(25.823)
Αποσβέσεις χρήσεως	-	(317)	(579)	(116)	(40)	-	-	(1.052)
Πωλήσεις	-	-	-	189	-	-	-	189
Σ υφειμένες αποσβέσεις 31.12.2018	(193)	(4.582)	(15.701)	(2.961)	(3.249)	-	-	(26.686)
Αναπόβεστο υπόλοιπο								
01.01.2018	4.199	6.428	7.630	245	104	552	-	19.158
31.12.2018	4.199	6.111	7.065	204	75	702	-	18.356
01.01.2019	4.199	6.111	7.065	204	75	702	76	18.432
31.12.2019	4.199	5.794	6.464	251	66	999	52	17.825

11. Ενσώματες ακινητοποιήσεις (συνέχεια)

Επί των ενσωμάτων ακινητοποιήσεων του Ομίλου και της Εταιρείας υπήρχαν κατά την 31.12.2019 & 31.12.2018 εμπράγματα βάρη ποσού € 15,8 εκ. και € 15,8 εκ., αντίστοιχα για εξασφάλιση τραπεζικών υποχρεώσεων.

Κατά την 31.12.2019 και 31.12.2018 δεν υπήρχαν δεσμεύσεις για την απόκτηση ενσωμάτων ακινητοποιήσεων από τον Όμιλο και την Εταιρεία.

11.1 Επενδυτικά ακίνητα

Τα επενδυτικά ακίνητα του Ομίλου περιλαμβάνουν μια παλιά μονάδα επεξεργασίας γάλακτος εκτός λειτουργίας, αξίας € 600 χιλ. (31.12.2018 € 600 χιλ.) και ένα ακίνητο (οικόπεδο με κτίριο) αξίας € 50 χιλ. (31.12.2018 € 50 χιλ.)

Κατά τη χρήση 2019 διενεργήθηκε εκτίμηση της εύλογης αξίας των ανωτέρω εγκαταστάσεων από εμπειρογνώμονα πολιτικό μηχανικό, βάσει της οποίας η εύλογη αξία των εγκαταστάσεων ανέρχεται σε € 650 χιλ.. Η εκτίμηση βασίστηκε σε συγκριτικά στοιχεία παρόμοιων συναλλαγών ακινήτων.

12. Συμμετοχές σε συγγενείς εταιρείες

Οι επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες περιλαμβάνει τη συμμετοχή σε Εταιρεία στην οποία ο Όμιλος ασκεί σημαντική επιρροή χωρίς όμως να έχει τον έλεγχο ή από κοινού έλεγχο. Η Εταιρεία αυτή στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της θυγατρικής του Ομίλου εμφανίζεται στην αξία κτήσης της μείον τις ζημίες απομείωσης και στην ενοποιημένη με τη Μέθοδο της Καθαρής Θέσης.

Συγκεκριμένα, η θυγατρική Εταιρεία του Ομίλου συμμετέχει στην ΑΛ ΜΑΡΩ ΙΚΕ με ποσοστό συμμετοχής 20%. Η σύσταση της έγινε την 13/07/2018. Η αξία κτήσης της συμμετοχής ανέρχεται σε € 1 χιλ.

Στην κλειόμενη χρήση υπήρξε αναλογία ζημιών που αναγνωρίστηκε στα ενοποιημένα αποτελέσματα ποσού € 1 χιλ.

Ο Όμιλος δεν αναγνώρισε την αναλογία ζημιών της συγγενούς, ύψους € 1 χιλ. καθώς έχει σταματήσει να αναγνωρίζει το μέρος των ζημιών που του αναλογεί με την εφαρμογή της μεθόδου της Καθαρής Θέσης.

13. Βιολογικά περιουσιακά στοιχεία

	31.12.2019	31.12.2018
Βιολογικά περιουσιακά στοιχεία εύλογη αξία έναρξης χρήσης	4.055	3.846
Αγορές περιόδου	117	127
Πωλήσεις περιόδου	(235)	(206)
Καθαρή μεταβολή εύλογης αξίας στην περίοδο	399	288
Βιολογικά περιουσιακά στοιχεία εύλογη αξία λήξης περιόδου	4.336	4.055

Τα βιολογικά περιουσιακά στοιχεία διακρίνονται σε ώριμα και μη ώριμα ως εξής:

31.12.2019 (Ωριμα: 2.978 χιλ. ευρώ, Μη ώριμα: 1.358 χιλ. ευρώ).

31.12.2018 (Ωριμα: 2.767 χιλ. ευρώ, Μη ώριμα: 1.288 χιλ. ευρώ).

Η εύλογη αξία του παραχθέντος γάλακτος κατά την διάρκεια της χρήσης 2019 ανήλθε σε € 3.847 χιλ. (2018: € 3.694 χιλ.) του κρέατος αντίστοιχα σε € 151 χιλ. και € 313 χιλ. και των ζωοτροφών σε € 298 χιλ. και € 580 χιλ.

14. Αποθέματα

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Εμπορεύματα	67	75	67	75
Προϊόντα έτοιμα και ημιτελή	1.542	1.872	1.542	1.872
Υλικά παραγωγής	1.117	1.045	650	696
Αναλώσιμα-είδη συσκευασίας	190	211	190	208
	2.916	3.203	2.449	2.851
Απομείωση	(60)	(60)	(60)	(60)
	2.856	3.143	2.389	2.791

Οι αναλώσεις αποθεμάτων που περιλαμβάνονται στο κόστος πωληθέντων διαμορφώθηκε ως εξής:

Όμιλος: 2019 22.029 χιλ. 2018: € 21.461 χιλ.

Εταιρεία: 2019 20.576 χιλ. 2018: € 22.156 χιλ.

15. Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Πελάτες εσωτερικού	5.673	7.052	5.490	6.832
Πελάτες εξωτερικού	149	114	149	114
Μείον: πρόβλεψη για αναμενόμενη πιστωτική ζημία	(91)	(76)	(91)	(73)
Μείον: ζημιές απομείωσης απαιτήσεων	(3.114)	(2.663)	(3.013)	(2.575)
	2.618	4.427	2.535	4.298
Επιταγές εισπρακτέες (μεταχρονολογημένες)	1.293	1.897	1.277	1.884
Γραμμάτια εισπρακτέα	1.035	1.900	1.010	1.875
Έσοδα εισπρακτέα	1.644	1.553	1.617	1.546
Καθαρές απαιτήσεις	6.590	9.777	6.439	9.603
Λοιπές απαιτήσεις	2.734	2.036	2.087	1.764
Προκαταβολές	1.294	816	1.071	759
Μείον: πρόβλεψη για απομείωση απαιτήσεων	(586)	(586)	(586)	(586)
Σύνολο	10.032	12.043	9.010	11.540
Μείον: μακροπρόθεσμο μέρος	(30)	(30)	(23)	(22)
Βραχυπρόθεσμο μέρος	10.002	12.013	8.987	11.518

Η μέση περίοδος πίστωσης που παρασχέθηκε στους πελάτες από τον Όμιλο ανήλθε σε 89 ημέρες για τη χρήση 2019 (χρήση 2018: 123), για την Εταιρεία ανήλθε σε 97 ημέρες για τη χρήση 2019 (χρήση 2018: 126). Πιστωτικά όρια υπάρχουν για όλους τους πελάτες με βάση τις εγκεκριμένες θέσεις της Διοίκησης, τα οποία και εξετάζονται σε συνεχή βάση ώστε να ανταποκρίνονται στα εκάστοτε δεδομένα της αγοράς.

Η Εταιρεία συνεργάζεται κυρίως με μεγάλες αλυσίδες super market με αξιοσημείωτη πιστοληπτική ικανότητα με αποτέλεσμα ο πιστωτικός κίνδυνος να μην είναι σημαντικός. Επίσης η θυγατρική εταιρεία, πουλά την παραγωγή της κυρίως στη μητρική εταιρεία με αποτέλεσμα να μην εκτίθεται σημαντικά σε πιστωτικό κίνδυνο. Η Εταιρεία καταβάλλει προσπάθειες ώστε να επεκτείνει τη διασπορά των πωλήσεων της προκειμένου να μειώσει περεταίρω τον πιστωτικό κίνδυνο στον οποίο εκτίθεται.

Η μέγιστη έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο από τις απαιτήσεις αφορά τα ανωτέρω ποσά και η εύλογη αξία των απαιτήσεων ταυτίζεται περίπου με την λογιστική αξία τους.

15.1 Απομειώσεις για επισφαλείς απαιτήσεις

Μετά την υιοθέτηση του ΔΠΧΠ 9 την 1.1.2018, ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζουν την απλοποιημένη μέθοδο του ΔΠΧΠ 9 για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, η οποία χρησιμοποιεί την πρόβλεψη της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας για όλη τη διάρκεια ζωής των εμπορικών και λοιπών απαιτήσεων.

Για τον έλεγχο της απομείωσης που πραγματοποιήθηκε στις 31.12.2019 σύμφωνα με την παραπάνω μέθοδο, χρησιμοποιήθηκαν προϋπολογιστικά ποσοστά. Τα ποσοστά αυτά βασίζονται στις ημέρες καθυστέρησης πληρωμών για ομάδες πελατών με παρόμοια χαρακτηριστικά. Ο υπολογισμός αντανακλά ένα σταθμισμένο με πιθανότητες αποτέλεσμα, τη χρονική αξία του χρήματος, λογικές και βάσιμες πληροφορίες που είναι διαθέσιμες την ημερομηνία του ισολογισμού για γεγονότα του παρελθόντος, τις τρέχουσες συνθήκες, τις προβλέψεις για τις μελλοντικές οικονομικές συνθήκες και συγκεκριμένες πληροφορίες για ορισμένες απαιτήσεις.

Η κίνηση του λογαριασμού των προβλέψεων για επισφαλείς απαιτήσεις έχει ως εξής:

	Όμιλος	Εταιρεία
Πρόβλεψη για επισφαλείς εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις 01.01.2018	(3.014)	(2.926)
Επίδραση αλλαγής λογιστικής πολιτικής (αναμενόμενη πιστωτική ζημία)	(76)	(76)
Προσθήκες χρήσης 01.01-31.12.2018	(237)	(234)
Μείον: Χρησιμοποιηθείσα πρόβλεψη	2	2
Υπόλοιπο 31.12.2018	(3.325)	(3.234)
Προσθήκες χρήσης 01.01-31.12.2019	(466)	(457)
Μείον: Χρησιμοποιηθείσα πρόβλεψη	-	-
Πρόβλεψη για επισφαλείς εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις 31.12.2019	(3.791)	(3.691)

Ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν εκτίθενται σε συναλλαγματικό κίνδυνο διότι όλες οι πωλήσεις γίνονται σε ευρώ.

Κατά την κλειόμενη χρήση, η μητρική Εταιρεία αναγνώρισε απομείωση ποσού € 457 χιλ., από την οποία το μεγαλύτερο μέρος αφορά απομείωση ποσού € 440 χιλ. από απαίτηση που έχει η Εταιρεία και η οποία βρίσκεται σε δικαστική εκκρεμότητα. Συγκεκριμένα, η Εταιρεία επανεξέτασε την χρηματοοικονομική περιουσιακή διάρθρωση του αντισυμβαλλόμενου και συμπέρανε ότι η ανακτησιμότητα του υπολοίπου του είναι εξαιρετικά δύσκολη.

Στις λοιπές απαιτήσεις περιλαμβάνεται ποσό € 1.402 χιλ. για την Εταιρεία και τον Όμιλο που αφορά απαίτηση από τον ΟΑΕΔ για την επιχορήγηση του κόστους μισθοδοσίας (αφορά όλες τις επιχειρήσεις που λειτουργούν σε παραμεθόριες περιοχές). Λόγω της αρνητικής οικονομικής συγκυρίας η εν λόγω επιδότηση δεν έχει καταβληθεί για τις χρήσεις 2010 έως 2015. Η Διοίκηση αναμένει την είσπραξη του υπολοίπου στην επόμενη χρήση.

16. Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Ταμείο	20	22	20	22
Καταθέσεις όψεως	86	532	78	511
	106	554	98	533

Η μέγιστη έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο από τα ταμιακά διαθέσιμα ανέρχεται για τον Όμιλο σε € 86 χιλ. και € 532 χιλ. για τις χρήσεις 2019 και 2018 και για την Εταιρεία σε € 78 χιλ. και € 511 χιλ., αντίστοιχα.

17. Μετοχικό κεφάλαιο και αποθεματικά

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Μετοχικό κεφάλαιο	12.032	12.032	12.032	12.032
Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	935	935	935	935
Τακτικό αποθεματικό	370	342	277	277
Αφροολόγητα αποθεματικά	140	57	57	57
Αποθεματικά φορολογηθέντα κατ' ειδικό τρόπο	757	840	757	757
	14.234	14.206	14.058	14.058

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας διαιρείται σε 13.673.200 κοινές ονομαστικές μετοχές, αξίας € 0,88 ανά μετοχή. Όλες οι μετοχές έχουν δικαίωμα ψήφου και συμμετέχουν στα κέρδη. Το υπέρ το άρτιο ανά μετοχή ανέρχεται σε € 0,068. Κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2019, για την εξασφάλιση των ομολογιούχων του ομολογιακού δανείου, είχε δοθεί εγγύηση ποσοστό ίσο με το 76% των μετοχών εκδόσεως της Εταιρείας και κυριότητας των εγγυητών, δηλαδή του Προέδρου και του Διευθύνοντος Συμβούλου της Εταιρείας που ανέρχονταν κατά την ημερομηνία υπογραφής του δανείου σε 10.391.632 κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας € 0,88 εκάστη.

18. Δάνεια τραπεζών

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Μακροπρόθεσμα δάνεια τραπεζών				
Ομολογιακό δάνειο	-	9.796	-	9.796
Μακροπρόθεσμα δάνεια τραπεζών 2018-2021	1.055	1.647	334	544
Βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμων δανείων	(395)	(1.501)	(220)	(1.210)
Σύνολο μακροπρόθεσμων δανείων τραπεζών	660	9.942	114	9.130
Βραχυπρόθεσμα δάνεια τραπεζών				
Βραχυπρόθεσμο δάνειο από ΑΤΕ "bad bank"	-	3.150	-	3.150
Βραχυπρόθεσμο δάνειο από ΑΤΕ "bad bank"	-	1.712	-	1.712
Λοιπά βραχυπρόθεσμα δάνεια	7.579	1.036	6.617	466
Δεδουλευμένοι τόκοι	153	15	140	-
Βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμων δανείων	9.191	1.501	9.016	1.210
Σύνολο βραχυπρόθεσμων δανείων τραπεζών	16.923	7.414	15.773	6.538
Σύνολο δανείων τραπεζών	17.583	17.356	15.887	15.668

Στη χρήση 2013 η Εταιρεία προχώρησε σε αναδιάρθρωση του τραπεζικού της δανεισμού και των όρων αποπληρωμής υπογράφοντας νέο κοινοπρακτικό δάνειο, αρχικού ύψους € 14.035 χιλ. με την Alpha Bank (επικεφαλής τράπεζα), με υπόλοιπο την 31^η Δεκεμβρίου 2019, € 8.796 χιλ. Στη χρήση 2018, υπεγράφη συμφωνία επέκτασης της λήξης του κοινοπρακτικού ομολογιακού δανείου της Εταιρείας (αρχικής λήξης του Σεπτεμβρίου 2018) κατά δύο χρόνια, έως το Σεπτέμβριο του 2020. Συνεπώς, κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2019, λόγω ότι κατά τη διάρκεια της χρήσης 2019 δεν επήλθε νέα οριστική συμφωνία, το ομολογιακό δάνειο έχει απεικονιστεί ως βραχυπρόθεσμο.

Μεταγενέστερα της ημερομηνίας αναφοράς (Βλέπε και Σημείωση 27 Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς), τον Ιανουάριο του 2020 υπεγράφη από κοινού με την Τράπεζα Πειραιώς και την Alpha Bank, σύμβαση για έκδοση ομολογιακού δανείου, ύψους περίπου € 15 εκ. με διάρκεια 8 ετών. Μέρος του δανείου ποσού € 8,8 εκ. περίπου χρησιμοποιήθηκε για την πρόωγη εξόφληση του υφιστάμενου ομολογιακού δανείου στο οποίο συμμετέχουν οι τράπεζες Attica Bank - Εθνική Τράπεζα - Eurobank - Alpha Bank - Τράπεζα Πειραιώς, η συμβατική λήξη του οποίου ήταν την 05η Σεπτεμβρίου 2020. Από την επόμενη χρήση 2020, η σύνταξη του ομολογιακού δανείου έχει καταστήσει το σύνολο του δανεισμού της μητρικής Εταιρείας μακροπρόθεσμο, οδηγώντας σε σημαντική βελτίωση των χρηματοοικονομικών δεικτών του Ομίλου και της μητρικής, ενώ θα βελτιώσει σημαντικά το κόστος δανεισμού.

Επίσης, η Διοίκηση τον Σεπτέμβριο του 2019 ήρθε σε συμφωνία με τον εκκαθαριστή της πρώην Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδος (ΑΤΕ) για την ολοσχερή εξόφληση των μεταξύ τους δανείων. Ειδικότερα στην κλειόμενη χρήση,

η Εταιρεία κατέβαλε ποσό € 6.790 χιλ. για την ολοσχερή εξόφληση των ανωτέρω δανείων της πρώην ΑΤΕ, ως εκ τούτου, τα αποτελέσματα της κλειόμενης χρήσης επιβαρύνθηκαν με χρηματοοικονομικό έξοδο ποσού € 1.541 χιλ. από τον ανωτέρω τραπεζικό διακανονισμό και την ολοσχερή εξόφληση των δανείων στην πρώην ΑΤΕ..

Κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2019, εις βάρος των ακινήτων της Εταιρείας υφίστανται υποθήκες σε εξασφάλιση των οφειλόμενων δόσεων δανείων ποσού € 15.777 χιλ.

Επιπλέον, κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2019 όπως αναφέρεται στη σημείωση 17 ανωτέρω, υφίσταντο ως εγγύηση για την εξασφάλιση των ομολογιούχων του ομολογιακού δανείου, ποσοστό ίσο με το 76% των μετοχών εκδόσεως της Εταιρείας και κυριότητας των εγγυητών, δηλαδή του Προέδρου και του Διευθύνοντος Συμβούλου της Εταιρείας που ανέρχονταν κατά την ημερομηνία υπογραφής του δανείου σε 10.391.632 κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας € 0,88 εκάστη. Επιπρόσθετα, ήταν σε ισχύ σύσταση ενέχυρου για λογαριασμό των ομολογιούχων επί του συνόλου (100%) των μετοχών εκδόσεως της Campus A.E. και κυριότητας της Εταιρείας, που ανέρχονταν κατά την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης δανείου σε 855.750 ονομαστικές μετοχές αξίας € 2,95 εκάστη.

Από την επόμενη χρήση 2020, η σύναψη του νέου ομολογιακού δανείου αναιρέσει τις ανωτέρω εξασφαλίσεις και όρισε νέες εις βάρος των ακινήτων του Ομίλου και της Εταιρείας ποσού € 18 εκ. και εξασφαλίσεις επί των κινητών αξιών και συγκεκριμένα ενέχυρο επί των μερισμάτων των μετοχών.

Ο Όμιλος κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2019, πληροί δύο από τους τρεις δείκτες που προβλέπονται από τη σύμβαση του ομολογιακού δανείου η οποία ωστόσο μεταγενέστερα της ημερομηνίας του ισολογισμού έχει υποκατασταθεί από νέα σύμβαση (Βλέπε και Σημείωση 27 Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς).

- EBITDA / καθαρούς χρεωστικούς τόκους: δεν πληρείται
- Σύνολο δανειακών υποχρεώσεων προς σύνολο ιδίων κεφαλαίων πληρείται
- Σύνολο δανειακών υποχρεώσεων προς EBITDA πληρείται

Το μέσο πραγματικό επιτόκιο για τη χρήση 2019 ανήλθε σε 4,13% και 4,16% για τον Όμιλο και την Εταιρεία, αντίστοιχα (χρήση 2018 σε 4,70% και 4,55%).

19. Υποχρεώσεις μισθώσεων

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις μισθώσεων				
Μισθώσεις μεταφορικών μέσων λήξη έως 2022	23	-	23	-
Μισθώσεις κτιρίων λήξη έως 2020	-	-	-	-
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων μισθώσεων	23	-	23	-
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις μισθώσεων				
Μισθώσεις μεταφορικών μέσων λήξη έως 2022	45	-	27	-
Μισθώσεις κτιρίων λήξη έως 2020	4	-	4	-
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων μισθώσεων	49	-	31	-
Σύνολο υποχρεώσεων μισθώσεων	72	-	54	-

Οι υποχρεώσεις μισθώσεων αφορούν μισθώσεις για μεταφορικά μέσα και ακίνητα (διαμερίσματα).

20. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Προμηθευτές	2.076	3.970	1.794	4.023
Υποχρεώσεις προς εργαζομένους	84	82	73	75
Επιταγές πληρωτέες	1.977	2.941	1.620	2.382
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	162	137	111	91
Λοιποί φόροι τέλη	9	11	2	28
Υποχρεώσεις factoring	933	1.099	933	1.099
Λοιπές υποχρεώσεις	24	117	5	100
	5.265	8.357	4.538	7.798

Οι υποχρεώσεις προς προμηθευτές και λοιπούς πιστωτές διακατανίζονται σε διάστημα 60-120 ημερών.

21. Επιχορηγήσεις

	Όμιλος	Εταιρεία
Υπόλοιπο επιχορηγήσεων 01.01.2018	5.824	3.922
Ληφθείσες επιχορηγήσεις	-	-
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων	(222)	(149)
Υπόλοιπο επιχορηγήσεων 31.12.2018	5.602	3.773
Ληφθείσες επιχορηγήσεις	-	-
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων	(374)	(242)
Υπόλοιπο επιχορηγήσεων 31.12.2019	5.228	3.531

Οι κρατικές επιχορηγήσεις αφορούν κυρίως την Εταιρεία και σχετίζονται με επενδύσεις που έγιναν από την περίοδο 1994 και μετά και επιχορηγήθηκαν σε ποσοστό από 40% έως 55%, και σε μικρότερο βαθμό στη θυγατρική εταιρεία. Οι επιχορηγήσεις αυτές αφορούν βιομηχανικές εγκαταστάσεις επεξεργασίας γάλακτος και κρέατος και εγκαταστάσεις βοοτροφικών και προβατοτροφικών μονάδων στα πλαίσια των αναπτυξιακών νόμων 1892/1990, 1257/99 και 3299/2004.

22. Προβλέψεις για παροχές σε εργαζομένους

Οι προβλέψεις για παροχές σε εργαζομένους αφορούν πρόγραμμα καθορισμένης παροχής που επιβάλλεται από τον Ν. 2112/20, βάσει του οποίου κάθε εργαζόμενος, κατά την αποχώρησή του για συνταξιοδότηση, λαμβάνει συγκεκριμένο ποσό εκφραζόμενο σε μισθούς ή ημερομίσθια ανάλογα με την σχέση απασχόλησης (υπάλληλος ή εργάτης), το οποίο καθορίζεται από τον Νόμο και εξαρτάται από τον συνολικό χρόνο υπηρεσίας στον ίδιο εργοδότη και τις αποδοχές κατά τον χρόνο της αποχώρησης. Η σχηματισμένη πρόβλεψη, για τον Όμιλο και για την Εταιρεία, έχει ως εξής:

	Όμιλος	Εταιρεία
Υπόλοιπο πρόβλεψης για παροχές σε εργαζόμενους		
01.01.2018	70	70
Τόκοι επί της υποχρέωσης	1	1
Κόστος παροχών	11	11
Αναλογιστικές ζημιές / (κέρδη)	30	30
Καταβολές παροχών	(1)	(1)
Υπόλοιπο πρόβλεψης για παροχές σε εργαζόμενους		
31.12.2018	111	111
Τόκοι επί της υποχρέωσης	1	1
Κόστος παροχών	26	20
Αναλογιστικές ζημιές / (κέρδη)	(59)	(53)
Καταβολές παροχών	(8)	(8)
Υπόλοιπο πρόβλεψης για παροχές σε εργαζόμενους		
31.12.2019	71	71

Οι βασικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν από τον αναλογιστή, έχουν ως ακολούθως:

	2019	2018
Προεξοφλητικό επιτόκιο	0,78%	1,20%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	2020-2022 0%, 2023-2025 0,5%, 2026-2028 1%, 2029-2031 1,5%, 2032 1,7%	2019-2020 0%, 2021 2%
Αύξηση δείκτη τιμών καταναλωτή		
Μέσος όρος μελλοντικής εργασιακής ζωής - έτη	26,00	26,85

Οι πιθανές αποκλίσεις των κυριότερων υποθέσεων στην υποχρέωση διενεργώντας ανάλυση ευαισθησίας, έχουν ως εξής:

Ανάλυση ευαισθησίας	Υποχρέωση	Επίδραση
Βασικό σενάριο	71.058	-
Προεξοφλητικό επιτόκιο +0,5%	65.327	-8,10%
Προεξοφλητικό επιτόκιο -0,5%	77.519	9,10%
Αύξηση μισθών +0,5%	77.462	9,00%
Αύξηση μισθών -0,5%	66.306	-6,69%

23. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Επίδικες διαφορές

Κατά της Εταιρείας είχαν επιβληθεί πρόστιμα από τον Ε.Φ.Ε.Τ σε προηγούμενες χρήσεις και στην κλειόμενη χρήση συνολικού ποσού € 174 χιλ. μέρος των οποίων κάποια έχουν καταβληθεί άλλα έχουν ακυρωθεί και τα υπόλοιπα βρίσκονται σε ειδικότητα. Κατά την προηγούμενη χρήση, το αρμόδιο Δικαστήριο απήλλαξε την Εταιρεία από κάποια πρόστιμα. Η Διοίκηση εξετάζει τη διαδικασία επιστροφής των καταβληθέντων ποσών. Επιπρόσθετα των ανωτέρω, κατά της Εταιρείας υφίστανται ειδικές αγωγές ποσού € 83 χιλ., από τις οποίες δεν αναμένεται να υπάρξουν σημαντικές επιπρόσθετες υποχρεώσεις.

Δοθείσες εγγυήσεις

Ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν χορηγήσει εγγυήσεις (κυρίως εγγυητικές επιστολές τραπεζών), για εξασφάλιση των υποχρεώσεων προς τρίτους, ως εξής: Όμιλος: 31.12.2019: € 42 χιλ. ευρώ (31.12.2018: € 42 χιλ.) και Εταιρεία: 31.12.2019: € 42 χιλ. (31.12.2018: € 42 χιλ.).

24. Διαχείριση κινδύνων

Κίνδυνος επιτοκίου

Ο Όμιλος εκτίθεται σε κίνδυνο ταμιακών ροών επιτοκίου ο οποίος μπορεί να προέλθει από ενδεχόμενη μεταβολή των επιτοκίων των δανείων, τα οποία θα επηρεάσουν θετικά ή αρνητικά τις ταμιακές εκροές που συνδέονται με υποχρεώσεις του Ομίλου.

Για να το αντιμετωπίσει, αναλύει την έκθεσή του στη μεταβολή των επιτοκίων σε συνεχή βάση προσπαθώντας να επιτύχει αναχρηματοδότηση με καλύτερους όρους και τρόπους και κάνοντας συνετή διαχείριση των δανείων του.

Αύξηση ή μείωση του Euribor κατά μια μονάδα αυξάνει ή μειώνει το χρηματοοικονομικό κόστος του Ομίλου και της Εταιρείας κατά € 175 χιλ. και € 158 χιλ. αντίστοιχα (2018: € 181 χιλ. και € 163 χιλ. αντίστοιχα).

Κίνδυνος ρευστότητας

Ο Όμιλος διαχειρίζεται τις ανάγκες ρευστότητας βάσει προγραμμάτων πληρωμών και εισπράξεων που καταρτίζονται σε εβδομαδιαία και μηνιαία βάση. Συγκεκριμένα υπάρχει προσεκτική παρακολούθηση των υποχρεώσεων (μακροπροθέσμων και βραχυπροθέσμων υποχρεώσεων) καθώς επίσης και των πληρωμών που πραγματοποιούνται.

Επιπλέον, παρακολουθούνται σε ημερήσια βάση οι εισπράξεις από εμπορικές απαιτήσεις, καθώς και η πιστή τήρηση των συμφωνιών εισπράξης, ειδικά από μεγάλους πελάτες (super markets κλπ.) με συμφωνίες εισπράξεων με συγκεκριμένα τιμολόγια πωλήσεων.

Η ανάλυση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων με τις αντίστοιχες ημερομηνίες λήξεως βάσει των συμβατικών δεσμεύσεων του Ομίλου και της Εταιρείας έχουν ως εξής:

31.12.2019

31.12.2019	Όμιλος					Σύνολο
	Διότιρα από 1 μήνα	1-3 μήνες	3-12 μήνες	1-5 έτη	> 5 έτη	
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	1.634	1.730	1.730	-	-	5.094
Δάνεια τραπεζών	-	7.207	10.786	692	-	18.685

31.12.2019	Εταιρεία					Σύνολο
	Διότιρα από 1 μήνα	1-3 μήνες	3-12 μήνες	1-5 έτη	> 5 έτη	
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	1.694	1.366	1.366	-	-	4.425
Δάνεια τραπεζών	-	6.839	9.845	116	-	16.800

31.12.2018

31.12.2018	Όμιλος					Σύνολο
	Διότιρα από 1 μήνα	1-3 μήνες	3-12 μήνες	1-5 έτη	> 5 έτη	
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	2.477	2.866	2.866	-	-	8.209
Δάνεια τραπεζών	-	1.643	6.316	10.464	-	18.423

31.12.2018	Εταιρεία					Σύνολο
	Διότιρα από 1 μήνα	1-3 μήνες	3-12 μήνες	1-5 έτη	> 5 έτη	
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	2.555	2.562	2.562	-	-	7.679
Δάνεια τραπεζών	-	1.066	5.946	9.574	-	16.586

Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει κυρίως από πιστώσεις σε πελάτες συμπεριλαμβανομένων των λογαριασμών εισπρακτέων αλλά και από τις καταθέσεις της Εταιρείας σε τραπεζικά ιδρύματα. Το εμπορικό και το οικονομικό τμήμα αξιολογούν την φερεγγυότητα του πελάτη λαμβάνοντας υπ' όψη την χρηματοοικονομική του κατάσταση, την εξυπηρέτηση των τρεχουσών οφειλών του και ορίζουν πιστωτικά όρια τα οποία παρακολουθούνται τακτικά και δεν δύνανται να ξεπεραστούν από έναν μεμονωμένο πελάτη.

25. Χρηματοοικονομικά στοιχεία – εύλογη αξία

Λοιποί Συμμετοχικοί τίτλοι

Στη χρήση 2015 η θυγατρική εταιρεία αγόρασε χρεόγραφα που αντιστοιχούν σε μετοχές χρηματοπιστωτικού ιδρύματος που είναι εισηγμένες στο Ελληνικό Χρηματιστήριο, αξίας κτήσης € 120 χιλ. (Λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι). Από την αποτίμηση των επενδύσεων σε συμμετοχικούς τίτλους με βάση τη δημοσιευμένη τιμή αγοράς της 31.12.2019 (προέκυψε κέρδος € 43 χιλ. που καταχωρήθηκε στα έσοδα της κατάστασης αποτελεσμάτων (31.12.2018: ζημία € 45 χιλ. που καταχωρήθηκε στα έξοδα της κατάστασης αποτελεσμάτων).

26. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

	Όμιλος		Εταιρεία	
	01.01.- 31.12.2019	01.01.- 31.12.2018	01.01.- 31.12.2019	01.01.- 31.12.2018
Έσοδα από θυγατρική (Campus)	-	-	599	575
Έσοδα από συνδεδεμένη (Δοϊράνη)	179	88	179	88
Έσοδα από συνδεδεμένη (ΑΛ ΜΑΡΩ ΙΚΕ)	2.673	-	-	-
Έσοδα από λοιπά συνδεδεμένα μέρη	633	563	-	-
	3.485	651	778	663
Αγορές (Πρώτων υλών) από θυγατρική (Campus)	-	-	1.127	4.430
Αγορές από συνδεδεμένη (Δοϊράνη)	2.833	3.150	2.833	3.150
Αγορές από συνδεδεμένη (ΑΛ ΜΑΡΩ ΙΚΕ)	3.748	-	3.748	-
Αγορές από λοιπά συνδεδεμένα μέρη	407	489	342	-
	6.988	3.639	8.050	7.580
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Απαιτήσεις από θυγατρική (Campus)	-	-	274	-
Απαιτήσεις από συνδεδεμένη (Δοϊράνη)	-	-	-	-
Απαιτήσεις από συνδεδεμένη (ΑΛ ΜΑΡΩ ΙΚΕ)	-	-	-	-
Απαιτήσεις από λοιπά συνδεδεμένα μέρη	230	4	-	-
	230	4	274	-
Υποχρεώσεις προς θυγατρική (Campus)	-	-	3	254
Υποχρεώσεις προς συνδεδεμένη (Δοϊράνη)	269	1.083	269	1.083
Υποχρεώσεις προς συνδεδεμένη (ΑΛ ΜΑΡΩ ΙΚΕ)	182	-	171	-
Υποχρεώσεις προς λοιπά συνδεδεμένα μέρη	101	6	101	-
	552	1.089	544	1.337
Μέλη Διοικητικού Συμβουλίου και διευθυντικά στελέχη				
	01.01.- 31.12.2019	01.01.- 31.12.2018	01.01.- 31.12.2019	01.01.- 31.12.2018
Βραχύχρονες παροχές	-	2	-	2
Απαιτήσεις	226	221	116	145

Σημειώσεις:

- Οι πωλήσεις προς τη Campus αφορούν πωλήσεις ζωοτροφών και απολυμαντικών ειδών
- Οι αγορές από τη Campus αφορούν αγορές αγελαδινού γάλακτος
- Οι αγορές από ΑΛ ΜΑΡΩ ΙΚΕ αφορούν αγορές αγελαδινού γάλακτος
- Οι πωλήσεις προς λοιπά συνδεδεμένα μέρη αφορούν πωλήσεις ζωοτροφών και παροχή υπηρεσιών για στέγαση ζώων
- Οι αγορές από λοιπά συνδεδεμένα μέρη αφορούν αγορές αγελαδινού γάλακτος

Δεν υπάρχουν επισφαλείς απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη ούτε έχει γίνει σχετική πρόβλεψη στην τρέχουσα και στην προηγούμενη χρήση.

27. Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς

Αναχρηματοδότηση τραπεζικού δανεισμού της μητρικής Εταιρείας

Όπως αναφέρεται και ανωτέρω, μεταγενέστερα της ημερομηνίας αναφοράς τον Ιανουάριο του 2020 υπεγράφη από κοινού με την Τράπεζα Πειραιώς και την Alpha Bank, σύμβαση για έκδοση ομολογιακού δανείου, ύψους περίπου € 15 εκ. με διάρκεια 8 ετών. Μέρος του δανείου ποσού € 8,8 εκ. περίπου θα χρησιμοποιηθεί για την πρόωρη εξόφληση του υφιστάμενου ομολογιακού δανείου στο οποίο συμμετέχουν οι τράπεζες Attica Bank - Εθνική Τράπεζα - Eurobank - Alpha Bank - Τράπεζα Πειραιώς, η συμβατική λήξη του οποίου ήταν την 05^η Σεπτεμβρίου 2020. Η σύναψη του ομολογιακού δανείου καταστεί το σύνολο του δανεισμού της μητρικής Εταιρείας μακροπρόθεσμο οδηγώντας σε σημαντική βελτίωση των χρηματοοικονομικών δεικτών του Ομίλου και της μητρικής από τη χρήση 2020, ενώ θα βελτιώσει σημαντικά το κόστος δανεισμού. Με τη σύναψη του νέου ομολογιακού δανείου αίρονται οι εξασφαλίσεις του λήξαν ομολογιακού δανείου ποσού € 14,3 εκ. και ισχύουν οι νέες εξασφαλίσεις επί των εμπραγμάτων βεβαρημένων ακινήτων του Ομίλου και των εγγυητών αυτού ποσού € 18 εκ. πλέον τόκων και εξόδων. Επιπλέον, αίρονται οι εξασφαλίσεις για ενέχυρα επί των μετοχών της Εταιρείας και της θυγατρικής και ορίζονται νέες εξασφαλίσεις επί των κινητών αξιών και συγκεκριμένα ενέχυρο επί των μερισμάτων των μετοχών.

Επιπτώσεις από το ξέσπασμα του COVID-19

Από την 11^η Μαρτίου 2020, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ) κήρυξε την έκρηξη του κορωνοϊού COVID-19 ως πανδημία και η Ελληνική Κυβέρνηση κήρυξε κατάσταση έκτακτης ανάγκης την 20^η Μαρτίου 2020. Η πανδημία αυτή έχει παγκόσμιο αντίκτυπο και επηρεάζει σημαντικά την υγεία των πολιτών παγκοσμίως και κατ'επίπτωση την παγκόσμια οικονομία, καθώς επιφέρει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, με κυριότερες τις διακυμάνσεις των τιμών συγκεκριμένων εμπορεύσιμων προϊόντων, τις σημαντικές διακυμάνσεις των χρηματιστηριακών δεικτών, τη διαταραχή στις εφοδιαστικές αλυσίδες των επιχειρήσεων και τη διακοπή ή τη σημαντική μείωση της λειτουργίας των επιχειρήσεων, με σημαντικό αντίκτυπο στις ταμιακές τους ροές.

Στα πλαίσια αυτά και παρά τις ανακοινωθείσες ενέσεις ρευστότητας και τα μέτρα στήριξης των πληγέντων επιχειρήσεων αναμένεται σημαντική επίδραση και στην ελληνική οικονομία μέσω αναμενόμενης ύφεσης ως αποτέλεσμα της προσωρινής διακοπής της λειτουργίας πολλών επιχειρήσεων, καθώς πολλές επιχειρήσεις είχαν καθοδηγήσει τους υπαλλήλους να παραμείνουν στο σπίτι και είχαν περιορίσει ή αναστείλει προσωρινά τις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες, αλλά και του κόστους που συνεπάγεται η αποχή από δραστηριότητες μεγάλου τμήματος του πληθυσμού,

Στις 20 Μαρτίου του 2020, η Ελληνική Κυβέρνηση ανακοίνωσε μια δέσμη κρατικών ενισχύσεων για την αντιμετώπιση των αρνητικών επιπτώσεων της εκδήλωσης του COVID-19 στην οικονομία. Επίσης, στις 20 Μαΐου 2020 ανακοινώθηκαν επιπρόσθετα μέτρα στήριξης των πληγέντων επιχειρήσεων με στόχο την προστασία της δημόσιας υγείας, τη στήριξη της απασχόλησης, την ενίσχυση της ρευστότητας των επιχειρήσεων και την τόνωση της κοινωνικής συνοχής. Το σχέδιο ξεδιπλώνεται, σε 4 φάσεις, ώστε να απαντηθούν, κατά τον βέλτιστο δυνατό τρόπο, οι διαφορετικές ανάγκες που κάθε φορά προκύπτουν από τις ορθές επιλογές της χώρας στο υγειονομικό πεδίο.

Κατά την 1^η φάση, τους μήνες Μάρτιο και Απρίλιο, υπήρξαν περιορισμοί στην οικονομική δραστηριότητα. Στη 2^η φάση, πραγματοποιείται σταδιακή επαναλειτουργία των επιχειρήσεων. Η 3^η φάση, από τον μήνα Ιούνιο μέχρι και τον Οκτώβριο, θα χαρακτηρίζεται από την προοδευτική ανάκαμψη της οικονομίας και στη συνέχεια, κατά την 4^η φάση, υπό την προϋπόθεση της ομαλής και θετικής εξέλιξης αντιμετώπισης της πανδημίας, θα έχουμε ανάταξη της οικονομίας.

Η Διοίκηση της Εταιρείας, ως υπεύθυνη επιχείρηση ειρμάζει την ανησυχία της για την κατάσταση, την ταχεία εξάπλωση του ιού και την επίδρασή του στην οικονομία και την ευρύτερη κοινωνία. Στην παρούσα φάση ωστόσο, αποτελεί απόλυτη προτεραιότητα η ασφάλεια των εργαζομένων της.

Ευθυγραμμιζόμενη με όλα τα πρωτόκολλα του ΠΟΥ και των λοιπών αρμόδιων αρχών, είναι σε εξέλιξη ένα σχέδιο διασφάλισης της επιχειρησιακής συνέχειας και το οποίο θα ολοκληρωθεί εντός της χρήσης 2020. Έχει θεσπίσει και διατηρεί σαφή εσωτερικά και εξωτερικά πρωτόκολλα για την τακτική αλλά και επείγουσα επικοινωνία με τους εργαζόμενους και άλλους βασικούς ενδιαφερόμενους φορείς. Επιπρόσθετα έχει ενημερώσει το προσωπικό να αναφέρει εάν αισθάνεται αδιαθεσία και να αναφέρει πιθανή μόλυνση ή έκθεση του στον ιό ή ανησυχίες που αφορούν σε άλλους με τους οποίους μπορεί να έχει έρθει σε επαφή στο χώρο εργασίας.

Με βάση τις διαθέσιμες στο κοινό πληροφορίες κατά την ημερομηνία έγκρισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων για έκδοση, η διοίκηση έχει εξετάσει τη δυνητική εξέλιξη της επιδημίας και τις αναμενόμενες πιθανές επιπτώσεις της στην Εταιρεία και το οικονομικό περιβάλλον στο οποίο δραστηριοποιείται η Εταιρεία, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων που έχουν ήδη ληφθεί από την Ελληνική Κυβέρνηση και τις κυβερνήσεις σε άλλες χώρες, όπου βρίσκονται οι κύριοι επιχειρηματικοί εταίροι και πελάτες της Εταιρείας.

Παρά το ότι η Διοίκηση δεν δύναται να ποσοτικοποιήσει ή να αξιολογήσει πλήρως τις επιπτώσεις, οι κίνδυνοι που επηρεάζουν τη δραστηριότητα της Εταιρείας, είναι οι ακόλουθοι:

- Οι επιχειρηματικές μας δραστηριότητες θα μπορούσαν να επηρεαστούν αρνητικά λόγω απομόνωσης των εργαζομένων μας, των πελατών και των προμηθευτών στην Ελλάδα και σε άλλες περιοχές που επλήγησαν από την επιδημία. Στην παρούσα φάση, δεν έχουμε εντοπίσει κάποιο τέτοιο περιστατικό.
- Όσον αφορά τους πελάτες μας, εξετάζουμε προσεκτικά την κατάσταση των super markets στην Ελλάδα, καθώς αυτός ο κλάδος αντιπροσωπεύει ένα σημαντικό ποσοστό των πωλήσεων μας. Σημειώτε ότι οι πωλήσεις τροφίμων μέσω super markets αυξήθηκαν καθώς έχει μετατοπιστεί σημαντικό μέρος της κατανάλωσης από τα εστιατόρια / ξενοδοχεία στην οικιακή κατανάλωση. Ωστόσο, και δεδομένης της αβεβαιότητας αναφορικά με την εξέλιξη της κατάστασης, την εξέλιξη της τουριστικής περιόδου, δεν είμαστε σε θέση να αξιολογήσουμε με σχετική αξιοπιστία τις ενδεχόμενες επιπτώσεις στο μέλλον.
- Ενδέχεται να υπάρξουν διαταραχές στις διαδικασίες μεταφοράς των προϊόντων μας καθώς και στις λοιπές υποδομές της εφοδιαστικής αλυσίδας τα οποία θα μπορούσαν να επηρεάσουν τη δυνατότητα μας να παραδίδουμε προϊόντα ή να παραλαμβάνουμε πρώτες ύλες.

Κάθε πιθανή επίπτωση στα αποτελέσματά μας θα εξαρτηθεί, σε μεγάλο βαθμό, από τις συνεχιζόμενες εξελίξεις, σχεδόν όλες από τις οποίες είναι πέρα από τον έλεγχό μας και από τις περαιτέρω αποφάσεις της ελληνικής κυβέρνησης που θα αφορούν μέτρα οικονομικής στήριξης του κλάδου μας. Η απόφαση των ελληνικών αρχών να εφαρμόσουν έκτακτα μέτρα δημόσιας υγείας, αν και προσωρινής φύσης, μπορεί να συνεχιστεί και να αυξηθεί ανάλογα με τις εξελίξεις στην επιδημία του ιού.

Κατά συνέπεια, οι οικονομικές επιπτώσεις που σχετίζονται με επιδημία του COVID-19 δεν μπορεί να εκτιμηθούν αξιόπιστα και εύλογα επί του παρόντος, με βάση τις έως τώρα διαθέσιμες πληροφορίες. Παρ' όλα αυτά λόγω του κλάδου που είναι ενταγμένος ο Όμιλος δεν αναμένεται σημαντική επίδραση από τις επιπτώσεις του του COVID-19.

Το γεγονός αυτό αποτελεί μη διορθωτικό γεγονός (στα πλαίσια του ΔΛΠ 10 Γεγονότα μεταγενέστερα της ημερομηνίας αναφοράς) και συνεπώς δεν επηρεάζει τις επιμετρήσεις περιουσιακών στοιχείων, προβλέψεων και υποχρεώσεων και τους ελέγχους απομείωσης, που διενεργήθηκαν λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες που επικρατούσαν στην ελληνική οικονομία και στον κλάδο που δραστηριοποιείται η Εταιρεία κατά την ημερομηνία αναφοράς, ήτοι κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2019.

Επιπρόσθετα, στα πλαίσια συμμετοχής στην προσπάθεια ενίσχυσης του εθνικού συστήματος υγείας η Εβροφάρμα χορήγησε το ποσό των € 12 χιλ. περίπου και προμήθευσε ιατρικό εξοπλισμό στο νοσοκομείο Αλεξανδρούπολης, που αποτελεί νοσοκομείο αναφοράς της περιφέρειας και στο νοσοκομείο Διδυμοτείχου, όπου βρίσκεται και η έδρα της Εβροφάρμα. Συγκεκριμένα και σε επικοινωνία με τις διοικήσεις των δύο νοσοκομείων, επιλέχθηκε ο κάτωθι ιατρικός εξοπλισμός, που αναβαθμίζει την λειτουργία και τις υπηρεσίες των δύο νοσοκομείων:

- Διφασικός απινιδωτής
- Δωδεκακάναλος καρδιογράφος
- Μόνιτορ παρακολούθησης ασθενούς

Δεν υπάρχουν άλλα σημαντικά γεγονότα για τη μητρική Εταιρεία και τη θυγατρική της Campus A.E., που έλαβαν χώρα από τη λήξη της περιόδου μέχρι την ημερομηνία σύνταξης της παρούσας έκθεσης που να χρήζουν προσαρμογής των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Διαδικτυακός τόπος – Διαθεσιμότητα χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι ετήσιες και ενδιάμεσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας, η Έκθεση Ελέγχου Ορκωτού Ελεγκτή και η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου προς την Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Εταιρείας (www.evrofarma.gr).

Οι ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, οι Εκθέσεις Ελέγχου των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών και οι εκθέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου των εταιριών που ενσωματώνονται στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας, αναρτώνται στην ιστοσελίδα της Εταιρείας (www.evrofarma.gr).